THE LIBRARY – THE UNIVERSITY OF JORDAN

דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

עתון פועלי ארץ ישראל

מיסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל

יום ג', י"ג בשבט תשל"ד, 5 בפברואר 1974 • גליון 14904 • השנה הארבעים ותשע

היום 12 עמודים • המחיר 85 אגורות

היום ב"דבר"

- איך לחלק עול ההתייקרויות / יעקב ארנון
- אין מנוס מהורדת רמת החיים / י. קרגמן
- מסע "הסיכוי האחרון" / ישראל נוימן
- פרשת ווטרגייט מסרבת לדעוך / ג'וזף קראפט
- למפד"ל יש זמן / יהושע תדמור
- דרושה התקפת-שלום ישראלית / בן פראנק
- משק וכספים / עמ' 8
- לבריאות / עמ' 10
- מדריך לבידור, ברידג' ותקליטים / עמ' 11

מזג האוויר

בהיר ויבש.
הטמפרטורות הצפויות: ירושלים 7—12, השומרון 8—14, רמת הגולן 2—10, תל אביב 6—17, נהריה 2—18, לוד 3—19, צפת 5—9, יריחו 5—21, חיפה 7—18, עזה 6—17, טבריה 4—18, באר שבע 3—16, נצרת 7—15, אילת 7—21, עפולה 2—18, מפרץ שלמה 12—21.

סימקה 1100
המכונית הבטוחה למשפחה
CHRYSLER INTERNATIONAL
תל-אביב: דרך פתח-תקוה 34, טלפון 34415

ארה"ב מציעה "עקיפת מכשול השבויים" בפתיחת השיחות עם סוריה

מאת חגי אשד, סופר "דבר"

האמריקאים הציעו לישראל להסכים לתכנית בת שלושה שלבים להתחלת שיחות ההפרדה בין ישראל לסוריה, תוך התגברות על המכשול של הגשת רשימת השבויים הישראלים ומתן רשות לצלב האדום לבקר אצלם לפני תחילת השיחות.

לפי כל הסימנים אין ישראל נוטה לקבל את ההצעה האמריקאית, אך המגעים בנושא זה נמשכים. בין היתר נדונה גם האפשרות של ביקור נציג אמריקאי בישראל, או של שיגור נציג ישראלי לוואשינגטון, כדי לבצוא מן המבוי הסתום.

האמריקאים מציעים — כפי הנראה, תוך התייעצות עם הסורים, המצרים והסובייטים — כי תחילה תפרסם סוריה את מספר השבויים הישראליים הנמצאים בידיה, לאחר מכן תפרסם את שמותיהם ורק לאחר מכן תאפשר לנציג הצלב האדום לבקר אצלם.

בעד הסורי הראשון ייעשה בד בבד ובעונה אחת עם תחילת הדיון בהצעות המוחשיות להפרדת הכוחות או כיד לאחריו ובמהלך הדיונים ייענו גם יתר הצעדים ה...

אולם עתה מדובר לא במיתנה חד-פעמית הדדית, אלא בהתניה נמשכת לכל אורך שלבי המשא-והמתן, כאשר השבויים וההתנהגות כלפיהם לפי חוקי אמנת ז'נווה משמשים בידי הסורים קלפים עיקריים — ואולי גם יחידים — במשא-ומתן על הפרדת הכוחות.

הנימוקים האמריקאיים

האמריקאים אינם מתעלמים מן הכיעור, האכזריות ואף התקדים המסוכן שיש בכך לעתיד. בה בעת שברור גם להם, כי ישראל לא תוכל — ואף אינה חייבת — לבלוע את הדרישות הקיצוניות וחסרות הפרופורציה שמעלים הסורים במסגרת הסכם ההפרדה. יחד עם זאת סבורים האמריקאים, כי גם הם עצמם נהגו באין ברירה, בנכונות ובוותרנות לגבי גורל השבויים האמריקאיים הן במלחמת קוריאה והן במלחמת וייטנאם, כאשר הצפון-קוריאנים והצפון-וייטנאמים סירבו לפרסם את רשימת השבויים האמריקאים או לנהוג בהם בהתאם לאמנת ז'נווה.

בלחצם של המצרים והסובייטים ובהבטחתם, סבורים האמריקאים, שיש חשיבות רבה להכללת סוריה במערכה, מאחר שמצרים לכודה בהסכמי ההפרדה עם ישראל ... תתקשה, לדעת האמריקאים, לעמוד בלחץ הערבי והסובייטי, אם יוכרז שסוריה מסרבת להצטרף אל מצרים בהסכם הפרדה עם ישראל.

כפי שנודע מתקיימים מגעים שוטפים בין ישראל לבין האמריקאים, אשר אינם רוצים להרשות מן הנושא ובקיומה, כי ממשלת ישראל תוותר לבסוף על עמדתה הנוכחית, לפני שיתהרו הסורים על עמדתם הנגדית.

נראה, כי הסורים בצידם שומרים על כך, שישראל תעשה את הצעד הראשון, או לכל הפחות — שהסורים יוכלו לטעון, שהיא עשתה את הצעד הראשון בהבעת נכונות לנסיגה במסגרת הסכם ההפרדה וכי פתחה בשיחות עם האמריקאים בנושא זה. הסורים עומדים על כך, כי רק לאחר מכן יוכלו הם עצמם להתחיל להתקדם על פרסום רשימת השבויים, התרת ביקור הצלב האדום אצלם עד כדי שחרורם בתמורה להחזרת ישראליים מחותיים ולא רק במסגרת חילופי שבויים.

נראה, כי האמריקאים מגישים לישראל נוסחה אחר נוסחה הסורית כאמור. בלוח זמנים הכולל כמה שלבים ברורים הן מצד הסורים והן מצד הישראלים והמגעים בנושא זה נמשכים, לאחר שישראל דחתה בעבר כמה הצעות אמריקאיות.

סוריים, בהנחה שחילופי השבויים ייעשו בשלב מאוחר ביותר בחלק מההסכם על הפרדת הכוחות.

ישראל שוללת גישה זו, מכיון שהיא יוצרת התניה ברורה בין שחרור השבויים לבין ויתורים שידרשו מישראל לגבי תנאי ההסכם להפרדת הכוחות. אם כי האמת היא, שישראל כבר סטתה בעבר מן העקרון של התנגדות לכל התניה, כאשר הציעה בעבר החזרת 15,000 הכפריים הסוריים לשטחים שנכבשו במלחמת יום כיפור ואף החזרת משלטי החרמון, שנכבשו מסוריה במלחמה האחרונה כתמורה להחזרת השבויים.

רולו: כ-100 שבויים ישראלים בסוריה

מאת ז'אק מוריס, סופר "דבר" בצרפת

פאריס, (מיוחד ל"דבר") — העתונאי הצרפתי אריק רולו מוסר בכתבה מדמשק כי מעריכים שבסוריה מוחזקים כ-100 שבויים ישראליים.

בכתבה המתפרסמת ב"לה מונד" אין רולו נותן פרטים נוספים בענין זה.

רולו על תכנית אסד להפרדה

פאריס, (עטס"א). — סוריה היתה מוכנה להשתתף בוועידת ז'נווה כבר לפני כמה שבועות — מוסר כתב העתון הצרפתי "לה מונד" אריק רולו מדמשק.

הנשיא אסד התווה לדבריו, גם תכנית להפרדת כוחות בין ישראל וסוריה וברמת הגולן, כבר מונתה משלחת סורית לשיחות ז'נווה. בראשות שגריר סוריה באנקרה, סלאח טראזי. ונאום הפתיחה שלו בוועידה כבר נכתב.

תכנית ההפרדה של אסד כבר בסס, לפי רולו על הבס נקודות:

● הפרדת הכוחות תהיה צמודה למטרה הסופית של נסיגה מוחלטת מן השטחים שנכבשו באו 1967.

● נסיגה ישראלית מ"הכיס" שנכבש במלחמת אוקטובר והצבת יחידות סוריות שם. גודל היחידות הללו ייקבע על ידי שני הצדדים.

● נסיגה ישראלית לעומק של 14 ק"מ ברמת הגולן לעבר הרמה הסמוכה לגבול ישראל, כך שלישראל תיוותר רצועה ברוחב של 4 ק"מ. כוחות או"ם יוצבו ברצועת הביטחון. השטח יפורז ויהיה בו מינהל אזרחי סורי.

● יישוב מחדש של כ-20,000 התושבים הסוריים שנמלטו בתקופת המלחמה מרמת הגולן.

● סוריה תפרסם את רשימת השבויים הישראלים ותודיע על השתתפות בוועידת ז'נווה.

חיילים נפצעו בחילופי אש עם הסורים

שני חיילי צה"ל נפצעו אתמול בחילופי אש ארטילריים ו... קיה, שהתנהלו בין כוחותינו ... ין הסורים בחזית הצפון. חילופי האש עם הסורים התפתחו ... לשעה 12 בצהריים ב... רה הרומית והצפונית של ה... בסקת האש. בהמשך חילופי האש הפגיזו הסורים גם את עמדות כוחותינו ב... אזור קונטרה. באש שהנחית צה"ל ראו פגיעות ... חילופי האש נמשכו ... כשעתיים וחצי.

גירסת דמשק

הצבא הסורי אמר, כי הקרבות החלו בשעה 12 בצהריים, בעת ש... ות ישראליים פתחו באש ארטילריה לעבר כוחות סוריה ב... זה המרכזית של החזית. חילופי האש התפשטו לכל אזור ... התזית הארטילריה הסורית ... באש וכיוונה תוקפות ... וכרוכות נגד עמדות האויב ... יעות הארטילריה שלו". אבל ה... בר.

מכחישים ביקור קיסינג'ר בקרוב

וואשינגטון (יעפ"א ורויטר). — דובר הסמיים-ריפרשמנט הכחיש אתמול ידיעות, שלפיהן מתכונן שר-החוץ ד"ר הנרי קיסינג'ר לבקר בדמשק בסוף השבוע הזה או בשבוע הבא.

הדובר, ג'ורג' ווסט, אמר, כי בלוח הזמנים של קיסינג'ר ב-15 הימים הקרובים לא נקבעה נסיעה למזרח התיכון. כן אמר, כי ארה"ב לא נתבקשה לתווך לבען בכינוס הסכם ... לאורך קו הפסקת האש הסורי-ישראלי.

הדובר הכחיש גם ידיעה שפורסמה היום ב"וואשינגטון פוסט", לפיה הגיב קיסינג'ר ברוגז על הביקורת של ממשלת בריטניה, על ... בבסיס אזרחי אמריקאי בבריטניה ... כוננות ... בימי מלחמת אוקטובר. הדובר אמר, כי הסיפור הוא בלתי ... (קרא בידיעה נפרדה).

הידיעה מלונדון

לונדון, (יו. פ. וא. פ.). — מקורות דיפלומטיים אמרו אתמול, כי ד"ר הנרי קיסינג'ר ישוב למזרח התיכון בתוך כשבועיים, כדי לטפל בהשגת הסדר להפרדת כוחות בין ישראל לסוריה.

לדבריהם, יש רמזים שדמשק נכונה להיכנס לשיחות הפרדה, אם כי עמדתה עדיין נוקשה ובלתי פשרנית. אותם מקורות אמרו, כי יש ניתוחים לגבי פשרה אפשרית לפיה תחזיר ישראל תחילה את הפליטים הסוריים לכפריהם ... ואחר כך תמסור דמשק את רשימת השבויים הישראליים. אך הקושי העיקרי הוא התביעה הסורית, שהסכם הפירוק יהיה ... לוח זמנים לפינוי ישראלי מלא של רמת הגולן.

עמדת סעודיה וכווית תמיכתם לאסד

בינתיים חזר אתמול הנשיא אסד לארצו מביקוריו בסעודיה ובכווית.

שר החוץ הסורי עבד-אל-חלים חדאם אמר במסיבת עתונאים בכווית, לפני חזרתו לדמשק, כי באופן רשמי לא ידוע לו דבר על ביקור קרוב של קיסינג'ר. עתונים לבנוניים שונים, ובראשם "אל אנואר" מוסרים, כי גם פייסל מלך סעודיה וגם האמיר ... מכווית הביעו לאסד לתמוך בעמדותיה של סוריה. לפי עתונים אלה, קיבל אסד הבטחה ש... הנפט לא יוסר לפני שיושג הסכם הפרדה שיהיה לרוחם של שלטונות דמשק.

סרוואן-שרייבר מזהיר

צרפת מוכנה למכור נשק גרעיני תמורת נפט

בון, (יופ"יע). — העיתונאי הצרפתי ז'אן-ז'אק סרוואן-שרייבר, במנהיגי האופוזיציה בארצו, האשים אתמול את ממשלת פאריס בתכנון למכור כלי נשק אטומיים למדינות ... תמורת נפט.

צרפת וכן ארצות אחרות מוכנות לעשות הכל תמורת נפט. אמר מנהיג המפלגה הרדיקלית-סוציאליסטית בראיון לעתון המערב גרמני "בילד אם זונטאג". אז אז יהיה המצב הרה אסון לישראל. כן לוב היא בשורה הראשונה של המדינות, המעוניינות בנשק גרעיני.

או"ם ידווח היום על אופן הביצוע של השלב השני בהפרדה

ההסכם מחייב פירוק בסיסי הטילים ממזרח התעלה

מאת סופרו הצבאי של "דבר"

צה"ל השלים אתמול את פינוי הגזרה הדרומית של הגדה המערבית ונסוג 15 ק"מ צפונה לקו היערכות חדש בדרום האגם המר הקטן. בכך מסתיים ביצוע השלב השני של ההסכם להפרדת הכוחות בין ישראל ומצרים.

בהתאם להסכם, היה על ישראל להעביר את האזור המפונה לידי או"ם אתמול ב-4 אחה"צ. אנשי כח החירום, שכללו הפעם גם חיילים מאינדונזיה, החלו מגיעים כבר בשעה 2. אך האיזור לא נמסר לידיהם רשמית אלא כעבור שעתיים. בהתאם להסכם, עמדו אנשי האו"ם להעביר אזור זה לידי המצרים כעבור שש שעות — בעשר בלילה.

על אנשי או"ם לערוך במשך הלילה בדיקה של ביצוע ההסכם על ידי שני הצדדים, כדי לדווח על כך היום. חלקם של המצרים בביצוע שלב זה של ההסכם מחייב אותם לדלל את הגזרה הדרומית של הגדה המזרחית הכוללת במחצית הכוח של הארמיה השלישית.

בגדה המזרחית של התעלה פינו כוחות צה"ל אתמול את איזור עיון מוסא, שהיה עד כה מעין שטח הפקר, אשר שני הצדדים שלטו עליו באש בנשק קל. כוחות צה"ל נסוגו דרומה והשטח יהיה מעתה איזור חיץ של או"ם.

השלב השלישי של הפרדת הכוחות, המתחיל היום, יסתיים בעוד שבוע ובמסגרתו יסיימו המצרים בדילול הארמיה השלישית ואילו כוחות צה"ל בגדה המערבית יפנו את אזור ג'ניפה ויוסיפו לסגת צפונה. הם ייערכו בגזרה ראש הגשר. לקראת פינוי של כל השטח שבידי צה"ל בגדה המערבית על תעלת סואץ ב-21 לחודש.

ניו יורק, (ע"ה). — השבועון האמריקאי "ניוזוויק" מסר אתמול, כי ישראל מודאגת מן העובדה, שהמצרים הקימו חמש סוללות טילים בגדה המזרחית של תעלת סואץ.

צנזורה

אמנם, אין התקנת סוללות טילים אסורה לפי הסכם הפרדת הכוחות. אולם העברת הטילים אל הסוללות תימשך במקרה הצורך שעות ספורות בלבד.

לדברי השבועון, ייתכן שהישראלים ידרשו את הריסת הסוללות העשויות בטון, כתנאי להשלמת הנסיגה שלהם מאזור התעלה.

סופרו הצבאי של "דבר" מוסר:

חמשת הבסיסים לטילי קרקע אויר של המצרים, שעליהם מסר אתמול שבועון החדשות האמריקאי ניוזוויק, הוקמו בגדה המזרחית של התעלה בשטח הארמיה המצרית ה-2, עוד לפני החתימה על פרטי ההסכם להפרדת הכוחות בין ישראל ומצרים.

יש הנחה, כי התחייבות לפירוק הבסיסים תהיה כלולה בהסכם וכי על מצרים יהיה למלא אחרי התחייבות זו עד לסיום שלבי הביצוע של ההסכם, בחמשה במארס.

כן נראה, כי הפיקוח על פירוק בסיסי הטילים יהיה באמצעות או"ם. במסגרת המעקב של נציגי הארגון הבין-לאומי אחרי ביצועם של יתר חלקי ההסכם.

המצרים הניחו גשרי סירות

הצבא המצרי הניח שני גשרי סירות על התעלה בגזרת הארמיה ה-3 במסגרת מבצע דילול הכוחות עליו הוסכם בהסדר ההפרדה — כך מוסר סופר "יונייטד פרס" ממערב לתעלה.

לדבריו, מתנהלת עתה תנועה כבדה של טנקי "פטון" ישראליים, משאיות וציוד אחר לגדה המזרחית וכן מעביר צה"ל עמו משאיות ציוד סובייטיות ... מדי פעם "פקקי תנועה" על הגשרים.

ישראל ביקשה הבהרות מארה"ב על תקציב הסיוע

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר") — **ישראל ביקשה הסברים מהממשל האמריקאי למשמעות סעיפי הסיוע לישראל בתקציב הפדראלי, לשנת 1974-75, שהוגש אתמול לאישור הקונגרס. התקציב כולל מבקשת ישראל לסיוע במהוזי בסכום 300 מיליון דולאר, שהוגשה בימים האחרונים וכן מהבקשות לסיוע אזרחי נוסף לכיסוי הפסדי המלחמה.**

הצעת התקציב מסתפקת בהזכרת סיוע במהוזי לישראל בסכום הנמוך ב-1.4 מיליארד דולאר ממה שאושר לה על ידי הקונגרס.

דברי ההסבר לתקציב רומזים על אפשרות לקשר בין הפעילות המדינית לסכומי הסיוע. "בגלל חוסר הבהירות במצב במזרח התיכון", אומרת ההצעה, "אין הממשל מבקש עכשיו סמכות לתקציב נוסף לסיוע צבאי לישראל. כאשר יובהר המצב, יידרש תיקון לתקציב".

פקידים ישראלים הביעו אתמול תקווה, שסעיף זה בא לאפשר אישור סכומים גדולים נוספים לישראל, כאשר ייבדקו בקונגרס בשבועות הקרובים.

שנת התקציב האמריקאית מסתיימת ב-30 ביוני. בסעיף המדבר על סיוע במהוזי לשנה זו, רשומה הקצבה בסך 691 מיליון דולאר, ובשנה הבאה — 673 מיליון דולאר. סכומים אלה מוכרים כחלק מהקצבת החירום והסיוע הבטחוני השוטף לישראל, שכבר אושרו על ידי הקונגרס. התקציב אינו מזכיר סכומים נוספים. ועובדה זו נתנה מקום להשערה.

(המשך בעמוד 2, טור 3)

האוצר משנה תנאי מלוות צמודים

הריבית לא תהיה צמודה ותוקטן ל-3%; החידוש לא יוחל על מלווים שכבר הונפקו

מאת דוד ליפקין, סופרו הכלכלי של "דבר"

האוצר החליט על שינוי בתנאי איגרות החוב הצמודות למדד. בעוד שהקרן תשאר צמודה גם להבא, תהיה הריבית בלתי צמודה ותוקטן מארבעה וחצי לשלושה אחוזים. שינויים אלה יחולו על המלוות שיונפקו בזמן הקרוב, אך לא יחולו על המלוות שכבר הונפקו.

שר האוצר עומד להביא הצעות לשינויים אלה לוועדת הכספים של הכנסת. הוועדה עומדת לדון בהצעת החוק המאפשרת לממשלה להנפיק מלוות פיתוח ב-2.75 מיליארד ל"י נוספות. הצעת החוק כבר אושרה בקריאה ראשונה ע"י הכנסת, ועדת הכספים תדון כנראה עוד השבוע בתנאים החדשים של מלוות הפיתוח.

לא יונפק עוד מלווה ברירה

האוצר יחליט שלא להנפיק יותר מלווה ברירה, אלא ינפק נייר ערך

(המשך בעמוד 2, טור 2)

המזה"ת בשיחות גרומיקו בוושינגטון

וואשינגטון, (יו. פ.). — שר החוץ הסובייטי אנדרי גרומיקו קיים אמש שיחות עם הנשיא ניקסון ועם ד"ר הנרי קיסינג'ר לגבי המצב במזרח התיכון והפגישות תוארו כ"ידידותיות ופוריות".

דובר משרד החוץ האמריקאי הטעים, כי גרומיקו בא לוואשינגטון בתוקף תפקידו כאחד משני יושבי הראש של ועידת ז'נווה וכן לקראת השלב הבא של שיחות סאל"ט על צמצום הנשק האסטרטגי.

לא נמסרו, לפי שעה, כל פרטים על מהלך השיחות אך הודגש, ששאלת יחסי ארה"ב עם קובה לא עלתה בינתיים לדיון.

ואולם משקיפים במוסקבה אמרו, כי יש מקום להניח שגרומיקו ינסה להביא להפשרה ביחסי וואשינגטון עם ממשלתו של פידל קאסטרו. כידוע, היה גרומיקו יחד עם מנהיג ברה"מ ליאוניד ברז'נייב בהאוואנה לפני בואו לוואשינגטון.

בהודעה המשותפת לסיכום ביקור זה קראה ברה"מ להפסקת ההסגר האמריקאי על קובה וכן הביעה תמיכה בתביעת קאסטרו לפינוי הבסיס האמריקאי בגואנטאנאמו.

נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב, מוסר, כי אחד הנושאים המרכזיים בדיוניו של גרומיקו יהיה חוק הסחר העומד עתה לדיון בסינאט. הממשל האמריקאי מתנגד למתיחה כלפי הסובייטים, שתאפשר לו לשכנע את הסנאט להשמיט את "תיקון ג'קסון" הנוגע לחוק זה או לרכך אותו.

באחרונה הגביר הממשל את פעילותו בקונגרס נגד התיקון. יש שמועות, כי נעשו נסיונות לשכנע גם את ג'קסון עצמו להתפשר בנושא זה בהנחה שהסובייטים יהיו מוכנים לרכך בגלוי את מדיניותם כלפי יציאת היהודים.

גרומיקו לקאהיר בסוף החודש

מוסקווה, (א.ס.). — שר החוץ הסובייטי אנדרי גרומיקו יבוא לקאהיר בסוף החודש לאחר השיחות שיקיים בוואשינגטון, בפאריס וברומא.

בקאהיר ידון גרומיקו ביחסי מצרים—ברה"מ שנפגעו כתוצאה מיוזמותיו האחרונות של ד"ר קיסינג'ר. בפאריס יעסוק גרומיקו בהכנות לפגישת הפיסגה בין הנשיא פומפידו ומנהיג ברה"מ ליאוניד ברז'נייב.

אחרי חצות

האג, (ע"ר). — הולנד ביטלה אמש רשמית את קיצוב הדלק שהונהג לפני כמה שבועות וכן את ההגבלות על הנסיעה.

כבר לפני הביטול הרשמי של הקיצוב מכרו תחנות דלק לבעלי רכב גם ללא תלושים.

אף כי החרם הערבי נגד הולנד עדיין בתוקפו, הצליחה הולנד להבטיח לעצמה אספקת נפט בכמות מספקת ממקורות לא ערביים. הרזרבות שלה עולות עתה ב-60 אחוז על הרגיל.

ההכרעה על תוספת היוקר תועבר לוועדת המערך

חילופי דברים בין משל וספיר על תביעת ההסת' לתוספת 7%

מאת דוד ליפקין, סופרו הכלכלי של "דבר"

ההכרעה על גובה תוספת היוקר הנוספת שתשולם כפיצוי על צמצום הסובסידיות תועבר, כנראה, לוועדה של המערך. זאת לאחר שנתגלו חילוקי דעות בין האוצר לבין ההסתדרות בנושא הפיצוי.

טרם ברור באיזה פורום של המערך יתקיים הבירור. קיימות שתי אפשרויות, האחת, שהנושא יועבר לטיפול היועצה הכלכלית של המערך והשניה היא שתוקם ועדה המורכבת מנציגי המערך בוועדות הכספים והעבודה של הכנסת וחברי הוועדה המרכזית של ההסתדרות.

בפגישה שהתקיימה אלשום בלילה בין שר האוצר, פנחס ספיר, לבין נציגי ההסתדרות, בראשותו של מזכ"ל ההסתדרות בפועל, ירוחם משל, לא הושגה התקדמות לגבי תשלום הפיצוי. בפגישה, שהיתה סוערת בחלקה, נתגלו חילוקי דעות ניכרים לגבי גובה הפיצוי שיש לשלם.

דרישות ההסתדרות

נציגי ההסתדרות דרשו בפגישה:

◆ תשלום תוספת יוקר נוספת החל מפברואר בשעור של 7% לפי הכללים המקובלים, כמקדמה על חשבון תוספת היוקר החצי שנתית שתשולם החל ביולי.

◆ לגבי משפחות מרובות ילדים לשלם תוספת של עשר ל"י בעבור הילד הראשון והשני והחל בילד השלישי הבא עשרה ל"י עבור כל ילד.

התביעות האלה של ההסתדרות הוגבשו על בסיס נתוני המוכיחים של האוצר וההסתדרות שהגיעו למסקנה, כי ההשפעה הישירה של צמצום הסובסידיות על 12 מצרכי הבסיס, לרבות העלאת תעריפי הנסיעה בתחבורה הצבורית, מגיעה לכדי 7.1 נקודות במדד המחירים. תהן תוספת יוקר של 7.1% בתקרת שכר היסוד של 700 לירות אך 4% על השכר הממוצע. מרכיב מצרכי המזון בהתייקרויות מהווה בסכום זה 5.4 אחוזים ואילו מרכיב התחבורה 1.7 אחוזים. חישוב זה נעשה אך ורק לגבי ההתייקרות הישירה של עשר מצרכי המזון הבסיסיים ואינו כולל את ההתייקרות במצרכי הלואי.

שר האוצר ועוזריו הביעו התנגדות לדרישה לשלם תוספת יוקר של 7% וחזרו על הצעתם לשלם מקדמה של 4%. כמו כן התנגד ספיר לשלם תוספת לילד הראשון והשני. כיוון שהתשלום

(המשך בעמוד 2, טור 9)

חידון דבר 74
פרס ראשון
מכונית פיאט 128

בעמוד מס' 12 מופיע לנוחותך תלוש נוסף לחידון מס' 5 בסדרת חידוני דבר 1974.

ככל שתשלח יותר פתרונים יגדלו סיכוייך לזכות בפרס.

נמשכת
מכירת
סוף העונה
ברשת בתי הכל-בו של
המשביר לצרכן

שפע ברכות מקרב לב

למר ישראל פיינברג

לרגל היבחרו לראש עיריית פתח-תקוה

המשך פורה בעבודתך
למען החינוך בכוחות מחודשים

מאחלים:

מנהלי בתי-הספר היסודיים, התיכוניים והמקצועיים, סגני המנהלים, המורים, עובדי מינהל, וועדי ההורים בפתח-תקוה

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
מועצת פועלי תל-אביב-יפו

חברי המליאה והסגנים
נציגי ועדי עובדים בתל-אביב

מוזמנים

לישיבה של מליאת המועצה

ביום ד' י"ד בשבט תשל"ד 6.2.74 בשעה 18.00 (6 אחה"צ) באולם הישיבות של המליאה בית ברנר קומה ד'

בהשתתפות: **החבר ירוחם משל**
מזכיר ההסתדרות בפועל

על סדר היום: התייקרות.

נא לדייק!

אורי אלפרט, מזכיר המועצה

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ-ישראל
מועצת פועלי ת"א-יפו — המחלקה לתרבות ולנוער

היום בבית תבורי 6.30

קונצרט עממי בביצוע עם אגודת המנגנים תל-אביב
אריות ... מנגינות מפורסמות בינלאומיות ובהשתתפות צעירים ישראלים בהשתתפות:
הזמרים: סימה גודיצקיה, כ. בן-שחר
הכנר ריכרד פינקלשטיין
ע"י הפסנתר: ד"ר הנן וינברג.
כרטיסי כניסה במחיר 3.— ל"י להשיג בבית ברנר ובבית תבורי.

מועצת פועלי תל אביב—יפו, המחלקה לתרבות ולנוער

המטיילים שנרשמו לשרם-א-שייח השבוע,

מתבקשים לבוא היום לחדר מס' 7 בבית ברנר.

הלויתו של

ישורון שיף ז"ל

תצא היום, (5.2.74) בשעה 12.00, מבית החולים שיבא בתל-השומר, לבית העלמין בחולון.

ביום השנה השני לפטירת יקירנו

משה פלדמן ז"ל

(מפינסק)

נעלה לקברו ביום ה', ט"ו בשבט, תשל"ד (7.2.74) בשעה 3.30 אחה"צ, בבית העלמין בחולון. נפגשים ליד השער הישן.

אוטובוס ייצא בשעה 3.00 אחה"צ מרח' וייצמן 56 ת"א

המשפחה

הננו מודיעים בצער רב על מותו של יקירנו

מרדכי סלע (רובינשטיין)

איש העליה השניה

האבלים:
אשתו אסתר סלע — קובלסקי
בנו, בנותיו
וכל הנכדים והנינים

על מועד הלויה נא להתקשר לטלפונים: 04—82192
04—82567

לחברנו

יחזקאל הדר ומשפחתו

השתתפותנו באבלכם במות האם והסבתא

בתיה ז"ל

הנהלת "סבן" והעובדים

מנהיג הכורים בבריטניה ג'ו גורמלי, לאחר שאנשי איגודו נענו להצעתו לפתוח בשביתה כללית. צילום רדיו של „אסושיאייטד פרס".

כורי בריטניה יחליטו היום סופית על שביתה כללית

מאת שלמה גינוסר, סופר „דבר" בבריטניה

לונדון, (מיוחד ל„דבר"). — הנשיאות הארצית של איגוד כורי הפחם בבריטניה מתכנסת היום בלונדון, כדי להחליט על הכרזת שביתה כללית במכרות הפחם בעקבות התמיכה המכרעת של חברי האיגוד בהצעת הנהלתו לפתוח בשביתה כזאת.

על פי תוצאות המשאל שפורסם אתמול בלונדון מכהבר שהכורים אמרו „כן" רבתי להצעה השביתה הכללית. 81 אחוז מן המשתתפים במשאל הצביעו בעד השביתה.

במספר הכורים בבריטניה עולה על 260,000 וקרוב ל־235,000 השתתפו בהצבעה.

עצמת התמיכה בשביתה הכללית נתקבלה בתדהמה. נשיא איגוד הכורים ג'ו גורמלי אמר, כי ההחלטה הסופית על פתיחת השביתה תתקבל השבוע.

[illegible]

הפנטגון מודאג מהנסיון להקים „חיל־אוויר כל־ערבי"

„אויאיישן ויק": ישראל אינה מעוניינת עוד בנשק בריטי

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר") — ישראל אינה מעוניינת עוד בקניית נשק בבריטניה על אף הסרת האמברגו הבריטי על מכירת נשק למזרח התיכון — מוסר השבועון „אויאיישן ויק".

לדבריו, הוציאה ישראל את בריטניה, למעשה, מרשימת הספקים שלה והיא חותרת לייצור עצמי של חלפים לנשק הבריטי שברשותה או למציאת מקורות אספקה אחרים.

לדברי העתון, בעוצמה ישראל לקח מהעובדה, שבריטניה ניתקה אותה מאספקה צבאית בעת המלחמה, כאשר אספקה זו היתה חיונית.

[illegible]

ישראל ביקשה

הגישה בקשה להצבאות והפיתות מקרדות אנרגיה

(המשך מעמוד 1)

וושינגטון, (עצ"ר, ע"ץ ו־יופר"ס). — הנשיא ניקסון הגיש אתמול לקונגרס הקציב שיא בסך 304.4 מיליארד דולאר [illegible]

[illegible]

נבחרו חמשת סגני יו"ר הכנסת

מאת סופר „דבר"

הכנסת בחרה אתמול בחמישה סגנים ליו"ר: שניים מן המערך, שניים מהליכוד ואחד מן המפד"ל.

הסגנים שנבחרו הם י. בן מאיר, ו. ידין מהמערך, ש. ז. אברמוב וב. קשת מהליכוד וי. שיינמן מהמפד"ל. [illegible]

[illegible]

נחקר מותם של שני חיילים מפליטת גז תנור־נפט

מאת סופר „דבר"

שני חיילי צה"ל מתו בליל שבת כתוצאה מגז שנפלט מתנור נפט שהוצאר הולק במשך הלילה בחדרם [illegible]

[illegible]

האוצר משנה תנאי

(המשך מעמוד 1)

[illegible]

בבורסה לא יעורך מסחר בצמודים

[illegible]

דבר DAVAR

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת אליהו אגרס
מנהל כללי גדעון נאמן

המו"ל — „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ

המערכת והמנהלה: תל־אביב, רחוב שינקין 45, ת"ד 199, טלפונים 286141 (6 קווים).

סניפים: תל־אביב, בית „דבר", רחוב שינקין 45, טלפון 286141.
ירושלים, מערכת ומנהלה, רח' הלל 16, טלפונים 231251־3.
חיפה, רחוב הנביאים 27, טלפונים 642111־2־3.

פשרה בסיעת המערך בכנסת:

בירור חברי עם בן־אהרון ואליאב

מאת דניאל בלוך, סופר „דבר" בכנסת

הנהלת סיעת המערך בכנסת החליטה, כי קבוצת חברים תיפגש עם חברי הכנסת יצחק בן־אהרון ואריה אליאב, כדי לברר עמם את פשר הצבעתם במליאת הכנסת נגד התקציב הנוסף. נדחתה הצעה לקיים לאלתר בירור נגדם במליאת הסיעה.

[illegible]

אלוני פרשה מדיוני הקואליציה ומהגוש עם ל"ע

מאת סופר „דבר" לענייני מפלגות

[illegible]

שר החוץ הסובייטי אנדריי גרומיקו בשיחה עם עתונאים לאחר שהגיע לנמל התעופה אנדרוס בוואשינגטון לפגישות עם הנשיא ניקסון וד"ר קיסינג'ר. צילום רדיו של „אסושיאייטד פרס".

קיסינג'ר גרם לעיכוב טיסות ביון אמריקאיות מעל מצרים וסוריה בימי המלחמה

ואשינגטון, (א.פ.). — עריכת טיסות צילום אמריקאיות מעל מצרים וסוריה בימי מלחמת יום הכיפורים עוכבה לפחות בשלושה ימים מפני שד"ר הנרי קיסינג'ר תמך [illegible]

[illegible]

נציגי העולים מגרוזיה איפשרו חידוש העבודה ב„אוטוקרס"

מאת סופר „דבר" בחיפה

[illegible]

תוספת היוקר

(המשך מעמוד 1)

[illegible]

מרכז במשרד־העבודה יתאם הטיפול בחיילים המשוחררים

אלמוגי: לא צפוי מחסור במקומות עבודה לחוזרים מהחזית

מאת סופר „דבר"

[illegible]

התביעה להימנע מביטול הסובסידיה לתחבורה תידון עם שר־האוצר

מאת סופר „דבר" לענייני תחבורה

[illegible]

ג. מאיר פירסמה קריאת עליה ליהודי התפוצות

[illegible]

מפא"י לשעבר נגד שינוי בראשות ועדות הכנסת

מאת דניאל בלוך, סופר „דבר" בכנסת

[illegible]

לא התחייב לגבי יצחק נבון

[illegible]

אבלים על מותו של
ישורון שיף ז"ל
מנכ"ל קו צנור אילת אשקלון בע"מ
ומשתתפים בצער המשפחה
שרותים חשמליים מכניים
חברת בת של „מקורות"
חברת מים בע"מ

בית הספר החקלאי מקוה ישראל
אנו מודיעים בצער רב על פטירתה ללא עת של עובדת בית ספרנו
הניה מינקוב ז"ל
מספלה אהודה ומסורה לתנועה, ומביעים תנחומינו הכנים למשפחה האבלה.
מועצת עובדי מקוה ישראל
ההנהלה וחבר העובדים

ואלה הפרסים
שיוגרלו בין משתתפי
חידון דבר 1974
אחד מהם יכול להיות שלך

חידון דבר 74
פרס ראשון

מכונית פיאט 128
כולל מיסים

פרס שני
מערכת סטריאופונית
SONY
פטיפון+רדיו ו־2 רמקולים

פרס שלישי
מקרר תדיראן

פרס רביעי
אנציקלופדיה יודאיקה
16 כרכים בשפה האנגלית

פרס חמישי
טילון ICM

פרס ששי
חימום מרכזי
אמקור

פרס שביעי
כרטיס טיסה
לרומא הלוך ושוב
(לא כולל מיסים)

פרס שמיני
כרטיס טיסה
לשיט חופים
(לא כולל מיסים)

פרס תשיעי
תנור לאפיה ולבישול
בחשמל ובגז
פאר

פרס עשירי
תנור
חימום
שיטת
דימפלקס
Dimplex

ועוד פרסים נוספים

חוטפים מקאראצ'י - בקהיר; יוון תשחרר שני המחבלים

הקצין הראשי של האניה היוונית „וורי" ניקולאס למאר־ברופולוס (משמאל) אוחז בזרועו של המהנדס הראשי גיאורגי פרימריס, שעה קלה לאחר ששני בני הערובה שוחררו על־ידי המחבלים בנמל קאראצ'י שבפאקיסטאן ואיהכשלה־גירינגקף

צילום רדיו של „אסושיאייטד פרס"

...היה. (עי"ר, יופי"ט ועי"ן). שלושת המחבלים אשר ... בסוף השבוע אנית ... יוונית בנמל קאראצ'י, ... לפתוח את שחרורם שני מחבלים ערביים ... יוון למיתה באתונה — ... אתמול לקאהיר, בדרך ללוב.

...נתיים מתכוננת יוון ל... יוד שני המחבלים הכ... ם אצלה.

...ה. השתלטו השלושה על ה... ולכדו שניים מקציניה כבני ... לאחר ששיחררו את כל אנשי הצוות, הם דרשו, כי ... יוון תשחרר את שני המ... שנלכדו לאחר הטבח בנ... תעופה באתונה בשנה שעב... שדינם זה לא מכבר למיתה. ... איימו לרצוח את בני ... אם דרישתם לא תתמלא. ... הגיבה תחילה בצורה תקי... ההודיה, כי שני המחבלים ... להורג במקרה של רצח בני ... אולם לאחר מכן ריככה ... מדתה והודיעה שהיא מצי... נינה לשני הנידונים לסיהום. ... זאת הסכימו החוטפים ל... את בני הערובה והגיעו ל... במטוס הפאקיסטאני שהוע... לרשותם.

...שיטו בדרכם ללוב ... משטרת נמל התעופה ב... קולונל מבעאזי אמר כי ... לוודאי שהשלושה יישארו ... במשך הלילה ויםשיכו ב... ללוב היום.

... שעה, לא נתפרסמו כל ... על זהותם של שלושת ה... והובר שגרירות פאקיסטאן ... אמר, כי אין בידו כל ... אינפורמציה על לאומיותם. ... נמסר בידיעות בלתי מאושרות כי השלושה הם פאקיסטא...

פים. עומדת עתה השאלה למצוא מדינה אשר תסכים לעשות כן ותאפשר להם לטוס למדינה ערבית, שתסכים לא יימסרו כראש. כל עוד לא יימצא הסדר כזה — יש לצפות להמשך הקפאון הנוכחי.

הוצע מקלט דיפלומטי

במהלך המו"מ עם החוטפים הציעה ממשלת סינגאפור לאפשר להם למצוא מקלט בבנין אחת המשלחות הדיפלומטיות בסינגאפור לפי בחירתם לצורך זה הועברה אליהם רשימה של כל המשלחות הדיפלומטיות הנמצאות בעיר. הממשלה הודיעה, כי ברגע שיחליטו בחיוב — תהיה מוכנה להעבירם לשם. הממשלה ציינה כי הצעה זו הועלתה נוכח הצירה, שבירות המעבורת היא ללא עונן וקיימת סכנה שתתהפך בכדי מי הנמל.

חוליית החוטפים מורכבת מכחבלים יפאנים וערביים, תחילה נמסר שהיא מורכבת משלושה יפאנים וערבי אחד, ואילו בידיעות אחרות נמסר, שחבריה הם שני יפאנים ושני ערבים.

היפאנים הם חברי „הצבא האדום" היפאני, והערבים — חברי „החזית העממית".

ומיים עם החוטפים בסינגאפור

סינגאפור, (יופי"ט, עי"ר). — פרשת הסיפתה על ספי... בעבורת המוחזקת זה ארבעה ... עם שלושה בני ערובה בנמ... של סינגאפור — טרם באה ... לכלל הכרעה.

... שלת סינגאפור העלתה שורת הצעות, במו"מ עם החוטפים ... ללא הועיל. בין השאר ה... להציע להם להפליג בספינה ... לכל ... אולם החוטפים סירבו ל... את ההצעה ודרשו, כי ... מטוס. ממשלת סינגאפור דח... הצעה זאת וכתוצאה מכך ... המו"מ במבוי של קפאון. ... רשו לבסוף המחבלים ... מחבלים דרשו כי יורשה להם ... ואר המושים במהלך הסיפה. ... לכך נשאל המזכיר הקבוע ... משרד הפנים בסינגאפור ... אם נכון הדבר שהממ... דחתה את דרישת המחבלים. ... השיב: „כן, אי אפשר לצ... שממשלה אחרת תנהג אחר... הוא עשויה, כי המחבלים ... סירבו להגיע ... פני המטוס מרצונו. ... אחר שממשלת סינגאפור ... להעמיד מטוס לרשות החש...

מחבלים ערביים הם שרצחו ב־1967 בפראג את נציג ה„ג'וינט" ג'ורדן

גילה סוכן הביון הצ'כי יוזף פרוליק שערק למערב

ניו יורק, (עטס"א). — מחבלים פלשתינאיים הם שרצחו באוגוסט 1967 את עסקן הג'וינט צ'ארלס ג'ורדן בעת ביקורו בפראג — זאת גילה סוכן ביון צ'כי, שערק למערב. יומיים לאחר היעלמו של גורדון נמצאה גופתו בנהר ולטאווה. ממשלת צ'כוסלובקיה טענה בזמנו, שהוא התאבד.

אולם סוכן הביון הצ'כי יוזף פרוליק סיפר לאחר עריקתו למערב, כי השלטונות הצ'כיים פיקחו בהתמדה על תנועותיו של ג'ורדן, והם ידעו, כי הוא נחטף לשגרירות המצרית ואף עקבו אחרי המכונית שהסיעה את גופתו אל הנהר. אולם הצ'כים מסרו, שהמדובר בהתאבדות, כדי לשמור על היחסים הטובים עם ארצות ערב ולא לעורר רגשות פרו־יהודיים בקרב האוכלוסיה.

פרוליק אמר, כי הערבים חטפו את ג'ורדן, כיון שחשדו בו שהוא מרגל ישראלי. צוות הסוכנים הצ'כיים, שעקב אחר ג'ורדן, ראה אותו, כשהוא מוכנס למכונית בעלת סימון דיפלומטי. מיד נמסר על כך לקולונל אנטונין קוואן, ראש

צ'ארלס ג'ורדן ז"ל

המחלקה הרביעית בשרות הבטחון. הוא הורה להמשיך בעיקוב. כאשר קיבלו את הפקודה, היו קציני הבטחון בקרבת השגרירות המצרית. הם צילמו במצלמה בעלת קרניים אינפרה אדומות, כיצד הוכנס ג'ורדן עם המכונית לבנין השגרירות. בשלב זה מסר שר הפנים דאז יוסף קודרנה לנשיא אנטונין נובוטני, כי החטוף נמצא בשגרירות המצרית, ולאחר התייעצות שנמשכו שעות מספר, החליט, ששרות הבטחון לא יתערב בפרשה. ניתנו הוראות להמשיך בעיקוב ליד השגרירות, ולמחרת היום הוצאה גופתו של ג'ורדן למכונית שהמתינה ליד הבנין על־ידי ארבעת האנשים שחטפו אותו. אנשי הבטחון עקבו אחר המכונית עד אשר היא נעצרה ליד הנהר וצילמו כיצד הוציאו החוטפים את הגופה מן המכונית, זרקו אותה לנהר וחזרו לשגרירות.

פרוליק המשיך וסיפר, שמקץ כמה ימים זימן אליו ולדימיר קוצקי, שהיה אז מזכיר המפלגה הקומוניסטית הצ'כית את השגריר המצרי ואמר לו, כי ממשלת פראג לא תמסור לשגרירות האמריקאית על גורלו של ג'ורדן ולא תדרוש את הסגרת האנשים המעורבים בחטיפה וברצח, שכן צ'כוסלובקיה אינה מעוניינת בהרעת יחסיה עם ארצות ערב וגם אינה מעוניינת לעזור אותה כלפי היהודים.

דיפלומטים רוסים בושינגטון מודאגים מיחס הקונגרס

„קליקה ציונית וסנטורים שאפתנים — אויבינו האמיתיים"

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון, (מיוחד ל„דבר"). — דיפלומטים בשגרירות הסובייטית בוואשינגטון סבורים, שהאויבת האמיתית של בריה"מ בארה"ב היא „הקליקה הבינלאומית", „הקליקה הציונית", „סנאטורים דמוקראטים עם שאיפות לרוץ לנשיאות".

הדיפלומטים, ששוחחו עם סופר „ניו יורק טיימס" ערב בואו של גרומיקו לארה"ב, הביעו דאגה, מהמנהיגים היהודיים, יחד עם סנאטור ג'קסון, המליצו לבלום את תהליך השיפור ביחסי בריה"מ־ארה"ב.

שינוי מאז אוקטובר

הדיפלומטים מודאגים מהשינוי שחל מאז מלחמת יום כיפור בהתייחסות האמריקאית, ובמיוחד הקונגרס, למדיניות הסובייטית. „הסובייטים סבורים, שנכשלו לבוא בארה"ב מאז אוקטובר", אמר לכתב ההוכן פקיד אמריקאי. התנהגות הדיפלומטים הסובייטים הוגדרה כ„צבבנית" בעיקר לאחר שתיקון ג'קסון זכה לרוב מכריע בבית הנבחרים, ולאחר שהתברר שיאושר סופית בסנאט. הסובייטים הגבירו באחרונה את ... יותם בוואשינגטון, בנסיון להי... הכינה כהוזכת למדיניות ההפרדה וההתקפותיהם, כעל לכל, נבטים הם לקבל הבנה אמריקאי ולקדם עסקה מסחריות.

שר החוץ ד"ר קיסינג'ר מנסה לסייע לסובייטים במאמץ זה, אם גם בהצלחה חלקית. בהופעתו בשבוע שעבר לפני ועדת האמצים של הקונגרס, ניסה להסביר, כי גורלו של ברז'נייב תלוי בשיפור היחסים שלו עם ארה"ב. נמסר, שגם הנשיא ניקסון הביע דאגתו להמשך השפעתו של המנהיג הסובייטי.

קזאפי הציע משרת יועץ להייכל

בתו של נאצר פרשה מ„אל אהראם"

ביירות, (א. פ.). — שליט לוב קולונל קזאפי הציע לעורכו המודח של „אל־אהראם" חסנין הייכל משרת של יועץ בכיר. ספק אם הייכל ייענה לפניה זו, אך הוא כבר הודיע למקורביו, שלא יקבל את הצעת סאדאת לשמש כיועצו לעניני עתונות.

ידידיו של הייכל אומרים, כי הוא קיבל הצעות עבודה בעתונים שונים במזרח התיכון ובאירופה ...לכתוב עבור עתונים אמריקאיים.

בינתיים התפטרה אתמול בתו הבכורה של הנשיא נאצר המנוח, הודא, ממשרתה במחלקת המחקר של „אל אהראם". לא נמסר כל הסבר לכך.

העורך החדש של העתון, עלי אמין, כתב אתמול את מאמרו הראשון בעתון, תשע שנים לאחר שכתב בו לאחרונה. אמין כותב, כי הוא מודה לסאדאת על שסייע לו לעבור תקופה קשה בחייו. המאמר מופיע בעמוד האחורי של „אל־אהראם", שם נהג עלי אמין לכתוב לפני הזמנת הייכל, ב־1965.

בחירות כלליות תתקיימנה בדרום אפריקה ב־24 באפריל השנה, כמעט שנה לפני המועד הקבוע בחוק — על כך הודיע אמש ראש הממשלה ג'ון פורסטר.

נעצרו אנשי קבוצת באדר־מיינהוף

האמבורג, (עי"ר). — המשטרה בהאמבורג השתמשה אתמול בחומרי נפץ, כדי לפלס דרך לדירה בהאמבורג, בה הסתתרו ארבעה אנשים החשודים בחברות בקבוצת באדר—מיינהוף. הם נאשמים במעשי הצתה, ברצח... שוטרים ... בכ־קים.

ברחבי מערב גרמניה נעצרו ביממה האחרונה 15 אנשים, החשודים בחברות בקבוצת באדר—מיינהוף, או בנסיון לארגנה מחדש. הקבוצה חוסלה ב־1972 בעקבות מבצע משטרה כל־ארצי.

איום לפוצץ איצטדיון

בון, (עי"ר ועי"ן). — לקראת משחק הכדורגל בין מערב גרמניה לבין מזרח גרמניה, במסגרת המשחקים המוקדמים על אליפות העולם, נתקבל איום לפוצץ האיצטדיון אם לא תוכרז חנינה כללית לכל האסירים הפוליטיים במערב גרמניה לא יאוחר מ־1 במאי.

האיום כלול במכתב שנתקבל אצל נשיא הוועדה המארגנת של משחקי הגביע העולמי, הרמן נויברגר. במכתב נאמר, כי איצטדיון „פולקספארק" בהאמבורג, יפוצץ, אם לא יתמלאו תנאיהם של המאיימים.

המכתב חתום על ידי „קבוצת באדר—מיינהוף".

8.3% מכל העובדים נפגעו בתאונות

92,000 איש נפגעו בשנת 1972־3 מתאונות עבודה, כמשמעתן בחוק הביטוח הלאומי, וקיבלו דמי פגיעה — כך מסר שר־העבודה יוסף אלמוגי בכנסת, בהביאו לקריאה ראשונה את החוק לתיקון פקודת הבטיחות בעבודה.

י. אלמוגי ציין, כי באותה שנה היו מועסקים במשק הישראלי כ־1.1 מיליון עובדים שהיו מבוטחים כנגד תאונות עבודה. בממוצע נפגעו אם כן 8.3 אחוזים מכלל העובדים או אחד מכל 12 מועסקים.

שר־העבודה אמר עוד, כי להוציא את תקופת המיתון (7־66) נמצא מספר הנפגעים במגמה מתמדת של עליה. בסוף שנות ה־50 הגיע מספרם לפחות מ־50 אלף בשנה, אך תוך המחצית הראשונה של שנות השישים הוא כבר עלה על 80 אלף.

מגמת העליה המתמדת במספר הנפגעים — אמר השר — מבטאת, כנראה, בעיקר את מגמות ההתרחבות והצמיחה המהירים של המשק הישראלי ושל גידול אוכלוסית העובדים החשופים לסיכונים של תאונות עבודה ומחלות מקצוע. יחד עם זאת אחוז הנפגעים בתאונות עבודה לעומת מספר המועסקים במשק נשאר יציב בשנים האחרונות והוא נע מסביב ל־8.5 אחוז מכלל המועסקים במשק.

באותו זה, הטעים השר, יש לראות הישג, שכן המשק מתפתח באופן מואץ ואפשר היה לחשוש מעליה בעקומת השיעור היחסי של תאונות עבודה.

מטרת החוק המוצע היא הכנסת שיפורי בטיחות בעבודה, כגון הגדרת המושג „בניה" שיקיף כל עבודה הכרוכה בהקמת בנין. נקבעה חובת גידור מכונה או ציוד בעת הפעלתם לשם הרצת ניסוי או הצגה, וכן הוכנסה הוראה מפורשת לעניין סידור מעברי גישה נאותים במפעל. החוק קובע עוד החמרה רבה בקנסות הכספיים, המוטלים על עבירות לפי פקודת הבטיחות, בהתחשב בכך, שעברו 10 שנים שבהן לא שונה סולם הקנסות וכן בהתחשב בשינויים בערך הכסף, שחלו במשך השנים הללו.

131 עולים באו מארגנטינה

131 עולים מארגנטינה הגיעו אתמול במטוס „אל על".

בנמל התעופה בן־גוריון נתקבלו העולים על־ידי יעקב צור, יו"ר הנהלת קק"ל ונשיא המכון ליחסי תרבות עם אמריקה הלטינית, שהיה בעבר שגריר ישראל בארגנטינה.

קבוצת הבאים מורכבת ברובה מזוגות צעירים עם ילדים. (ע)

באליפות העולם בשחמט

קרפוב יתמודד עם ספאסקי בחצי־הגמר

מאת אליהו שחף, סופר „דבר"

הרב אמן הסובייטי בן ה־22, אנטולי קארפוב, יתמודד בתחרויות חצי־הגמר באליפות העולם בשחמט עם אלוף העולם לשעבר בוריס ספאסקי. קארפוב ניצח את בן ארצו לב פולוגייבסקי בקרב השביעי והאחרון של הדו־קרב שלהם שנערך במוסקבה.

קרפוב ניצח גם בקרבות הרביעי והששי ועם נצחונו השלישי השיג את שלוש הנקודות הדרושות כדי לעלות לשלב חצי־הגמר. פולוגייבסקי, בן ה־39 הקריב באמצע המשחק את מלכתו תמורת שני צריחים של קרפוב, אך כפי שהתברר לאחר מכן היתה ההקרבה מוטעית ופולוגייבסקי נכנע במסע ה־41. קרפוב, שנבחר לא מכבר לשחמטאי המצטיין של שנת 1973 הוא בעל הסיכויים הטובים ביותר לדעת הסובייטים להתמודד עם פישר בדו־קרב לאליפות העולם בשנה הבאה.

בפלמה דה־מיורקה סיימו אלוף העולם לשעבר טיגרן פטרוסיאן והרב־אמן ההונגרי לאיוש פורטיש בתיקו את משחקם השמיני. פטרוסיאן מוביל בתוצאה 1—0 והוא זקוק לעוד שני נצחונות כדי לעלות לשלב חצי־הגמר. הקרב היחידי שהסתיים בהכרעה היה הקרב החמישי ואילו יתר הקרבות נסתיימו בתיקו.

באוגוסטה שבארה"ב נסתיים בתיקו המשחק השמיני בין ויקטור קורצ'נוי ורב האמן הברזילאי אנריקה מקינג.

ישראלית נדונה למאסר בהונג־קונג על נסיון שוד

הונג־קונג, (עי"ר). — ישראלית בת 25, גיתית פרוצי נדונה אתמול לחמש שנות מאסר בהונג קונג על נסיון כושל לשוד יהלומים ועל פציעתו של זבן בחנות יהלומים.

התביעה טענה, כי גיתית פרוצי מתל־אביב התביאה בלון בשמלתה והעמידה פני אשה הרה. היא הזמינה שלושה זבנים מחנות יהלומים להביא לה יהלומים לחדרה בבית מלון ב־5 בספטמבר אשתקד. שעה שהשלושה הביאו את היהלומים, היא שלפה אקדח מן המוזהה ופתחה באש לעבר אחד הזבנים ופצעה אותו בראשו.

פיסגה זוטא „פרטית" בזלצבורג

זאלצבורג, (עי"ר ויופי"ט). — שני נשיאים וארבעה ראשי ממשלה נמצאים בין משתתפי ועידת הפיסגה, שנפתחה אתמול בזאלצבורג שבאוסטריה ושנועדה להתוות „אסטרטגיה למען הצלת העולם מחורבן".

בוועידה שתמשך יומיים יישב ראש הקאנצלר ברונו קרייסקי. משתתפים בה בין השאר נשיא מקסיקו לואיס אצ'בריה, נשיא סנגאל ליאופולד סנגור ובן ראש ממשלת שוודיה אולוף פלמה, ראש ממשלת קנדה פייר טרודו וראש ממשלת הולנד יופ דן אויל.

הוועידה דנה בין השאר בבעיות הנגרמות על ידי הגידול הכלכלי המהיר, התפוצצות האוכלוסין וזיהום הסביבה.

המנהיגים המדיניים משתתפים בוועידה באורח פרטי. על פי הזמנת „מרכזון רומא", קבוצה קטנה אך בעלת השפעה של אקדמאים ואנשי עסקים, העוסקים בבעיות עתיד האנושות.

הוועידה נערכת בארמון קלסהיים, כ־10 ק"מ מזלצבורג. אמצעי בטחון חמורים ננקטו בסביבות הארמון וכל המבקרים נבדקו על ידי שוטרים חמושים. בוועידה אין סדר יום קבוע. אין מתנהל בה פרוטוקול. המשתתפים נתבקשו להתנהג באופן בלתי־פורמלי.

אורי גלר ביטל הופעה בבירמינגהם בגלל איום

בירמינגהאם, (עי"ר). — הופעה של אורי גלר שנועדה להיערך בעיר בירמינגהאם שבאנגליה בוטלה, בגלל איומים על חייו של „הקוסם הישראלי".

כ־1,500 אנשים, שהתקבצו באולם ההופעה נשלחו הביתה, לאחר שגלר בן ה־27 קיבל קריאה טלפונית בעילום־שם ובה איומים על חייו.

דובר המשטרה אמר, כי השלטונות מתייחסים לאיומים ברצינות.

האוטובוס שפוצץ על ידי המחתרת האירית. פיצוץ שעלה בחייהם של 12 חיילים ונשים. האוטובוס הסיע משפחות של אנשי חיל האוויר הבריטי שחזרו מחופשת סוף השבוע.

צילום רדיו של „אסושיאייטד פרס"

הרוגים ופצועים בפיצוץ אוטובוס צבאי באנגליה

במלי, (יופי"ט ועי"ר). — אוטובוס שבו נסעו חיילים בריטיים, עם נשותיהם וילדיהם הובל אתמול בבוקר ע"י פצצה שהוטמנה בו. מעוצמת ההתפוצצות נהרגו 12 אנשים ולפחות 14 אחרים נפצעו. גופות ההרוגים פוזרו על פני שטח גדול בסביבות מקום התקרית.

ההתפוצצות אירעה בכביש ראשי בצפון אנגליה, בעת שהאוטובוס החזיר אנשי צבא עם בני משפחותיהם למחנותיהם באיזור יורקשייר. לאחר בילוי של סוף השבוע. הפצצה הוטמנה בחלקו האחורי של האוטובוס.

בין ההרוגים שמונה אנשי צבא, רעייתו של אחד החיילים ושני ילדים. אנשי הצבא השתייכו כולם לחיל האוויר הבריטי.

שלטונות הצבא סבורים, כי הפיצוץ נעשה על ידי „האגף הזמני" של „הצבא הרפובליקאי האירי".

אחד הכבאים שהוזעק למקום התקרית סיפר, כי מראה האוטובוס המרוסק והקרבנות הזרוקים המפוזרים מסביב היה גרוע יותר מכל אשר ראו עיניו בצרפת או בגרמניה בתקופת המלחמה העולמית השניה. לדבריו, ראה גוויות של אנשים שממש נקרעו לגזרים.

נפצע בהתפוצצות מעטפה ממולכדת

פעולת חבלה אחרת אירעה בלונדון, כאשר מעטפת נפץ התפוצצה במשרדי העתון „דיילי אקספרס". כתוצאה מן ההתפוצצות נקטעו שתי אצבעות של אחד מקציני הבטחון, העובדים באותו משרד.

מבלפאסט נמסר, כי אנשי מחתרת חמושים גנבו 1.5 טונות כימיקלים המשמשים לייצור חמרי נפץ. החמרים נלקחו במהלך שוד מזויין במפעל חרושת בבלפאסט.

שלושה שודדים חמושים טיפסו אל מעבר לחומה המקיפה את בית החרושת, התגברו על השומרים ונמלטו עם הכימיקלים לאחר שהטעינו אותם על משאית.

כדורסלנים כושים מסרבים לשחק נגד נבחרת ישראל

רוצ'סטר, (י. פ.). — שלושה שחקנים כושים בקבוצת הכדורסל של מכללת רוצ'סטר הודיעו אמש על סירובם להופיע במשחק נגד נבחרת ישראל, שהכנסותיו איסוף תרומות להקמת מתקני ספורט בארץ.

השלושה — קן גארנט, דאמיאן אפסין וגורדון טרנר — הטעימו, כי לדעתם יש למשחק אופי פוליטי. הם סבורים, שעל המכללה לנקוט עמדה ניטראלית בסכסוך המזרח תיכוני.

מאמן הקבוצה האמריקאית אמר, כי השלושה יישבו על הספסל בשעת המשחק, שעמד להתקיים

אורי עוד לא יודע לנהוג אבל הוא לומד...

בנך עוקב אחריך ולומד ממך כיצד לנהוג בחיים ובבוא הזמן גם כיצד לנהוג ברכב.

עבור השתלמות לנהיגה מונעת ותשמש לו דוגמה נכונה.

רשימת ההשתלמויות הקרובות

התאריך	מקום	הערות
6-2-74	ירושלים	לכל הנהגים
11-2-74	עפולה	לכל הנהגים
11-2-74	חיפה	לכל הנהגים
13-2-74	תל־אביב	לכל הנהגים
19-2-74	קרית שמונה	לכל הנהגים
19-2-74	צפת	לכל הנהגים
24-2-74	יפו	לנהגי יפו—חולון—בת־ים
25-2-74	נצרת עילית	לכל הנהגים
26-2-74	טבריה	לכל הנהגים
27-2-74	באר־שע	לכל הנהגים
5-3-74	תל־אביב	לכל הנהגים
5-3-74	חיפה	לכל הנהגים
7-3-74	קרית ביאליק	לכל הנהגים

כמו כן נמשכת ההרשמה להשתלמויות בחדרה, וכרמיאל.

הקורסים לנהיגה מונעת מאורגנים בכל רחבי הארץ.
לקבלת פרטים באיזור מגוריך פנה לפי הכתובת, או שלח את התלוש ל:

תושבי הדרום והמרכז	לת־ד־ 17177	תל־אביב	טל־ 03-415152
תושבי ירושלים	לת־ד־ 269	ירושלים	טל־ 02-222810
תושבי חיפה	לת־ד־ 202	חיפה	טל־ 04-666986
תושבי מחוז הצפון	לת־ד־ 62	עכו	

לכבוד
המועצה הלאומית למניעת תאונות
אני מעונין/ת להשתתף בהשתלמות לנהיגה מונעת ____ ותאריך ____
ומבקש/ת לקבל פרטים על הקורסים הקרובים באזור מגורי
השם
הכתובת:
עיר
רחוב ____ מס'
רשיון נהיגה מס' ____ חתימה

הקורסים לנהיגה מונעת מאורגנים
בכל רחבי הארץ על־ידי
המועצה הלאומית למניעת תאונות

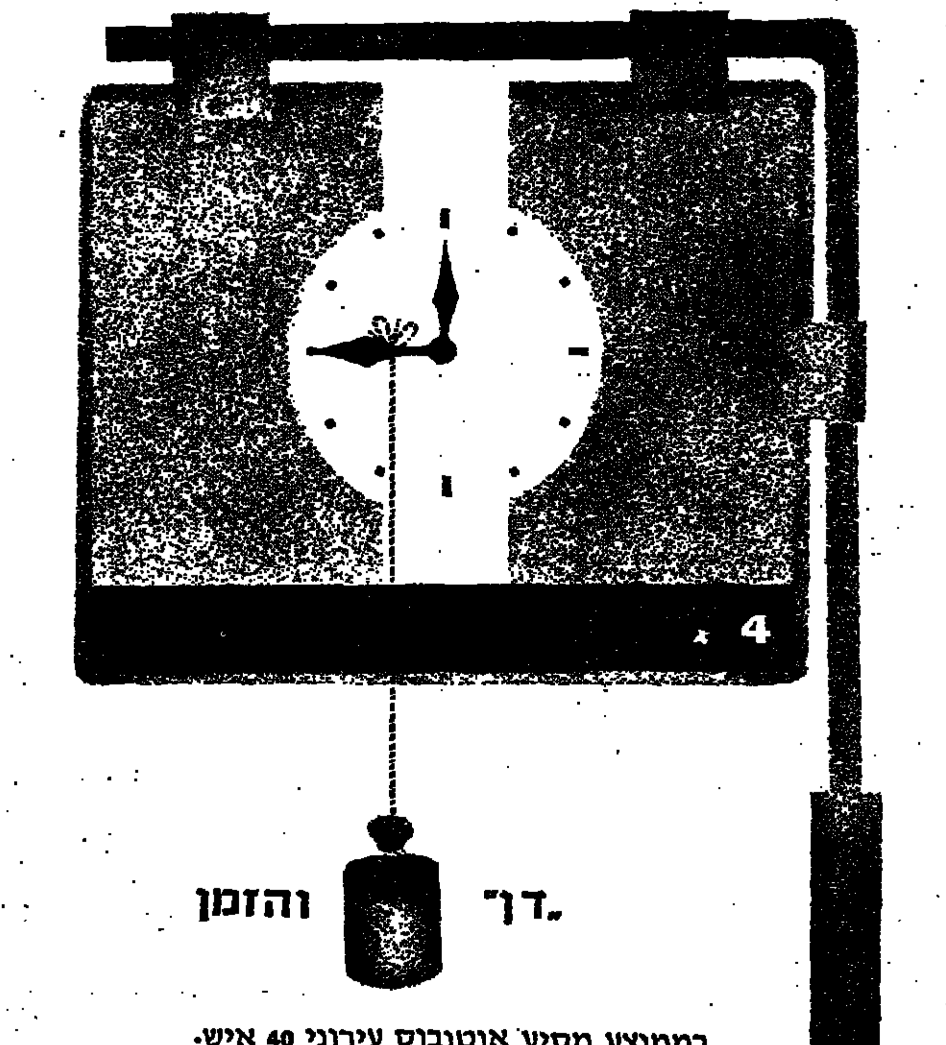

בממוצע מסיע אוטובוס עירוני 40 איש.
הוא יכול להביאם למחוז חפצם, נניח ב־15 דקות.
אך הם מגיעים כעבור 25 דקות.

מדוע?
– כי מכונית קטנה עצרה בסבוב ומנעה נסיעה
– כי רוכב אופניים נע לפני הרכב הציבורי
– כי הכניסה לתחנה נסתמה על־ידי מונית;

האם זה הכרחי?
לא רק שאין זה הכרחי, אלא ניתן למנוע זאת בנקל.

כיצד?
על ידי מתן עדיפויות לתחבורה הציבורית.

מה פירוש?
– קביעת נתיבים מיוחדים לרכב ציבורי;
– מניעת חניה בצידי תנועה ראשיים;
– סילוק רכב איטי מהכבישים המרכזיים;

זה הכל?
לא, אבל מכאן יידע הקורא־הנוסע, כי הקשיים בתחבורה הציבורית אינם גזירה משמיים.
רק הגשם הוא גזירה משמיים.

דן, המחלקה ליחסי ציבור

מכון לבון

מאזן בנק דיסקונט — יותר מ־10 מיליארד ל"י

רקנטי: אם הממשלה תנקוט פעילות יותר מואצת — לא נגיע למיתון

מאת כתב הכלכלי של "דבר"

המאזן המאוחד של בנק דיסקונט ל־1973 מסתכם ב־11.6 מיליארד ל"י, לעומת 9.41 מיליארד ל"י בסוף 1972. המאזן של בנק דיסקונט בלבד הגיע ל־10.03 מיליארד ל"י, בהשוואה ל־8.04 מיליארד ל"י בסוף 1972, עליה בשיעור של 25 אחוז — מסר אתמול מנכ"ל בנק דיסקונט ד. רקנטי במסיבת עתונאים ב"בית סוקולוב" בתל-אביב.

הרווח השוטף המאוחד (לפני מס) של קונצרן בנק דיסקונט — הכולל השנה לראשונה גם את דוחי בנק ברקליס־דיסקונט ובנק לפיתוח ולמשכנתאות — מסתכם ב־83.3 מיליון ל"י, לעומת 56.3 מיליון ל"י ב־1972, גידול בשיעור של 48 אחוז. הרווח הנקי המאוחד, כולל רווחי הון, מסתכם ב־37.3 מיליון ל"י, לעומת 27.9 מיליון ל"י ב־1972. הרווח השוטף של בנק דיסקונט בלבד מסתכם ב־67.7 מיליון ל"י, לעומת כ־60 מיליון ל"י ב־1972. הרווח הנקי של הבנק הגיע אשתקד ל־34.4 מיליון ל"י, לעומת כ־27.8 מיליון ל"י ב־1972. הבנק שילם מס שירותים בשנה החולפת של כ־5.5 מיליון ל"י.

ההכנסות גדלו ב־66 אחוז

מנתוני המאזן מתברר:

● פקדונות הציבור — עו"ש, חסכונות ופקדונות קצובים בלי הצמדה ישראלית ובמטבע זר גדלו בשיעור 21 אחוז והסתכמו ב־6.5 מיליארד ל"י. כלל הפקדונות גדל ב־24 אחוז והגיע לסך 9.1 מיליארד ל"י;

● ההלוואות באמצעי הבנק עלו ב־12 אחוז והגיעו לסך 1.7 מיליארד ל"י ואילו כלל ההלוואות גדל ב־17 אחוז והגיע לסך 3.4 מיליארד ל"י;

● עיקר העליה בפקדונות בישראל היתה בתכניות החסכון המאושרות, אשר עלו ב־1973 בשיעור 47 אחוז, ובחשבונות עו"ש, אשר גדלו בשיעור 23 אחוז;

● ההכנסות השוטפות של הבנק הסתכמו ב־1973 ב־1.03 מיליארד ל"י, עליה בשיעור של 66 אחוז. עיקר ההכנסות הן: ריבית מהלוואות — 547 מיליון ל"י, עליה בשיעור של 75 אחוז; ריבית ודיבידנדים שמקורם בפקדונות בבנק ישראל, בבנקים אחרים ומהשקעות בניירות ערך, בעיקר אגרות מאוצר להשקעה — 389 מיליון ל"י, עליה של 62 אחוז; מפעולות בניירות ערך ומעמלות — 98 מיליון ל"י, עליה בשיעור 41 אחוז;

● ההוצאות השוטפות עלו ב־1973 ב־... אחוז והגיעו ל־966 מיליון ל"י. ההוצאות העיקריות: עליה בריבית המשתלמת ללקוחות על פקדונות, חסכונות ופקדונות קצובים שהסתכמה ב־746 מיליון ל"י, עליה בשיעור של 75 אחוז; סעיף משכורות, הטבות לעובדים ותכניות סוציאליות הסתכם ב־144 מיליון ל"י, גידול של 56 אחוז. זה כולל גם שכר ותשלומים נלווים ל־436 עובדים שנתווספו במשך 1973.

בנק דיסקונט מלם בעבור 1973 דיווידנד בשיעור של 16.8 אחוז על המניות הרגילות המורשות א' שלה. מתוך נותרי הבנק יועברו 25 מיליון ל"י לקרנות פנימיות ולקרן הכללית.

בנק דיסקונט פתח בשנה שעברה חמישה סניפים ומספרם הגיע בסוף 1973 ל־144. מספר הסניפים של הקונצרן כולו הגיע ל־197. רקנטי מסר, כי במשך 1974 ייפתחו עוד 10 סניפים הנמצאים בשלבי בניה.

צפוי מיתון בעליית האינדקס במחצית השניה של 1974

בתשובה על שאלות הביע רקנטי את הדעה, כי יכול להיות שבה תקופה ב־1973 ו־1974 בשנת עליית המחירים לא יהיה בנה חלקם ב־1975. קשה להניח שעליית המחירים בקצב של 1973 יכולה להיעצר. יש התרשמים כבר במחצית השניה של 1974 יהיה מיתון בעליית האינדקס, אם לא יהרשמו באורצות יוצאי הזהב. מכאן שבבדיקת כדאיות הנפקת אגרות צמודי מדד יש לראות את הממוצע של עלית המחירים לטווח של שנים רבות. אם ב־10—15 שנים עלית המחירים השנתית הממוצעת היא 7—8 אחוזים ובצרפים לזה את הריבית של 4.5 אחוזים, הרי זו עליה שאפשר לבוא בה.

ביחס למצב המשק ציין מנכ"ל בנק דיסקונט, כי המשק עמד יפה במבחן המלחמה ולא היו זעזועים ניכרים. עתה, עם שובם של המגוייסים למקומות עבודתם, צפויה הגברת הפעילות במשק. אם הממשלה כציזה תנקוט צעדים שיסייעו להחזרת הפעילות למצב נורמאלי בקצב יותר מואץ יש להניח שלא ניתקל בתופעה של מיתון והמשק יוכל להתפתח.

"המשק לא יתפתח בקצב שהיינו רגילים לו בשנים האחרונות — אמר רקנטי — אך יש להתחיל להגדיל רמת הפעילות כמו של 1972".

אשר לבנקאות אמר מנכ"ל בנק דיסקונט, כי מצבה יושפע מההתפתחויות המוניטאריות והמדיניות הכלכלית שתינקט על־ידי הממשלה. מצב הבנקאות קשור ישירות בהתפתחויות במשק.

קרנות הפנסיה לא יסכימו להכרעה ממשלתית על ההפרשות בעד מגוייסים

מאת סופר הכלכלי של "דבר"

קרנות־הפנסיה לא יוכלו לקבל את הכרעת שרי האוצר והעבודה לגבי ההפרשות הסוציאליות של המעבידים בעבור המגוייסים — הבהיר מנכ"ל "מבטחים" וחבר הוועדה המשותפת בנושא זה עמוס צרן.

כזכור נתגלעו חילוקי־דעות בין חברי הוועדה לגבי כיסוי ההפרשות הסוציאליות. קרנות הפנסיה הבהירו, שאינן יכולות לוותר על דמי הגימולים עבור המגוייסים. יו"ר הוועדה, הממונה על התקציבים ארנון גפני, נוטה להעביר את ההכרעה לשרים ספיר ואלמוגי.

צרן הוסיף, כי תשלום דמי גמולים הוא שאלה כלכלית. אין לקרנות־הפנסיה כל יכולת להמשיך לתת שירותים אם לא יקבלו דמי גמולים עבור הבטחת הזכויות הסוציאליות. הקרנות עשו הכל כדי לעמוד בהשפעות ההתאבלות במשך הימים האחרונים ואינן יכולות להיות שותפות ל"עיסקה" שבה יוותרו כלשהו על דמי גמולים, כי הן לא יוכלו להבטיח את הזכויות הסוציאליות.

כפי שנודע, גם נציג ההסתדרות ב. זייגלר הבהיר בוועדה, כי נושא כיסוי ההפרשות הסוציאליות של המגוייסים הוא בין הממשלה והמעסיקים. כל מה שההסתדרות יכולה לעשות בענין זה הוא להציע את שירותיה הטובים כדי לגשר על חילוקי־הדעות בין הצדדים המעסיקים, כפי שנתגלעו בישיבת הוועדה בסוף השבוע.

תושב אור יהודה רפאל אהובה הוכר בפריצה לקטת מסזה בפירות וגניבת רכבים. שופט השלום א. אבראדי הורה לשחררו בערבות של 1,000 לירות וציוה עליו להתייצב ערב־ערב בתחנת המשטרה באור־יהודה. (ע)

תובעים להטיל חובת עבודה במשק על מי שאינו משרת במילואים

מאת סופר "דבר"

הצעה להחקיקת חוק שירות לאומי, שיטיל חובת עבודה במשק על מי שאינו משרת במילואים, העלה ח"כ עוזי פיינרמן במכתב ששיגר אל יו"ר סיעת המערך בכנסת משה ברעם.

במכתב קובע פיינרמן כי "לא ייתכן שבו בזמן שאנו פונים למתנדבים בחו"ל והם באים לכאן לעבוד במשק, תוך הזנחת לימודיהם ורובם ככולם הם סטודנטים או כורים באוניברסיטאות בחו"ל, ילמדו הסטודנטים שלנו כאילו לא קרה דבר. כמו כן לא ייתכן שאנשים שלא גוייסו יעבדו כרגיל ולא יוכלו להיקף, הן במאמץ נוסף במשק הון בעבודה לחבריהם המגוייסים".

לדעתו של פיינרמן יש הכרח לארגן את השימוש בכח־אדם במשק ובצבא כך שכולם יישאו בעול במידה שווה.

לנוכח תקופת השירות הארוכה העומדת בפני אנשי המילואים, מבקש הכותב להביא את הצעתו לדיון דחוף בסיעת המערך בכנסת ולנקוט עמדה בנושא.

סוכנויות הגז אינן נותנות ההנחה המובטחת לצרכנים הלוקחים בלונים

מאת סופרי הכלכלי של "דבר"

סוכנויות הגז של "פזגז" אינן נותנות את ההנחה בסך 1.25 ל"י לבלון לצרכנים שבאים למשרד ומקבלים בלונים, בניגוד להבטחה שניתנה על ידי הנהלת החברה. תלונות קשות על סוכנויות הגז, במיוחד על הסוכנות בבעקעותיים, הגיעו בימים האחרונים אל הרשות המרכזית לצרכנות.

צרכנים לא מעטים נענו לקריאה שפורסמה במודעת "פזגז" להקל על החברה בחלוקת הגז ולבוא לתחנות החלוקה ולסוכנויות כדי לקבל את בלוני הגז, בגלל גיוס מחלקי גז ורכב החלוקה. החברה הבטיחה שתינתן הנחה של 1.25 ל"י לבלון גז לכל שיבוא בעצמו לקחת בלון במשרדים. אולם סוכנויות הגז מסרבות לתת הנחה זו לצרכנים שהביאו בלונים למרות שחסכו לסוכנויות דמי הובלה. צרכנים רבים טוענים, כי הביאו בלשכה את "ההנחה המובטחת" כאשר לקחו מכונות הבלונים שלהם והביאו הבלונים הריקים לסוכנויות.

בתגובה על כך אמר אתמול מנכ"ל "פזגז" ב. איינגברג, כי הסדר ההנחה בסך 1.25 ל"י לבלון בו חל רק על אזור תל־אביב, רמת גן ובת־ים. במקומות אחרים מבוצעת חלוקת הגז ע"י סוכנויות. הסוכנות שהיו להן הוצאות נוספות עקב גיוס רכב הסוכנות למצוא רכב אחר להובלת בלוני הגז. הסוכנויות טוענות שבשל ההפסד, אינן מוכנות לתת את ההנחה. איינגברג הוסיף, כי חלוקת הגז ע"י סוכנויות "פזגז" התנהלה כסדירה עד לפני כעשרה ימים ועתה יש קשיים. קיימת צתה בציה הרגיש, אך הוא אינו יודע את הפתרון שלה עקב טענת הסוכנים שנגרמים להם הפסדים בחלוקת הגז. היום עומדים לדון עם מינהל הדלק בדרישת סוכנויות הגז להגדיל את עמלת השיווק.

מנכ"ל "פזגז" מסר, כי יש לצפות שבימים הקרובים תשתפר חלוקת הגז עם שחרורו של חלק מהמחלקים.

י. גרו — מזכיר מ.פ. הגליל התחתון

מאת סופר "דבר" בגליל

יעקב גרו נבחר לתפקיד מזכיר המועצה האזורית "הגליל התחתון" — ביבנאל, לתקופת כהונה שלישית. הוא נבחר בקולותיהם של 12 חברי המערך, ואילו נציג הליכוד הצביע נגדו לא מטעמים אישיים אלא בגלל אי שיתוף הסיעה במזכירות המועצה.

תכנית כלל־ארצית להשבת שפכים

מאת סופר "דבר" לענייני פיתוח

הברת תהל עוסקת כיום בתיכנון מתקדם של תכנית כלל־ארצית להשבת מי שפכים כיום מטוהרים ומהועצות מקורות לשימוש החוזר בחקלאות ובתעשיה.

לפי התכנית, שבביצועה יוחל השנה ואשר תושלם תוך עשר שנים, יוחזרו יותר מ־100 מיליון מ"ק מי שפכים כל שנה ויתוספו למאזן המים של ישראל.

המפעל הכלל ארצי ומפעל טיהור השפכים של גוש דן יקיפו את רוב מי השפכים בישראל.

מנכ"ל תה"ל א. ויגר אמר כי מי השפכים הם לרורבת המים המשמעותית האחרונה שאינה מנוצלת בישראל. היקף מי השפכים בארץ הוא 300 מיליון מ"ק בשנה.

ההתייקרויות במחירי המתכות, הדלק וגורמים אחרים הכפילו את מחיר התפלת מי־הים. ההוצאה להתפלת מטר מעוקב מים נאמדת כיום ב־2—2.50 ל"י. תהליך טיהור השפכים זול הרבה יותר. הוא הושפע רק מעט מהתייקרויות.

רבינוביץ נפרד מסגל העיריה

ראש עיריית ת"א־יפו י. רבינוביץ נפרד אתמול מן הסגל הבכיר של עיריית ת"א־יפו, מנהלי אגפים, מחלקות ומנהלי חברות עירוניות.

רבינוביץ אמר, כי ההנהלות באות והולכות אך העובדים נשארים על משמרתם בעירות אוהדי העיר שכולנו אוהבים אותה.

ב־14 שנות כהונת ההנהלה היוצאה שמר בינתי התפתחות העיר. תל־אביב—יפו היתה לעיר מטרופוליטנית עם כל הכרוך בכך.

רבינוביץ ציין, כי לא פעם הרגש כאשר הושמעו האשמות כוללניות נגד עובדי העיריה, אף כי ידע שיש פינות בהן קיימת הרתאות.

בשם הסגל הבכיר אמר דברי פרידה מזכיר העיר צבי אביגיא, שהגיש לרבינוביץ שי פרידה — כד עתיק מזכוכית בן 1900 שנה. רבינוביץ הודה מקרב לב על הדברים ועל השי.

גיבשטיין נבחר לכהונה נוספת בעיריית ראשל"צ

מאת סופר "דבר" בדרום

עו"ד חנניה גיבשטיין נבחר אתמול לתקופת כהונה שניה כראש עיריית ראשון־לציון בקולות עשרת חברי סיעתו "למען ראשל"צ". החבר ה־11 של הסיעה לא הופיע בגלל מחלה.

ארבעת חברי סיעת המערך נמנעו מהצבעה. במהלך הישיבה התפתחו חילופי דברים קשים בין ראש העיריה לבין ראש סיעת המערך האלוף (מיל.) ש. אייל שביקש לנמק את עמדת סיעתו בטרם הצבעה.

היום לוויית ישורון שיף

הלויתו של ישורון שיף, שמת ביום ראשון לאחר התקף לב, תצא היום ב־12 בצהרים מבית החולים "תל־השומר". הוא יובא לקבורה בבית העלמין בחולון.

אזכרה לג. לוטן

ראש הממשלה, גולדה מאיר, העלתה זכרונות מעבודתה המשותפת עם ד"ר גיורא לוטן ז"ל בהפועל של ההסתדרות, בוועד הלאומי ובמשרד העבודה. ד... הערכה תהה למנוח שהקים את המוסד לביטוח לאומי וכיהן כמנכ"לו במשך 15 שנה. האזכרה נערכה ביום א' מטעם המוסד לביטוח לאומי וקרן קפלן בבית אגרון בירושלים.

שר העבודה, יוסף אלמוגי, ציין שהביטוח הלאומי, בניהולו של ד"ר לוטן, זכה להערכה חיובית של הציבור, כפי שהעידו סקרי דעת קהל שנערכו בעת פרישתו והצביעו על כך ש־93 אחוזים הביעו שביעות רצונם מהמוסד.

כמו כן יוספטל העלה קוים לאישיותו של ד"ר הנוך רינות עמד על פעילותו הספרותית של המנוח.

פתח את האזכרה ראובן וולקוב, מנכ"ל המוסד.

הבנקים מבקשים להמשיך בתכנית "חסכון 4000"

מאת סופרי הכלכלי של "דבר"

הבנקים פנו לאוצר וביקשו לאפשר להם להמשיך בהפעלת תכנית "חסכון 4000", שזכתה להצלחה לא־תקדים. בעת הפעלת התכנית במאי נתן האוצר אישור להפעלה עד סוף מארס 1974 — מסר אתמול מנכ"ל בנק דיסקונט ד. רקנטי.

מהמגעים המתנהלים בין האוצר ובין הבנקים מתברר, כי קיימים סיכויים שהאוצר יאפשר להפעיל את תכנית החסכון הזו גם לאחר מארס. כן יוגדל סכום החגג שאותו ניתן לחסוך בתכנית זו. כיום ניתן לחסוך בתכנית 6,000 ל"י, לאחר שבתחילה היה הסכום המקסימלי 4,000 ל"י.

כל הבנקים מרוצים על ההצלחה הגדולה של תכנית־חסכון זו, שנהפכה לתכנית המרכזית בתחום תכניות החסכון בשנה שחלפה. אל תכנית זו הצטרפו עשרות אלפי חוסכים. בבנק דיסקונט, למשל, הצטרפו לתכנית במשך 1973 יותר מ־21,000 חוסכים.

הפלחים מתארגנים לקראת עונת הקציר

מאת סופר "דבר" לענייני חקלאות

לנוכח הקשיים שנתגלו עם פרוץ המלחמה וביצוע התקון של ההריעת, החל ארגון עובדי הפלחה בהכנות לקראת עונת הקציר.

לאחר גשמי הברכה של החורף יוצאר מצפים ליבולים טובים של תבואות החורף, שייבצר מאמץ מוגבר באיסוף היבול מהשדות והובלתו אל האסמים. הכוונה בין השאר: הכנת הקומביינים ושאר כלי העבודה; הכנת אמצעי ההובלה של התבואה; הכנת מקומות ריכוז אזוריים ליבולי החיטים, לקראת העברתם אל הממגורות ואל טחנות־הקמח; הכשרת טרקטוריסטים ומפעילי כלים אחרים בקורסים קצרים, למען יוכלו למלא את מקומם של חבריהם המגויסים.

הארגון פועל עתה לשחרור כיור של לפתוח מרכז אחד בכל מוסך במשק, להבטחת הכנת כלי הקציר; בגלל המחסור במשאיות יש להכין פלטפורמות, עליהן אפשר יהיה להוביל את החיטים בעזרת טרקטורים לנקודות ריכוז אזוריות;

הארגון פנה אל שר המסחר והתעשיה חיים בר־לב, וביקש את הסיוע בתוכניות, שתבטחנה את קיום הקציר, אסיף היבול ואחסונו במועד.

הארגון העלה את התביעה לקבל מיקדמה על חשבון יבולי החיטים כיון שהממשלה היא הקונה הבלעדית של החיטה, והיות ומחיר החטה עשוי להגיע עד 700 ל"י. מבקשים החקלאים מיקדמה מתאימה שתאפשר להם לממן את ההוצאות הכרוכות בהכנות לקציר, כולל רכישת פלטפורמות להובלה, חלקי חילוף, שיפוץ כלים וכו'.

תובע להנהיג מס־הכנסה שלילי למעוטי־הכנסה

מאת סופר "דבר" לענייני הקלאות

הצעה להנהיג מס־הכנסה שלילי לגבי מעוטי הכנסה הועלתה על־ידי ח"כ עוזי פיינרמן מן המערך, בעקבות ההתייקרויות האחרונות והצורך להבטיח פיצוי נאות לבעלי הכנסה נמוכה.

"מס־הכנסה שלילי" פירושו כי לכל אזרח בישראל יהיה תיק במס־הכנסה. כל משפחה שהכנסתה פחותה מהמינימום שייקבע תקבל ישירות ממינהל הכנסות המדינה את ההשלמה עד להכנסת המינימום, ללא משרד־הסעד, ביטוח לאומי וכו'.

שיטה זו תפטר הליכים הקיימים היום, תמנע בירוקרטיה מיותרת ותאפשר לכל אזרח את הפיצוי המגיע לו בדרך פשוטה ויעילה. הדבר יחייב, אמנם, תוספת עובדים למינהל הכנסות המדינה, אבל יאפשר לשחרר עובדים מן המוסדות האחרים. כן יאפשר הדבר ביקורת מלאה של מס־הכנסה על כל אזרחי המדינה, כאשר לכל האזרחים ללא יוצא מהכלל יהיו תיקים — חלק ישלם מיסים וחלק אחר יקבל השלמת ההכנסה.

פיינרמן אמר לסופר "דבר" כי רעיון זה של מס הכנסה שלילי עולה עתה בכל המדינות המתקדמות בעולם. הוא כבר הונהג באופן חלקי בשוודיה, בהולנד. אם שיטה זו תתקבל גם נוכל להרשות לעצמנו גם את השמירה על רמת סובסידיות סבירה וגם להבטיח רמת הכנסה נאותה למעוטי יכולת.

על השאלה מהי "רמת סובסידיות סבירה" אמר ח"כ פיינרמן כי הצבירה במחירי 12 מוצרים בסיסים שהוקו באופן מלאכותי במשך שנים, בלי להעלות מחירים, היא שגרמה ל"שוק" של הפלאת המחירים הנוכחית. פיינרמן עומד להציע להבא בדיוני סובסידיות ברירה שתקבע שבשום מקרה לא תעלה הסובסידיה למוצרי־צריכה על 30 אחוז ממחירן לצרכן. כך יובטח שלהבא לא יהיו עיוותים ביבוא הגבלות ובעת הפלאת מחירים תינתן התמיכה רק לנזקקים לה.

חוקרי המשטרה עצרו אדם החשוד בזיוף צ'קים וקבלת כספים במירמה. החשוד, יצחק ביטון, הובא לבית משפט השלום בתל אביב. השופט א. אבראדי ציוה לשחררו בערבות בסך 2,000 לירות, בתנאי מפורש שיתייצב בכל תחנת משטרה שירוד. (ע)

נמשכות הסנקציות בגלבוע "איריס"

מאת סופר "דבר" בחיפה

איגוד קציני ים ממשיך להפעיל, זה היום השני, סנקציות באניית הגלבוע "איריס" של חברת "צים". בסוף השבוע עומדת להפליג לחיפה אניית הגלבוע השניה "ארקיס" ואם עד אז לא יושג הסדר בין האיגוד לחברה יופעלו הסנקציות גם באניה זו.

ב"צים" טוענים שהסכסוך הוצבר להכרעה בוועדה ההסתדרותית בהתאם לסיכום שנתקבל בזמנו על ידי כל הצדדים. מזכיר האיגוד רב־חובל ש. צוקר טוען שבסמכות הוועדה להכריע במקרים של פיטורים מותרים על סעיפי התקדים אשר כבר נתגבה. אין לוועדה סמכות לדון בנושאים החריגים כגון תנאי העבודה באניות הגלבוע.

הקצינים תובעים תוספת אומר מגיה והכנת ימי חופשה, אך מוכנים להתפשר במספר ימי חופשה קטן יותר. "צים" מוכנה לקבל תנאים אלה. אי לכך תובעים הקצינים להגדיל את מספר אנשי הצוות לכל אניה מ־23 עובדים ל־36, או לארגן שלושה צוותים לשתי אניות שיעבדו ברוטציה. הקצינים מנמקים זאת בתדירות הגבוהה של הפלגת האניות.

מ. גושן נבחר מחדש לראשות קריית מוצקין

משה גושן נבחר בישיבת המליאה של המועצה המקומית קרית־מוצקין כראש המועצה בקדנציה רביעית.

במועצה, המורכבת משמונה חברי "המערך", שניים מן ה"ליכוד" ואחד מהרשימה הדתית המאוחדת, קיימת קואליציה מקיר אל קיר.

בית כפר גליקסון
אבל
על מות חבר
קרלוס (בצלאל) מילשטיין
הלויה היום, 5.2.74 בשעה 14.00
בקבוץ כפר־גליקסון

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו
יצחק בר' דוד גלר ז"ל
מבילהורקה — פולין
הלויה תצא היום, יום שלישי, י"ג שבט תשל"ד, 5.2.74, בשעה 1.30 אחה"צ מבית הלויות הצירוני רח' דפנה 5 ת"א לבית העלמין בחולון.
אוטובוס יעמוד לרשות המלווים.
המשפחה המתאבלת

הננו מודיעים בצער על פטירתו של יקירנו
מנוס אלופי ז"ל
המחנך הוותיק, לשעבר מנהל בי"ס מגינים
הלויה תצא מחר, יום ד', י"ד שבט תשל"ד, 6.2.74 בשעה 10.45 לפנה"צ מבית החולים רמב"ם בחיפה.
אוטובוס מיוחד ייצא בשעה 10.00 מקרית־חיים רח' הנוטר (ד) 6.
המשפחה המתאבלת

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו
אבא זין (תמימי־וכט)
הלויה תצא היום, יום שלישי, י"ג בשבט תשל"ד 5.2.74 בשעה 12.30 בצהריים מבית החולים רמב"ם לבית העלמין ליד כפר־סמיר, חיפה.
אוטובוס מיוחד יצא ליד בית הכנסת "כרמיה", רח' יוסף 24, בשעה 11.45.
המשפחה המתאבלת

ליחזקאל הדר ומשפחתו
לחניתה ברמי ומשפחתה
השתתפותנו באבלכם הכבד
על פטירתה של האם והסבתא
בתיה פינליס ז"ל
קבוצת מסדה

על מותו ללא עת של
ישורון שיף ז"ל
מתאבלים
ומשתתפים בצער המשפחה
בתי זקוק לנפט בע"מ

לידידנו
יחזקאל הדר ולמשפחתו
השתתפותנו הכנה בצערכם
על מות **האם**
הנהלת "שלף" והעובדים

לחברנו בעבודה **אבא מילמן**
משתתפים בצערך על מות
רעיתך היקרה
המחלקה למלאכה וקואופרציה
ועובדי מרכז מפלגת העבודה הישראלית

ביום ה', ט"ו בשבט (7.2.74) בשעה 16.00
בבית הקברות בגבעת ברנר
נעלה על קברם של יקירינו
יצחק (איקי) קוטלר ז"ל
שמואל קורמס ז"ל
ביום השנה הרביעי לנפילתם
יגאל קורמס ז"ל
ביום השלושים לנפילתו. בערב בשעה 21.00
בבית סירני, אזכרה ליגאל.
המפקדים מתבקשים לשחרר את חייליהם ליום זה.
המשפחות
ובית גבעת ברנר

מחר, יום רביעי, 6.2.74, בשעה 9 בבוקר
נתייחד עם זכר הבנים
אברהם כהן ז"ל
יצחק קופל ז"ל
מוקירי זכרם, מתבקשים להשתתף.
המשפחה
ובית רמת־השופט

במלאת שלושים לפטירתה של
אחותנו ודודתנו היקרה
פנינה ברזילי ז"ל
נעלה לקברה להתייחד עם זכרה ביום רביעי, י"ד בשבט תשל"ד (6.2.74) בשעה 3 אחה"צ
בבית־העלמין סנהדריה, בירושלים
המשפחה

ביום חמישי, ט"ו בשבט תשל"ד, 7.2.74 בשעה 3 אחה"צ, נעלה לקברה, להתייחד עם זכרה של אשתנו, אמנו וסבתנו היקרה
יפה פנזון ז"ל
במלאות שנתיים לפטירתה.
קרובים, ידידים ומוקירי זכרה נפגשים בבית העלמין בפתח־תקוה. תחבורה: אוטובוס מס' 88.
המשפחה

במלאות שלושים לפטירת יקירנו
גרשון ניר ז"ל
תערך אזכרה וגילוי המצבה על קברו
ביום חמישי, ט"ו בשבט תשל"ד — 7.2.74
בבית העלמין בחולון.
קרובים וידידים מתאספים בשעה 15.30 ליד השער הישן.
המשפחה

אנו משתתפים בצערו של
אבא מילמן ומשפחתו
במות עליו **אשתו ז"ל**
התאחדות בעלי מלאכה
ותעשיה זעירה רחובות

לחברנו
משה סרברו
השתתפותנו הכנה באבלך הכבד
במות עליך
אביך
לפיד־
תעשיה קרמית בע"מ

אבלים במות חברנו
קלינקובשטיין ויקטור
ומשתתפים בצער המשפחה
נתיב קרן הפנסיה
ההנהלה, העובדים וועד פקידי
סולל בונה צפון

פועלים!
בכנס שנערך ביום ראשון, 3.2.74 בתל־אביב, ביזמת הפנתרים השחורים ועדי עובדים מכל הארץ הוקם
ועד פעולה ארצי למלחמה ביוקר
הכנס החליט לצאת למאבק מאורגן נגד התייקרות מוצרי היסוד ולמען שמירה על שכרו הריאלי של העובד בישראל. לכל ... החלטת של פעולה ראשונה הפגנה ביום שני הבא, 11.2.74 בשעות אחר־הצהריים, בתל־אביב. על השעה המקום והמסלול תפורסם הודעה בעתונים.
הגשנו בקשה לקיום הפגנה חוקית. הבה נביע את מחאתנו ונשתתף בה בהמונינו: גברים ונשים.
ועדי עובדים!
ועד הפעולה הארצי קורא לכם לשלוח נציגים לכנס מיוחד שיתקיים ביום חמישי ה־7.2.74 בשעה חמש אחה"צ בקפה "פמרה" תחנה מרכזית ת"א, כדי להחליט על פעולות נוספות ובראש וראשונה סביבת אהרת ארציה.
אפשר להתקשר עם מטה הוועד בטלפון (03) 34184 ומי שביכולתו לתרום לניהול המאבק יואל נא לשלוח את תרומתו לת.ד. 28126 תל־אביב.

„הפרדה" בצפון – לא בלחץ אש

הפרות הפסקת־האש בחזית הסורית לבשו ביומיים האחרונים ממדים של קרבות, כאשר כוונת דמשק היא כנראה למעין „מלחמת־התשה", ואת במגמה לאלץ את ישראל לגירסה הסורית של הפרדת־כוחות: תחילה נסיגת צה"ל עד מעבר ל„קו הסגול", תוך התחייבות לנסיגה לא רק מרמת־הגולן אלא גם משטחים שאינם קשורים לסוריה ומעבר לכך „החזרת זכויות העם הפלשתינאי". בכך רוצה סוריה להשיג לא הסכם־הפרדה צבאי מובהק והדדי, כפי שנחתם בין ישראל ומצרים לטובת שני הצדדים המתבצע, כנראה, באורח תקין לפי לוח־הזמנים המוסכם; אלא ברצונה להשיג כבר בשלב זה יותר ממצרים ולהופיע — אם זה יינתן לה — בוועידת ז'נווה בעמדת־כוח צבאית ופוליטית, ההולמת את איבתה ולוחמתה הקיצונית במשך כל השנים שעברו.

בשעה זו נערכים בוואשינגטון, בשיחות בין גרומיקו והנשיא ניקסון וד"ר קיסינג'ר, מאמצים להרחיב את הפרדת־הכוחות גם לחזית הסורית ונמסר, כי דמשק רוצה בביקורו החוזר של מיניסטר החוץ האמריקאי כדי שיתווך להסכם זה. אולם זו גם השעה להבהרה מצד ישראל, שלא זו בלבד שלא ייפתח שום מו"מ, בלי שתימסר רשימת שבויים שבידי הסורים, אלא שלא ייפתח מו"מ כזה גם ללא הפסקת המלחמה הסורית. אשר לתנאים אחרים, הרי הפרדת־הכוחות עם סוריה לא תחרוג ממשמעותה הצבאית, בדומה לזו עם מצרים.

ישראל הביעה את נכונותה העקרונית להסדר של הפרדת־הכוחות גם בחזית הצפון. נכונות זו בעינה עומדת. בתנאים שציינו ושאינם אלא הגיוניים וצודקים; אולם ההתקפות הנמשכת בצפון באה להמחיש, שגם בעת הנסיון לבסס את הפסקת־האש על־ידי הסכם־הפרדה לא נרתעת סוריה מהידרדרות חמורה עד לסף מלחמה מחודשת, כאשר רצונה הוא, לכאורה, לסחוט עמה את מצרים ולהסיג אותה מהמשך ביצוע ההסכם עם ישראל בחזית הדרומית.

צה"ל בחזית הסורית הועמד עתה שוב בכוננות מלאה. הוא ניצב כאן בעמדות שהן טובות לאין ערוך מאלה שהיו בערך המורכב הסבוך בחזית המצרית. בידי ישראל להביא להפסקת הלחימה הסורית, אם לא תעשה זאת סוריה בעצמה. אם אמנם רצונה בהפרדת־הכוחות הוא כן, יש להבהיר זאת מראש לכל הגורמים המבקשים לתווך למען אפשר יהיה להביא את הסורים לשלב המדיני של שיחות רגיעה.

להחיש הקמת ממשלה

בסוף השבוע שעבר נראה, כי עמדות הצדדים במשא־ומתן הקואליציוני נעשו נוקשות יותר בכל הנוגע לשאלת „מיהו יהודי". ניתן להרהר אם שעת־החירום שאנו נתונים בה, היא המועד המתאים לפתרון שאלה זו, שהושארה פתוחה בתקופת רגיעה. אולם, מאחר שהנושא הועלה על שולחן הדיונים, והפך לשאלה מרכזית, לא נותרה ברירה אלא למצוא פתרון מכובד שיאפשר כינון ממשלה יציבה בהקדם. אמנם, החוק נותן שהות של 42 יום להרכבת ממשלה, מן המועד שבו הטיל הנשיא את התפקיד על אחד מחברי־הכנסת. אולם מוטב לא למצות את כל התקופה שהחוק מאפשר ולקצר ככל האפשר את זמן המו"מ הבין־מפלגתי. אפשר לטעון כי בעמדה של הממשלה כממשלת־מעבר לא נפגע עד כה שום אינטרס חיוני של ישראל, ואף נתקבלו הכרעות חשובות בתחום המדיני־בטחוני וגם במישור הכלכלי־חברתי. אולם, אין ספק, שזה איננו המצב הרצוי מבחינת תקינות המשטר הדימוקרטי. ברור גם שזה מצב שאינו יכול להימשך זמן רב, ובסופו של דבר הוא גם מונע פיתוח יוזמות רצויות בכל שטחי העשייה הממלכתית.

בבחינה ריאלית קיימת במו"מ הקואליציוני רק אפשרות רצינית אחת — והיא הקמת ממשלה, שבמרכזה סיעות המערך, המפד"ל והליברלים־העצמאיים, תוך מאמץ לשתף גם את סיעת החזית הדתית התורתית ואת התנועה לזכויות האזרח. אין זה רצוי לשקול הקמת קואליציה מצומצמת שתישען על 61 חברי־כנסת בלבד, כשם שאין זה רצוי להרכיב קואליציה מהמערך והמפד"ל בלבד. איש גם אינו רוצה להטיל שוב את המדינה לקלחת של מערכת בחירות. מכוח כך חייבות כל המפלגות המשתתפות במשא־ומתן הקואליציוני לגלות אחריות, תבונה וגמישות כדי להביא לשבירת הקיפאון — מבלי לשנות את המצב הקיים בצורה שתפגע בחלקים חשובים של יהדות ארה"ב, בשאלת „מיהו יהודי".

בהלך המגעים הסודיים הועלו מספר הצעות־פשרה. מסתבר שאם יתגברו על שיקולי־יוקרה, ניתן יהיה לאמץ אחת מההצעות שכבר הועלו, או שתימצא נוסחה נוספת. הנכונות להגיע לפשרה סבירה היא חובת האחריות, אך היא גם תבונה ציבורית.

גרומיקו בא לוואשינגטון בנסיון להציל את ההפשרה מהתערערות

„מסע הסיכוי האחרון"

מאת ישראל נימן

„מסע הסיכוי האחרון" — כך ניתן להגדיר את ביקורו של אנדריי גרומיקו בוואשינגטון. מבחינה זו יש דמיון בין שליחותו זו לבין מסע מולוטוב לברלין, בנובמבר 1940. בשני המקרים רווחת בלב שר החוץ הסובייטי התחושה קשה, אלא קיים שוני יסודי: בניגוד לגרמניה הנאצית אז, כמובן, לארה"ב הבנויה בארבערוסה. דו־הקיום בתקופת החימוש הגרעיני הוא צו חיים למעצמות־העל. אך כך היה גם בימי המלחמה הקרה ולמם כך לא היתה דרושה כדי ניות הדטאנט.

ליאוניד ברז'נייב כרך עד כה את גורלו במדיניות ההידברות עם ניקסון. לתורת בכשלונה פירושה הודאה בכשלונו הוא — ועל כן טבעי הדבר שימגר מקורבו את גרומיקו לוואשינגטון, לכמן ינסה לברר עם הנשיא ועם ד"ר הנרי קיסינג'ר אם ובאיזה מחיר הוא יכול להציל את הדטאנט — זאת שלטונה.

צד במלחמת יום הכיפורים התנהלה מערכת היחסים ההדדית בסכנת תריסה, כאשר הוכרז על כוננות גבוהה בצבא ארה"ב. בהיענה על אגרותיו החריפות של ברז'נייב לניקסון ועל בידע בהכנה להנחתת צנחנים סובייטיים לזירת ההיכון. הנשיא לא כנע בעסקה את התועלת שבהנגת הדצאותיו על התכרות־עפל־ספר־עי כוח כנגחון, בדומה לזה שבין קנדי המנה רשם לכוחו לפני הרישר כנים, בפרשת הטילים בקובה. וברז'נייב לא יכול היה שלא להגיב בעוצמה גבוהו העבור רגיה.

פרשה זו יכולה היתה להיחשב לעניין שבעבר כבר בעינון מאז־בק, אילולא נוספה עליה המרירות המצטברת מן התסכול הקיסינג'רי, ככל שהוספה בעוצמת־היהודה, כמכוכה היא, בהצלחת מאמצי קיסינג'ר לגשר בין אסואן לבין ירושלים, אין היא יכולה להתעלם עד כצונכת כוה: כל הצלחה של מזכיר המדינה פירושה חיזוק המעמד האמריקאי במצרים ונרעפד האחיזה הסובייטית באיזור. וכמה העלה למוסקה מצלהזו ההכרהה על קיסינג'ר בדי מכך?

אם בא גרומיקו לוואשינגטון ברגשות מעורבים, ככל שהמדובר במזרח התיכון, בכיזרת נושאים אחרים עליו להגן אכזבה והיסכלל הדי־טבמבמבים.

בראש הנושאים האלה — פרשת גבולות התקווה להענקת מעמד של ברית מועדפת ביותר לברה"מ, בסחר עם ארה"ב, כבלנותה הבורית של מוסקה בנושא זה הניבה פירות כרים לנכות. כיבי־קוה סברה עד אוקטובר שבידי הנשיא לכפות את רצונו של הקונגרס — ואכן, איך אפשר היה, מנקודת־ראות סובייטית, להעלות על הדעת שראש הממשל ומנהיג המפלגה השלטת ייאלץ להרכין ראש בפני נבחרי העם?

כאז אוקטובר חשים הסובייטים שאין עוד בידי הנשיא לספק את הסחורה המובטחת. כן נוכחו הסובייטים כי, בינגה להתרוממותה,

אנדרי גרומיקו

אין פרשת ווטרגייט ובעיותיה בני־דר סעות בעם כים, כיראם מישגה (אם לא לומר פשע), הצלול למוטש את כמסל ניקסון. כיום מעריכים חוגים ממשלתיים במוסקה את סיכוייו של ניקסון לסיים את השנה בבית הלבן ב־25 אחוז בלבד. 75 האחוז הנותרים מיוחסים לסובייטים סכנה לעבודה, בעוד חודשים מעטים, כה נשיא שלא ירצה לכבוש את מקומו בהיסטוריה כאשר ההידברות כראם אולי כמה־ש העליונות הצבאית האמריקאית הבוהנת, בזכות יתרון טכנולוגי.

בתחום ההידברות הצבאית יצצים ביותר הנציגים כבר עתה — וקיימים כבר כל התנאים לכך שהנשיא חדש, אם יבוא, יפנה גב הן לשיחות לצמצום החימוש האסטרטגי הן לשיחות וינה להגבלת כוחות הצבא באירופה. ברז'נייב וניקסון הבטיחו, זה לא, בשעת פגישתם האחרונה, להביא להשגת הסכם חדש בשיחות סאל"ט עוד לפני סוף השנה. אך אין לכך סיכוי: פגישתה הופסקה, לאחר שהגיעו למבוי סתום, בלי שייקבע מועד לחידושן.

המפיאות לבאהודי ההפתעות זו היא — בירוק הירם בהנדס. הבי־כם סאל"ט הראשון תקפיא את מספר הטילים הבין־יבשתיים — ובכך נתן דחיפה עצומה להתרה על סיהה „דור השני" של טילים מתוחכמים עוד יותר. הסובייטים עברו לשלב של ניסויים

(המשך בעמוד 11)

למפד"ל יש זמן

מאת יהושע תדמור

לפעמים אתה תוהה: באיזה עולם חיים עסקני המפלגה שלנו ובעיקר אלה מבין המפד"ל? כהדם הלך באו הבחירות, אך הכו"ם עבם הא זו כמעט ובן הנבנע לכונן ממשלה הרחה. אבל גם המחוקק דאג לכך שלא יהיה חלל ריק בישראל והממשלה הנוכחית מכהנת עד שתיכון ממשלה חדשה. אך מטבע הדברים אין ביכולתה ואין בסמכותה של ממשלת מעבר ליטול על עצמה אחריות בנושאים מדיניים, החורגים מן המוסכם על־פי קווי המדיניות של הממשלה היוצאת.

וכל זאת בימים שהכל נע במזרח־התיכון ועל גבולותינו כמכן. הסכם ההפרדה בביצועו, עם כל ההשפעות ועם כל הסיכונים — כוחות ישראל ומצרים נמצאים בעצם הימים האלה בתנועה גדולה: באזור רבה של טנקים הנהוגים, אלפי משאיות וכבדיות עמוסות על פגזים וציוד ככל המכונים שיים ודכם בן הגדה המערבית למזרחית ולהיפך. כוחות שני הצדדים נעים ונפרדים, בהתאם למוסכם, אל קווי היערכות חדשים כאשר באופק הקרוב דיונים עם הסורים ואם־הר־כבן, בעוד חודשיים־שלושה, הדיון הדיונים עם מצרים. ובדעע — ההתערכות ההתבודדות בקרב הארגונים הפלשתינאים המלך הוסיין על עתיד הגדה, כאשר פעמים גבוהה כאילו הכל עומדים בתור למו"מ עם ישראל.

אפילו אין להיתפס לאשליות הורודות שהכתיב עם שכנינו הערבים יהיה קל — קשה להתעלם מהתוחת כבנה, סבנה בעל משמשות, תצפון אולי להיות לבעל בכבכות הסכמדה לגבי עתיד יחסינו עם מצרים, עם ירדן ועם גורמים ערביים אחרים. כמובן, הרבה תלוי גם בישראל. כמוב־רבה תבלכל הממשלה שתקום את מכניה ובעבודות שתבקש. באיסא זה עוד צפויים לישראל מאבקים קשים, הן בפנים והן בחוץ. אך כן הכבנע שלא לראות בעצם כוונותה על מצרים לבלא בקפדנות את הסכם הפרדת־הכוחות, על כל פרטיו הדקדוקים, ביטוי של רצון לשוות אמינה לסגמה הרש לירסת עם ישראל. כאראת ויועצי עריים עתה לכך, שיש לישראל „קיזי חוק בהביעה לבטחון לאחר ארבע מלחמות, ו־אין היא מוכנה לסמוך על התיכה בברית בלבד ולאגת המודה „פי־סתרייטי" בדמות הסדר מדיני. הרושם הוא שעל אף בפיתויו של סאדאת בתוך מצרים ובזירה הבינ"ערבית, מוכן נשיא מצרים להתנר להסדר אם־אם והרגיע את ישראל, בבלי לדחוק את הקץ, אך ללא ויתורים טריטוריאליים של ממש. באיתך גיסא, יש סימנים כרים הבעידים על נכונות מצריה להתון דרכים ואמצעים להעניק לישראל תחושת בטחון בדמות הסדרים ביטחה: המצרים אינם פוסלים עתה כראש פיזה־זים נרחבים, הסדרי פיקוח, אולי גם משמרות משותפים, פיקוח באמצעות מטוסים ולווינים ורים ועוד. הכאושר שאין ולא היה מעבר לם ניגוד אינטרסים בסיסי בינינו לבין מצרים, לבד מן ההתכתבות האומללה בנושא הפלשתינאי, התולדה הנצאות בויה וארבע מלחמות, יש בהתלים מקום להזק ולבחון ברצינות רבה כל הצעה לקידום הסדר.

כמובן, אין המדובר רק בהסדר עם מצרים. המצרים לא יכוו ולא יוכלו לקבל זאת, גם לישראל אי־אפשר שיהיה ענין בהסדר עם מצרים בלבד, כיוזם שכל הכבנה העיון תהגיפ כל־כך עבוי להסרף בקלות לעקבות הלקוחות בגיזרה הסורית, מבלי שמצרים תוכל לעמוד עצ משכעה מן הצד; ובייחוד כאשר גורמים שונים בזירה הבין־ערבית ינסו לגרור אותה למערבות ולמלחמה חדשה.

כך או כך — השבועות והחודשים הבאים יגבו לישראל שעת רצון, שיש בה אולי סיכויים לא מעטים, אך גם סיכונים נדירים שכמותם לא ידענו בעבר.

כל אלה מחייבים מחשבה אמיצה, בדיקת האסטרטגיה השונות, בוחנת, הצעות וקציעות, הן לגבי סוריה והן לגבי ירדן והערכות לקראת השלב הבא של השיחות עם מצרים. ויש בה לבחון ולבדוק. הדברים אינם בשכים — הם מכש על סדרי־היום. ההיסטוריה ובני העם הזה, שעבר בשיקות כה מרים בדור האחרון, לא יסלחו לנו אם נחמיץ את השעה.

> הגישה הקיצונית בשאלת „מיהו יהודי" בימים אלה אינה מובנת לציבור

כיצד נערכות המפלגות בישראל להתמודדות עם אתגרים אלה? נניח לליכוד. אין הוא מאמין בשלום ואין הוא מוכן להגמיש את עמדותיו הקיצוניות לקידום סיכויו.

אך קשה להבין את עמדותיה של המפד"ל ושהשלים עמן; קשה לתפוס כיצד מפלגה בישראל בדהרת בימים קריטיים כאלה לנהוג בהססנות ולהכתיב לעם בישראל הכתיבים בעניין „מי הוא יהודי", כאילו גורל העם ומדינת ישראל תלויים עתה בהכרעה בעין זו. כאילו זו היא הבעיה הבוערת ביוד־הר, עד שאפילו הצעת פשרה כמו־קיה־לבנה, המוהירה להפקה את המכמכה בידי הרבנים, ללא שינוי החוק, בהתנה עלידה. קשה להבה את לפענו שורין או כהם קנאות החבוה שאין זוכת לה. וזה כאשר הכל נע במזרח־התיכון, כאשר הכל נבבא בשינה. ועוד לא הזכרנו עניינים בוערים אחרים, המוגידים כיונן כיכשל המנהיגה היהודים אם אשר לפניהם; לא הזכרנו את היישכול החמור מביה, את ההכיסה על רקע המצב הכלכלי, את הצורך החיוני הדוחק בהידוק סידוי מיכשל הקינים, בקצרה — את ההכרח שהנהגה של ממש תתייצב בראש הממשלה החדשה ותוביל לידיה את הנהגת. כי בלעדי זאת מי יודע מה יילד יום.

ברקע כבר נשמעים הקולות הראשונים המאיימים על עצם הדמוקרטיה. זה איגו רק ביטוי של אלוף בדימוס או עתונאי היסטרי — אלה הם ביטויים ראשונים של הלך־רוח ההולך וכובש חלקים בציבור, גם כאלה שעד לאחרונה לא היו מעלים כלל על דעתם מחשבות כרוח זו. היכן היים עסקני המפד"ל? וכי אין הם רואים את הכתב על הקיר?

איש או"ם חילץ חייל מצרי משדה מוקשים

קאהיר. (יופ"ע). — דובר או"ם בקאהיר סיפר אתמול את סיפורו של רב כוראי פיני, אשר סיכן את חייו כדי לחלץ חייל מצרי שתעה בדרך, ונכנס לשדה מוקשים שהשאירו אחריהם כוחות ישראל הנסוגים בגדה המערבית של תעלת סואץ.

הדובר מסר כי הקורפורל משרת בחיל החירום של או"ם ושמו קיו בולסאנג, בן 26, מן העיר ההיארוהי שבפינלנד.

החייל המצרי, נכנס לשדה מוקשים בקרבת מפקדת הגדוד הפיני בשולי העיר סואץ. אחד המוקשים התפוצץ תחת רגליו וקטע את רגלו בהתה לברך.

אנשי הגדוד הפיני ניסו להתקשר עם הצבא המצרי, כדי שישלח צוות הילוץ למקום. אולם הדבר לא עלה בידם.

מאין קשר עם המצרים ניסו לחלץ את החייל בעצמם. בולסאנג, יחד עם חייל מצרי, התעסק בגרון, כדי לפרוץ מעבר בגדר הפח המפרידה בין אזור מפקדת הגדוד לבין שדה המוקשים. לאחר מכן הביאו השנים אלונקה וקשרו אותה לחבל והצליחו למשוך אותה עד לקרבת החייל הפצוע. אולם הוא היה חלש מכדי לעלות על האלונקה בכוחות עצמו.

לבסוף התייצב בולסאנג באולם, אנתו הניח על האדמה בכל לבוקשים וצבר על פניו אל הפצוע. כאשר הגיע אליו הרכיב אותו על האלונקה ובך הביאו למקום מבטחים.

איך לחלק עול ההתייקרויות

מאת יעקב ארנון

עבר כבר באו החלוכה הממשלה לבטל חלק גדול מהסובסידיות על מוצרי־יסוד, והשפעת המחירים החדשים כבר מורגשת בחיי היומיום.

קוראי רשימותי יודעים, שגם כבעבר אזיתי בצד קביעת מחירים ריאליים במשק הישראלי וגרסתי שאין לסבסד את הצרכנים אלא לדאוג לצרכנים. יש להצטער על שהממשלה הכתתה ונמזי־כה יד־ב את ביצוע החלוכה הנבונה הזו. בה שגרם לכך שההתייקרות, דווקא כל בוערי־יקרת, תהיה פתאומית חריפה. נכון היתה עושה הממשלה אילו התאימה, גם ב־1972 וגם ב־1973, את מחירי המוצרים האלה לעליה האביכית שלהם. החלק של האשמה בהתגברות על עליית־המחירים הניכרת בחודש זה רובץ על הממשלה, ולא בשל מה שעשתה עכשיו, אלא בשל מה שלא עשתה בימים האחרונים.

הצד החיובי של הגאבה המחירים לעלות האביבית הוא — מניעת עיוותים בשיקולי הצרכנים. ביוזמם שהם לרכוש המשק מלה בשום שהם כביאים הלאה בצרך המוצרים החיוניים. המחירים הנבוכים־מדי גרמו לבזבוז רב; הדוגמה המובהקת ביותר לכך היא הבזבוז בלחם, שהוא אצלנו הרבה מעל למקובל במשקים לאומיים אחרים.

מחירים ריאליים יותר יביאו, לפי הערכתי, לשיפור מאזן התשלומים, בלי שיורידו בהכרח את רמת החיים של הציבור כולו או של חלקו.

השאלה האמיתית שעליה צריך היה להתנהל הוויכוח, איננה, אם נכון שהממשלה ביטלה את המחירים הלא־ריאליים של המוצרים החיוניים, אלא איך היא תבצע מדיניות נכונה זאת בהתאם לדרישות החברתיות המוצדקות של האוכלוסיה; כלומר, איך היא תשמור על האינטרסים של השכבות החלשות ואיך היא תחלק את העול של עליית המחירים הכביד על האוכלוסיה. כאן המקום להעיר, שיש כמה חסרונות בשיבור שהוציאה הממשלה לציבור על השל ממשלה עליו עליית המחירים. אם בזאת המסקה היחידה על עליית־המחירים תלולה זו היתה לבעמ עליותם במערכת המחירים (ולא „יהודיד באורח דראסטי את רמת החיים), נכון יותר היה לקבוע בורת שיפור, שהיתה תואמה את המסרה הזאת.

בהקשר זה יש לציין, בראש ובראשונה, שקביעת אחוז ההתייקרות הכללית אינה לאוגאשירה לבניה, כדי המחירים לצרכן בממוצע על־ידי כך כל העליות על כל המוצרים שהציבור צורך בודר. העליה בעודר היא ממוצע של הרגלי־צריכה בקרב כל שכבות האוכלוסיה. היא אינה מבטאת את העול המוטל על השכבות השונות של הציבור בעקבות עליית מחיר של חלק מן המוצרים.

> להגדיל התמיכה בילדים והקצבה של הביטוח הלאומי, להעלות השכר לכל העובדים ולהטיל על כל הסכומים מס הכנסה

כן הסקר על הוצאת המשפחה ב־1968—69 (להלן: מבירור, שהוצאות למוצרי מזון — שדווקא מחיריהם האמיר מאוד בשבוע האחרון — תופסות חלק ניכר בתקציבן של משפחות בעלות הכנסה נמוכה ומשפחות מרובות ילדים. ב־1968—69 הוציאה משפחה, בממוצע, 20.5 אחוז על מזון, ללא ירקות ופירות. אבל הקבוצה של הכנסה עד 400 לירות לחודש הגיע אחוז זה ל־32.3. אבל הקבוצה שהוציאה 400—600 לירות ל־28.3 אחוז, אבל קבוצה שהוציאה 600—800 לירות ל־25.5 אחוז. אבל אלה שהוציאו 1200—1500 ל"י היה האחוז למזון 18.9. ואצל אלה שהוציאו יותר מ־1500 ל"י — רק 14.6 אחוז. אותה תופעה מתגלית אם בודקים את תקציב המשפחות לפי נפשות. אפשר לקבוע, שאחוז ההוצאה למזון, בלי פירות וירקות, עולה באורח חלול אצל משפחות בנות חמש נפשות ויותר.

מסקר על הכנסות משפחות שכירים ב־1971 למדנו, שיש הפבה מכהייבת בין המשפחות בעלות ההכנסה הנמוכה לבין המשפחות מרובות־הילדים. הדבר זה מכבוה את עול עליית מחירי המוצרים החיוניים על שכבות אלה.

מכאן, שהסיכור בעליה הממוצעת מבקרת־מחירה לגבי כל הציבור אינו משקף את התמונה האמיתית. יש להכיב את ההתייקרות לפי הקבוצות. ההצעות לנבט לקבצת את הפיצוי לציבור הרחב לפי קבותיותה זו.

אפשר להבין שבמצב הנוכחי של המשק לא רצתה הממשלה לפצות את כל הציבור על כל ההתייקרויות. אילו רצתה רק למנוע עיוותים, יכולה היתה להחזיר לציבור את כל מיליארד הל"י, בצורה זו או אחרת, ועדיין היה המשק מרוויח מחיסול העיוותים. לי נראה שיש הצדקה למטרה העיקרית של הממשלה — להקטין בירתה"מה את צריכת הציבור הכללית. כדי להשיג מטרה זאת בדרך צודקת מנקודת־ראות חברתית, צריך היה לקבוע פיצוי מלא אים לנפש ולהחזיר סכום זה לציבור על־ידי הורדת מס הכנסה כבנה. לפי הפיצור השלי שכל אחד חייב בו.

בלשון המעשה פירוש הדבר — להגדיל את התמיכה לילדים בסכום המתאים, להגדיל את הקצבה של הביטוח הלאומי לזקנים, להעלות את השכר בסכום קבוע לכל העובדים (ולא באחוז קבוע) ולהטיל על כל הסכומים האלה מס הכנסה. נכון שהתשלום תוספת שכר יביא לעליה מסויימת של מחירי כל המוצרים בפני שביטול הסובסידיות אינו מגדיל את הזרם של המוכרים, אבל עליה זו תהיה קטנה יחסית להתייקרותם של המוצרים החיוניים והיא תחזור על ביטול העליה שהיה קיים בעבר.

רק בדרך זו ניתן היה להטיל את העול שחייבת הממשלה להטיל על המשק ושהחברה על השכבות התקיפות יותר. כך היו השכבות החלשות מקבלות את הסכומים שהיו מאפשרים להן לקנות גם בפברואר אותם מצרכים חיוניים שהן קנו בינואר. כיוון שלשכבות אלה אינן משלמות מס הכנסה, היו מקבלות את הפיצוי במלואו; גם השכבות האמידות יותר היו מקבלות את הפיצוי במלואו ובהכנסתם ברוטו. אך מס ההכנסה הגדל היה מאלץ אותן למצוא דרכים להסתדר לפי קיקולון החכלי.

רק בדרך זו צריך היה לבצע את הפעולה החיובית של ביטול הסובסידיות. רק זו הדרך המבטיחה כי העול אכן יוטל על אלה שמסוגלים לעמוד בו, ולא על אלה שמצבם קשה בלאו־הכי.

אין מנוס מהורדת רמת החיים

מאת חיים ישראל קרגמן

שפור התקציב הנוסף השבוע הוא כשפור התקציב הנכחי של 1973 וזה, נדמה לי, לראשונה בתולדות התקציבים במדינת ישראל. ראויה הממשלה להערכה על שגילתה יכולת לגייס סכומים עצומים כאלה בתקופה קצרה ביותר, גם בארץ וגם בחו"ל לצרכי המלחמה, תוך דאגה לתפירה האספקה הסדירה למשק כולו. תקציב המתחק הנוסף הוא פי שנים וחצי מתקציב הבטחון המקורי, כלומר 50% מתקציב כולו, נוהם כ־45% מהתוצר הלאומי הגלמי.

התקציב הכולל יהיה עתה כוזה לכל ההכנסה הלאומית, דבר שחייב להדאיג אותנו מאד, כי בעולם החפשי אין התקציב עולה על 40% מהתוצר הלאומי הגלמי.

כדי שנוכל לעמוד במצב הזה וכדי שהתקציב לא יעלה עוד יותר על התוצר הלאומי הגלמי עלינו לעשות מאמצים להגדלת התוצר הלאומי הגלמי בצורה ניכרת. דבר זה מחייב הגדלת ההשקעות הסלקטיביות, שהן תנאי לצמיחה כלכלית, לפריון המשק. אין ספק כי הכרח גם לקצץ בכונעים המתייקים על התקציב. אם כי הם דרושים לנו, כל הפעולה הננפה חייבת להיבצע בהבטחת התעסוקה המלאה לכל דורש עבודה ובעיקר החיילים המשתחררים מן הצבא.

בה בעת הכרח הוא לנו להגביר את היצוא. התנאים להגברתו נעשו יקרים יותר, כיום התחברות הכוניבאליות בעולם להכבים הבי־קרה, בעקבות ההתייקרויות הזיצוניות, הקצירתה בעליות מחיר הדלק. תוצאות אלה משפיעות במידה רבה על המחירים בישראל, כי היבוא שלנו (לרבות המזון) הוא מרכיב גבוה מאד בתוצר הלאומי, גבוה הרבה יותר מאשר בארצות אחרות.

החלטת הממשלה בעניין הסובסידיות היא בכיוון הנכון. בעיית הסובסידיה איננה בעיה עקרונית. יש מקום לסובסידיות לבקוק, כדי שיש מקום לסובסידיה לבוורידי מוצרים — חינוך, בריאות, התחבורה הציבורית — ואף לפיתוח המשק. הה־אלה היא כבהיות ביטוחה וכן כה התכלכות על הימורים במוצרים מסובסדים אלה, כלומר — בתוך המרחק בין עלות המוצר לבין מחירו לצרכן, בברוצת השנים, עקב ההתייקרויות בעולם. התרחבו הפערים יותר ויותר, עד כי אי־אפשר עוד להמשיך בדרך זו. בשנת 1970 היו הסובסידיות 250 מיליון לירות, בשנת 1973 — 776 מיליון לירות; אלמלא השינוי היו הסובסידיות מגיעות בשנת 1974 לכבי מיליארד לירות. וזה מבלי להביא בחשבון את ההתייקרויות הנוספות הצפויות בעולם. הדברים הגיעו לידי אבסורד ממש. כך, למשל, אחוז הסובסידיה בסוכר היה 88; בשמן — 132%, במרגרינה — 88%; בחלב שתיה — 90%; בגבינה רזה 205%, בגבינה צפתה — 180%; בלחם — 170%; בביצים — 81%.

הנתונים שנמסרו לי מהלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ב־28.1.1974 מראים, כי משפחה בה שתי נפשות תצטרך להוסיף לאוהל של כחינות מצרכה עד כה 40 ל"י, משפחה בת 4 נפשות — 56 ל"י, משפחה בת 6 נפשות — 71 ל"י. אמנם זה מאד ממוצע, כי הרגלי הצריכה הם שונים, אבל זו היא הבשייה. כן קובעת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, כי ההוצאה הנוספת למשפחות בעלות הכנסה גבוהה תגיע ל־50 ל"י עד 90 ל"י בחודש בממוצע.

אנו חיים עתה בתקופה קשה, התקופת מלחמה, ואין מנוס מהורדת רמת החיים. אין זה נעים, הטבעי הוא שאיש אינו רוצה בכך. אולם הדאגה לעצם קיומנו היא מעל לכל. בתקופת מלחמת העולם השניה הורדה רמת החיים בארצות לוחמות ב־50%. מה שעלינו לעשות הוא, לדאוג לכך שלא יפגעו מצמצום הסובסידיות והעלאת המחירים בעלי הכנסה נמוכה ומשפחות מרובות ילדים. רק לאלה צריכה להיות נתונה דאגתנו בתקופה כזאת, ועל כך צריך להיות דעתו הציבור כולו. לכן עלינו לבדוק בקפדנות את מידת השפעה של צמצום הסובסידיות על הורכים כוהם על האוכלוסיה ובהתאם לכך לקבוע את הפיצוי. הממשלה נכונה לכך, היא גם בנתה את הצעתה בשים לב לכך. אך אפשר שהפיצוי לאלה אינו תואם את ההתייקרות. נראה לי, כי יהיה צורך לבנות את גובה הפיצוי למעוטי הכנסה רק לזאת.

בטוח ללא הפתעות של „אותיות"

הוזלות ניכרות במחירי סיטרואן

עם ירידת שער הפרנק הצרפתי, הוזלו בצורה ניכרת מחירי מכוניות סיטרואן בישראל.

סיטרואן GS, המכונית עטורת הפרסים (נבחרה פעמיים כ„מכונית השנה"), מחירה היום כפי שהיה באוקטובר 1973: 34,300 ל"י (ללא מסים 13,200 ל"י). מחיר ה־GS סטיישן הוא 35,100 ל"י (13,500 ל"י ללא מסים) והתוספת עבור הילוכים אוטומטיים היא 1,400 ל"י.

GS סטיישן מסחרי 32,750 ל"י (13,000 ללא מסים)

את מכונית הפאר והיוקרה של סיטרואן, ה־DS אפשר להשיג כיום גם ב־50,000 ל"י! עדיין נמצאות במלאי מכוניות אחדות מדגם 1973 ומחיריהן כלהלן: D SUPER 50,600 ל"י (19,300 ללא מסים) DS 20 56,200 ל"י (21,200 ללא מסים) ו־DS23 61,200 ל"י (23,100 ללא מסים) מכוניות לוקסוס אלה אפשר לקבל עם מזגן אורגינלי בתוספת של 6,700 ל"י.

הסיטרואן DS מקובלת כמכונית שרד וייצוג בהרבה ארצות בעולם אך אפעי כן

היא חסכונית בדלק בצורה שלא תיאמן: ה־DS 23, למשל, צורכת רק 9,9 ליטר ל־100 ק"מ DIN!

לסיטרואן יש כיום רשת של 13 מוסכים וסוכנויות בכל רחבי הארץ ומרכז שרות ומכירות חדיש בק. אריה (רח' הסיבים) — בית סיטרואן. שרות מקצועי מהימן ומלאי קבוע של חלפים מובטחים לכל בעלי סיטרואן בישראל.

יבואני סיטרואן בישראל: החברה להנדסה ולתעשייה בע"מ. סוכנויות ומוסכים: תל־אביב: ב.ג. מוסכים תצוגה, רח' מרדכי 50, (ליד הסינרמה), טל' 34087, קרליבך 7, טל' 283206 ● שרות: מרדכי 52, טל' 31339 ● ירושלים: תצוגה, יפאו 4, טל' 222227 ● שרות. מוסך ממילה, אגריפס 88, טל' 225715 ● חיפה: תצוגה, רח' עין דור 14 פינת מאי, טל' 528320 ● שרות: מוסך סיטרואן („שיי") כביש המשביר המרכזי (צ'ק פוסט), טל' 723727, 723888 ● מוסך מירון, במפרץ, טל' 720887 ● באר־שבע: שרות ותצוגה: מוסך מלכה, כביש חברון טל' 057-2412 ● בצרה: מוסך רוזן, טל' 921709 ● נצרת: מוסך השלושה רח' פאולוס השישי טל' 55404 ● נתניה: מוסך מרכז, ברקת 6, טל' 053-23010 ● רחובות: מוסך „זני", אזור התעשיה, טל' 952642 ● רמת־גן: „ארד" ז'בוטינסקי 18, טל' 720738 ●

ישראל. איכות ויוקרה הן הסיבות

המיכל עשוי מקשה אחת.

הלוח החדש דבר

אנו נתגבר!

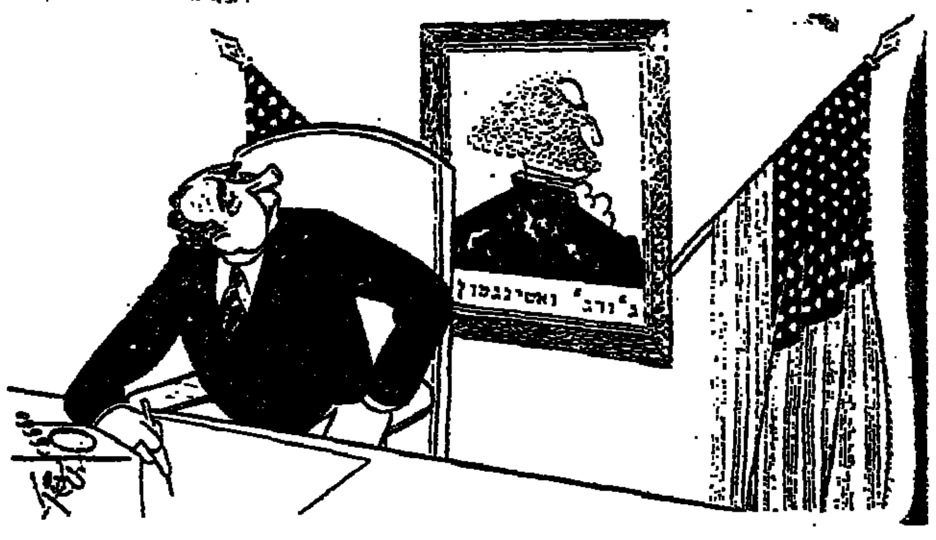

שעות של שקיעה בבית הלבן

פרשת ווטרגייט מסרבת לדעוך

מיוחד ל"דבר", מאת ג'וזף קראפט, ואשינגטון

התפתחות האחרונות בענין פרשי ההקלטה של הבית הלבן מלמדות שפרשת ווטרגייט נראית כאילו בסבבה ולכן מובטח לה שלא תמות. בהגשה יחד ונתה שהוא מתקרב מתחם נראית בשלה והיא נמשכת לתוך זה ולגרע בעת התאבה בעליל במאבקו אתה לבטנהו וכן הלאה והלאה עד אין קץ.

אין להאשים כל גורם חיצוני בהגברת הפרשה לכל הדעה. ודאי שאין להאשים את התקהלות או את הדמוקראטים הליבראלים. כפי שנתבטא כמנהיגי של ניקסון, הפרשה מסרבת לגווע גם עתה.

...

המתנדבים דרושים לקיבוץ

מאת א. סדומי

...

מיזוג בין־עדתי בבתיה"ס בארה"ב — תנועה גוועת

מיוחד ל"דבר", מאת עודד שורר, פילדלפיה

10 שנים לאחר ההחלטה של בית המשפט העליון של ארצות הברית בענין חוק זכויות האזרח, נתבאה התנועה למיזוג בין־עדתי בבתי הספר ...

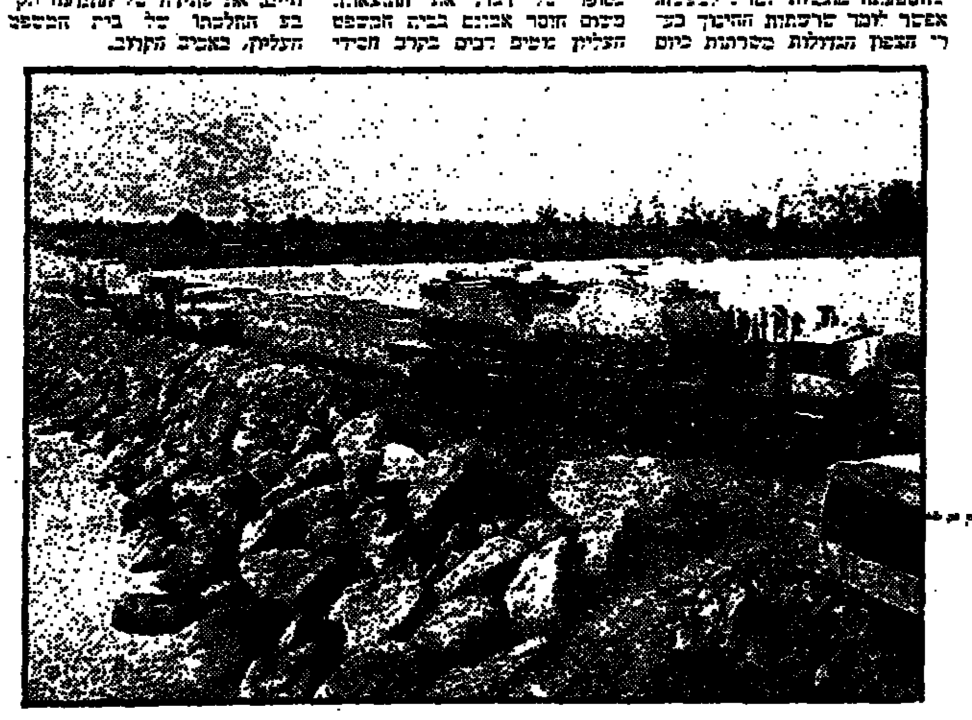

פלאטפורמות ענק מפנות נגמ"שים של צה"ל („זלדות") מן הגזרה הדרומית של מערב התעלה.

„הגיעה השעה לחון את גרמניה..."

...

דבר העתון המביא לביתך את עולם החדשות

אוניברסיטת חיפה

מודיעה

ההרשמה לשנת הל' תשל"ה (1974/75) תחל ביום א' — כ"ג באדר תשל"ד (17.2.74) ותסתיים ביום א' — ח' בניסן תשל"ד (31.3.74).

לימודי תואר ראשון (ב"א) בחוגים:

במדעי הרוח.

בבית הספר לחינוך (כולל המחלקה להכשרת מורים בביה"ס לחינוך של התנועה הקיבוצית „אורנים").

במדעי החברה.

בבית הספר לעבודה סוציאלית.

במכללת עמק יזרעאל „אהל שרה".

לימודי תואר שני (מ"א) בחוגים:

מקרא, ספרות עברית, היסטוריה של עם ישראל, תולדות הציביליזציה הימית, פילוסופיה, היסטוריה כללית, אנגלית, חינוך — המסלול לייעוץ וחינוך, המסלול לתכנון הדרכי הוראה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, מדע המדינה, פסיכולוגיה, בית הספר לעבודה סוציאלית.

וללימודי תעודה

ספרנות.

מינהל בהלבאה.

מדריך לנרשמים וטפסי הרשמה ניתן לרכוש החל מיום א' — י"ח בשבט תשל"ד (10.2.74).

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי תל־אביב־יפו

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכניות מפורטות

1. בהתאם לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965 ניתנת בזה הודעה בדבר הפקדת תכנית כפ' 898 שינוי מס' 3 לשנת 1969 ת.ב.ע. 44 — תכנית כאוהדה לקביעת אזורים ...

...

ד. רזניק

יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז תל־אביב

אתה זקוק רק למאמץ קטן כדי לזכות בפרס גדול

חידון דבר 74

פרס ראשון

מכונית פיאט 128

השתתף בפתרון חידוני דבר

החידון מתפרסם מדי יום ו' ב"דבר השבוע"

היום יותר מתמיד התחל את יומך בדבר

דרושה התקפת־שלום ישראלית

מיוחד ל„דבר״, את בן ג. פרנק, ניו־יורק

הרב אירווינג גרינברג בן ה־40, עומד בראש החוג למדעי היהדות בסיטי קולג׳ של ניו־יורק, נחשב לכוכב אינטלקטואלי עולה בחוגי היהדות האורתודוקסית של אמריקה, ואין ספק שהוא בעל־ההשפעה העיקרי בין בני הדור הצעיר בקהילה האורתודוקסית. הרב גרינברג הוא דוקטור לפילוסופיה מאוניברסיטת הארווארד. בוגר ... של הקולג׳ בברוקלין ובעל ... לרבנות של ישיבת בית־...

הרב אירווינג גרינברג

... רבים באמריקה רואים בו ... ראש „התורכים הצעירים״ של המחשבה האורתודוקסית. הוגים ... חשובים ביותר, גם בארץ לשקמור ... באמריקה, המתחשבים בי ... השקפותיו.

בשיחה שהיתה לי עמו הדגיש הרב גרינברג נקודה אחת, כי ... מסכנות הן את המגמה העיקרית, המתחדת להכרעה בי ... ישראל והסיה עם יהדות אמריקה. לא רק יהודי אמריקה בלבד, ... הרב גרינברג, תוסיף לתמוך בישראל. אבל דרוש מילוי של ... אחד — ישראל חייבת לפתוח באופנסיבה של שלום ולצאת ... קונקרטיות לערבים. הצהרות ישראליות לשלום הדדיות ... יהדות אמריקה יותר כאשר ... או למצבות הגדולות. יהודים זוכרים את השואה ואינם ... לחשוף את תקוותיהם על ... עיקה, או על ערבות של ... אחרים. הברית בין ישראל ויהדות הגולה צריכה להיות ... וממנה השאב הדרכה את ... ואת בטיחה לשלום.

אומר גם לישראל לסמוך יותר על המיתה על הנשיא ניקסון או ... המדינה קיסינג׳ר לבדם. ... אופנסיבה ישראלית לשלום תו ... את קשריה עם הקונגרס ועם ... האמריקאי. אם כי תרופה ... את ההלות ברצונם הטוב ... של ניקסון וקיסינג׳ר, אבל ... שקיומה של ישראל ... בראש דאגותיהם של יהודי אמריקה, חייבים הם להתגבר על ... המעמידים אותם בבחינה ...

הרב גרינברג (שהיה, לפני ש... הלך להוראה ולמחקר, רב הכרכה ... של ריוורדייל) נחשב גם ... בעיני צעירים של הציבור היהודי באמריקה, ובכיוחה עמד על התופעה, שהוא בהדיר כ„קריב יהודה אפריקה״. כנגד שיכוב ... הגדול של יהודים הפורשים

בן הקהל היהודי גדל והולך מספר לשבת גם שיעור היהודים המחוייבים במידה מודגשת יותר ויותר את כרכיה של היהדות הממסורתית, לרבות הלכות כשרות, שבת ואפשר לי הליכה בדרכי הצניעות. דעתו של הרב גרינברג היא, כי היהדות האורתודוקסית יש לה היכולת הד־טעמים „לתת תשובה הלכתית על כל שאלותיה ההיסטוריות של ההד־דה המודרנית בקשת והבבה של הורותיה״. והוא מתכוון לא רק לבעיה כדוגמת שאלת מקומה של האשה בחברה היהודית, אלא גם להעזובות ברוח ההלכה לבעיית הר מבורים או בעניני רפואה. בני דורות של חיי היחה והכנולוגיה. בדק סוציאלי לפירצומים רבה.

אחת מדרישותיו הבסיסיות של הרב גרינברג היא לתת לרבנים השכלה חילונית, בשביל שיוכלו אכבם לתת תשובות ברוח ההלכה על בעיות הנובעות מן המציאות של המאה העשרים. האורתודוקסיה חייבת לפתוח לפני יהודים את כל שערי הקיום ברוחה, ולשם כך חייב הרב להיות שותף לאקלים האינטלקטואלי של בני קהילתו. הסיבות של ישיבה, לא באמריקה ולא בישראל, אינן דואגות לכך. האורתודוקסיה צריכה לצאת בן התחומים שהתנה לעצמה בגבולות המסורת מתוך עמידה בסיס נגד החיים המודרניים. עמדה כזאת רק מרחיבה את התהום שבין חיי־ההלכה לבין חיי המציאות.

הרב גרינברג בטוח, כי רבים מאוד מיהודי אמריקה מבקשים תוכן דתי, „דין יהודי״, להיי הקיום שלהם, והאורתודוקסיה מסוגלת לתת להם זאת, בתנאי שלא תסתגר בד׳ אמות של עצמה. ביחוד חשוב הדבר לגבי הדורות הצעירים של היהדות של לאחר השואה. המגמה ביהדות אמריקה שהסתפקה בכמה דורות בהיר־בון יהודי של תלמוד־תורה כגיבה לסוף דרכה. גדל והולך שיעור היהודים, המתוך נסיונם בחיים שלאחר השואה ומאז תקומת ישראל, מבקשים הם להעשיר יותר את חיי צאצאיהם בתוכן יהודי. מכאן גם כוחה־השפעה של ישראל ליהודים רבים כל כך.

הרב גרינברג היה בשנת 1961 כרכז־הוראה באוניברסיטה תל־אביב, ועתה מכין הוא עצמו, עם אשתו וחמשת ילדיו, לעלות בשנה הבאה לישראל. גם בבחינת ישראל, אומר הרב גרינברג, אסור לה להסתגר בתחומי עצמה, אלא אם כן היא מסכימה מראש להוות על „ההשפעה שהיא מסוגלת להשפיע על יהדות אמריקה. הרב גרינברג היה מבקש לפתוח הנוגה על ביקורים ממושכים יותר של ישראלים באמריקה. ממש כשם שיש הוא הרוב, שיש השיבות עצומה לביקורים של יהודים אמריקאים בישראל. פיתוח התרבות המפסית לפוצבם והילולי הרוחני של יהודי אמריקה, השיבותו אינה נופלת מצורך הצפיה לצמון הדוק קשריו של יהודי בן הגולה עם ישראל.

„כל ישראל חברים והעולם יהודים בסירה אחת״. הכוחות של הישראלים היא לדרוש מאחיהם בגולה להסתגל לבגון המדינה. מקום כך לא די במגביות למגון המדינה וצרכיה. „אם קיסינג׳ר ו־ניקסון יבקשו למכור את ישראל, חייבים יהודי אמריקה להיכנס בי־עול על הצלה בלב שלם ביש־ראל. ולעמוד על שלום־אמת, גם במחיר המיכון שייאבקו באמונות כפולה״.

תחנות הדלק שובתות לא רק בישראל

הכרעה תמוהה של בי״ד לעבודה

שוד אינו תאונת עבודה

מאת גימס יעקב רוזנטל

סובבה לילה של בכפרת שבי ברכו ירושלים, שהיתה בדרכה הביתה אחרי השעה 3 לפנות בוקר, הותקפה בסיבבה צדדית הבר כותה לביתה־הם, הבריונים תפייה ארצה, ובתוך ראו על שלא מצאו ברשותה כסף או מזומן־כה, הר־כות, קללות, ירקו בפניה, בעטו בה ברגליהם, ובסוף אחז מרגלית. הצאורה בבקום רצוצה ושבורה אנוש. „המטלקי, ...

[illegible]

דברים

„אנו נתבגר!״

הבטיחו לנו כי הפרדת הכוחות תבטא אפשרות של בלהבה הזה, אך לא הובטחו לבלהבת הזה הגו צניעות מצד המפלגות ...

[illegible]

מ. יסוד

העלאת שכר היסוד

[illegible]

טוביה שמוש

מאוהל קטן לאוהל גדול

[illegible]

דויד מושיוב

מכתבים למערכת

ייעול משרדים ממשלתיים

[illegible]

יזמה רצויה — ומביישת

[illegible]

חיים דן

בית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 589/74

[illegible]

רשם בית המשפט המחוזי

בית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 298/74

[illegible]

רשם בית המשפט המחוזי

בית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 494/74

[illegible]

רשם בית המשפט המחוזי

המכללה — בית ברל

בית הספר להכשרת עובדי חינוך והוראה

בית המדרש הממלכתי למורים ולגננות

ההרשמה

לשנת הלימודים תשל״ה נפתחה

במסלולים —

הכשרת מורים לחטיבת הביניים (תלת־שנתי)

הכשרת מורים לכיתות ג׳–ו׳ (תלת־שנתי)

הכשרת מורות לגיל הרך (תלת־שנתי)

הכשרת גננות (דו־שנתי)

במסלולים —

מתקבלים מועמדים בעלי תעודת בגרות (לכיתת הגננות גם בעלות תעודה גמר ממשלתית).

מספר המקומות בפנימיה מוגבל.

ההרשמה — בימי א׳ עד ה׳ בשעות 8.00 עד 14.00 ובימי ו׳ בשעות 8.00 עד 12.00 במזכירות בית המדרש, בית־ברל. אוטובוס מס׳ 17 מכפר־סבא. טלפונים 925916, 923303 (איזור חיוג ת״א).

המכללה - בית ברל

היריד הבינלאומי תל־אביב

טכנולוגיה

תצוגת הענק

של החידושים האחרונים

בטכנולוגיה העולמית

מכונות וכלים לתעשיה. הנדסת חשמל ואלקטרוניקה.
ציוד לתעשיה. מחקר ופיתוח. תעשיית הבנייה.
ציוד מוסכים.

מחר הרצאה בנושא:
„חידושים בטכנולוגית המתכת״
שעה 9.30 ביתן 33

5 עד 13 בפברואר 1974

כל יום בין השעות 10.00 עד 17.00 • סגור בשבת

יריד המזרח • גני התערוכה • תל־אביב

משרד התחבורה

שירותי נהיגה ורכב

סניף משרד הרישוי בצפון ת״א פתוח לציבור

הנהלת שרותי נהיגה ורכב מודיעה בזה לכל המעוניינים כי סניף משרד הרישוי, הנמצא בתחנת הדלק „פז״, בשדרות רוקח, מול גני התערוכה מבצע את הפעולות הבאות:

1. מבחני נהיגה מעשיים.
2. מבחני נהיגה עיוניים בכל יום ב׳ משעה 12.00.
3. הוצאת רשיונות נהיגה חדשים וחידוש רשיונות.
4. החלפת רשיונות זרים לרשיונות ישראליים.
5. הוצאת כפל רשיון נהיגה.
6. הפקדת התשלום קנסות על עבירות תעבורה.
7. בדיקה עיונית בכל יום ב׳ משעה 07.30.
8. הוצאת שוברי תשלום של אגרות חידוש תוקף רשיון רכב.
9. מתן תעודת שבתון לבעלי רכב.
10. רישום שינוי בהוצאת ברשיון הרכב.

מרחב תכנון מקומי כפר־סבא

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ״ה—1965 דבר בקשה למתן הקלה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא, מודיעה בזה, כי הוגשה בקשה להתיר על חלקה 49/1 בגוש 6440 ... פכ׳ ר. להקמת בית בשטח קומות, 28 דירות, ... בשיעור של כ־150% בסך הכל.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ״ל ובתוכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר־סבא, רח׳ הרצל 51, ... בשעות קבלת קהל, ללא כל תשלום.

וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.

התנגדויות מנומקות ובשני עותקים, אפשר להמציא לועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא, עד לתאריך 19.2.74.

על החתום זאב גלר

יו״ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא

מלווה מצפון

רכוש מלווה מלחמה מרצון

בלוח החודש דבר

אדוני הנהג!

עשה נא חשבון פשוט:

כמה עולה
כרטיס נסיעה
הלוך ושוב
מתל־אביב לחיפה?

ברכבת

7.80 ל״י

כמה עולה
דלק לנסיעה
הלוך ושוב
מתל־אביב לחיפה?

במכוניתך

35.- ל״י

(בממוצע-לא כולל פחת.
תקונים, חלקי חלוף וכו׳)

החשבון פשוט-המסקנה ברורה

סע ברכבת ישראל

משק וכספים

מפעלים נמנעים מדיווח על עובדים מיותרים

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

מפעלים נמנעים מלמסור על עו־דף כח אדם ולו זמני. רק 30 מפעלים דיווחו על עודפים בעוב־דים, אך סירבו בשלב זה להצ־טרף בזמנית למפעלים אחרים — נמסר בדו"ח הביניים של המכון לפריון העבודה, במסגרת מבצע לאיתור העודף או המחסור בכח אדם וכושר ייצור. הסקר הקיף כ־2,000 מפעלים ומוסדות.

כ־1,500 מפעלים מסרו על מח־סור בכח אדם מקצועי ובלתי־מקצועי, בעיקר בענפי המתכת, ה־אלקטרוניקה, הטקסטיל, ההלבשה והכימיה. המידע הרצוי לעידוד התעסוקה באופן שוטף ובחלק מה־מפעלים נמצאו פתרונות ע"י ה־לשכות.

במפעלים טוענים כיום, כי בעידה ולא ניתן יהיה לספק את דרישו־תיהם לעובדים, יהיו מוכנים לק־לוט עובדים במקצועות נוספים, כגון נוער (100 מפעלים), פנסיו־נרים (40 מפעלים), מתנדבים מח־ארץ ומחו"ל (30 מפעלים), נשים (50 מפעלים) אקדמאים כולל עו־לים (50 מפעלים).

עודף בכושר ייצור בכ־100 מפעלים

כ־100 מפעלים בענפי המתכת, האלקטרוניקה והתעשיות הקלות כיוצא על עודף כושר ייצור. במפ־עלים אלו בעצם בעיתונות ווידעות עם מפעלים שהופעו קבלני מש־נה.

כ־1,500 מהמפעלים ציינו קיומן של בעיות כיוזמות הנובעות מ־צעה המיתון שאינן בהתם בכח האדם, כגון בעיות בהכנות חומ־רי גלם, תובלה, מימון, שמירה אנשי מקצוע וכו'. המכון לפריון העבודה העביר את הטיפול בבע־יות אלה למשרד המסחר והתעשייה.

נמשכות ההכנות להקמת מפעל המלט של סו"ב ו"החברה לישראל"

"סולל בונה" ו"החברה לישראל" מבצעים בהכנות להקמת מפעל מלט בארץ. על אף המלחמה חזי־רה בקצב הבנייה, סבורים יזמי המפעל שקצב גידול האוכלוסיה והצמיחה הכלכלית הצפוייה בשנ־ים הקרובות מצדיקים את ההש־קעה במפעל נוסף למלט.

לפי הערכת "החברה לישראל", יידרשו כמיליון טון מלט נוספים כבר בראשית 1974 וכשני מיליון טון באמצע השנה. סקרים גיאו־לוגיים ותחזיות כלכליים נערכים עתה ע"י מומחים. הם יהיו מוכ־נים במחצית הראשונה של השנה.

ההשקעה הכוללת במפעל למלט, נאמדת בכ־50 מיליון דולר (כב־210 מיליון ל"י). "החברה לישר־אל" תחזיק ב־26 אחוז ממניות ותשקיע בכ־6 מיליון דולר. יוזמי המפעל סבורים, שניתן יהיה לגייס את מחצית ההשקעה הכו־ללת במפעל למלט בהלוואות לז־מן ארוך שייתנו ע"י הספקים.

"נאות־אביב": האטה ניכרת במכירת דירות

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

מאז המלחמה חלה האטה ניכרת בהיקף המכירות של דירות וכן בהתקדמות הבנייה — נמסר ב־דו"ח השנתי של "נאות אביב". חברה זו משתתפת בבניית בניין רב־הקומות ברחוב אבן־גבירול ב־ת"א ואת שכונת "נאות־אילן" בקרית־אונו.

בדו"ח החברה נמסר, שמפברואר ועד סוף ספטמבר 1973 מכרה ה־חברה 30 מתוך 60 הדירות בבניין הגבוה בן 13 הקומות הנבנה ברחוב אבן־גבירול בת"א וכן 103 מתוך 166 דירות.

לראשונה הצליחה חברה "נאות־אביב" לסיים את שנת העסקים 1972/73 ברווח נקי של 293,381 ל"י, ובכך צמצמה את הפסדיה ל־421,500 ל"י. זאת בעקבות ביטול הפרשה לירידת ערך הבניין בתהליך הבנייה בסכום של כ־1.5 מיליון ל"י.

הרווח של החברה, למעט כל הסעיפים המיוחדים, הוא מצומצם יותר ומסתכם בכ־45,320 ל"י בלבד.

מחיר הסוכר "זינק" ל־201 ל"ש לטונה

נחושת ובדיל עלי למחירי שיא

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

העלייה התלולה במחיר הסוכר נמשכת. שוב נרשם מחיר שיא לסוכר. גם במחירי המתכות הי־עליות ניכרות במחירים, כאשר מחירי הנחושת והבדיל הגיעו ל־שיאים חדשים. התייקרות גדולה זו במחירי המתכות היתה מפתי־עה, כי בשבוע הקודם התחזקה ב־מקצת שערה של הלירה שטר־לינג.

סוכר — מחירי הסוכר הגיעו לשיא חדש לגבי אספקה מיידית של סוכר. עליית המחירים מוס־ברת באספקה המצומצמת של סו־כר ובקניות מוגברות ע"י ארה"ב. עם זאת, נתונים מעודכנים מצבי־עים על גידול במלאי הסוכר ב־שנה זו ל־16.3 מיליון טון, לעומת 15.7 מיליון טון בשנה שחלפה. מחיר טונה סוכר עלה במשך השבוע החולף ב־15 ל"ש ל־201 ל"ש.

נחושת — מחירי הנחושת עלו בעקבות החזית על ירידה צפויה בה. אי הנחושת, לאחר שתי ירי־דות שהיו בשבועיים הקודמים. גם הודעה אחד מספקי הנחושת "אנא־קונדה" על קיצוץ באספקת הנחו־שת בכ־20 אחוז מפברואר כתוצ־אה ממבואי כגב האוויר חיזקה את מגמת העליה במחירים. ספקולנ־טים הגבירו רכישותיהם עקב ה־אספקה המצומצמת של נחושת ואי היציבות המוניטארית. כעמים הם המוכרים המוכנים לבצע עיסקות כבירה תמורת כסף נייר. מחיר טון נחושת בעיסקות מיידיות עלה ב־34.5 ל"ש ל־983 ל"ש ואילו בעיסקות מאוחרות יותר ההתייק־רות היא 22.5 ל"ש לטון והמחיר הוא 967 ל"ש.

בדיל — אי הוודאות לגבי ה־אינפלציה ושערי החליפין הגבירו את הביקוש להתכות קונות ובב־יחוד לבדיל. המחיר בלונדון עלה בעקבות עליית המחירים הגדולה של הבדיל במלאזיה וגם בשל המחסור בבדיל לאספקה מיידית. בעיסקות מיידיות עלה מחיר ה־בדיל ב־182.5 ל"ש ל־3,147.5 ל"ש ובעיסקות לעוד שלושה חו־דשים עלה המחיר ב־1.50 ל"ש ל־3,047.5 ל"ש הטונה.

אבץ — הצמצום באספקה מיי־דית והצעות לעיסקות במשך הש־בוע את המסחר באבץ [illegible]. בעיסקות מיידיות עלה מחיר אבץ ב־35.5 ל"ש ל־706.5 ל"ש ואילו בעיסקות מאוחרות יותר עלה המחיר ב־13.5 ל"ש ל־613 ל"ש הטון.

עופרת — בעיסקות מיידיות עלה המחיר ב־11 ל"ש ל־270 ל"ש הטון.

כסף — בתחילת השבוע שעבר הגיע מחיר הכסף לשיא חדש. אבל במשך השבוע עלתה כנבה של מימוש רווחים. מחיר אונקיית כסף ירד ב־1.2 פאני ל־176.8 פ.

זהב — ירידה היתה בשבוע החולף במחיר הזהב. מגמת מימוש הרווחים עלתה בעיסקות. מחיר אונקיית זהב ירד ב־10.5 דולר ל־131 דולר.

כותנה — לאחר עליית רצ־פות במחיר הכותנה בשבועות ה־אחרונים, היתה בשבוע שעבר ירי־דה במחירים. מחיר פאונד כותנה ירד ב־3.5 סנט ל־86.35 סנט.

קקאו — עליה קלה היתה ב־מחיר הקקאו. היתה עליה של 1.5 ל"ש ל־593 ל"ש הטון.

קפה — מחירי הקפה ירדו ב־שבוע החולף. הירידה היתה של 11.25 ל"ש ל־553.5 ל"ש הטון.

האופים הפסיקו שיווק לחם אחיד במשקל 1 ק"ג

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

מאפיות בכל רחבי הארץ הפסיקו אתמול מלשווק של־בר את מכירת הלחם האחיד במשקל של קילו, שכן הרווח גדול יותר במכירת לחם אחיד במשקל של 750 גרם.

כתוצאה מהעלאות המחירים ה־הלו מאפיות להתרכז באפיית מיני הלחם הכדאים להם ביותר. במ־שך הימים האחרונים הגיעו תלו־נות רבות לרשות המרכזית לצרכ־נות בהסתדרות על מחסור בלחם אחיד במשקל קילו.

לפי המחירים החדשים שנקבעו על ידי משרד המסחר והתעשיה, מחיר ככר לחם כהה אחיד במש־קל 750 גרם הוא 50 אג' לצרכן. בעוד שמחיר ככר לחם דומה ב־משקל של קילו הוא 55 אג' לצר־כן. כתוצאה מעיוות זה במחירים, החליטו המאפיות להפסיק את ה־אפיה של לחם אחיד במשקל של קילו. לחם במשקל זה נקנה בצר־כי על ידי המאפיות ברווחה ל־דים.

גם במשרד המסחר והתעשיה התקבלו תלונות בענין זה. הממו־נה על המחירים, ד"ר משה מנדל־באום, מטפל בתלונות אלה.

מחלוקת בין המאפיות לממשלה

פגישה נוספת התקיימה אתמול בין הממונה על המחירים לנציגי ארגון בעלי המאפיות בדבר גודל הסובסידיה שיקבלו המאפיות, ל־אור התייקרות החלק המוזרי ה־יוצא. הסובסידיה כיום היא כ־409 ל"י לטונה קמח.

במשרד המסחר והתעשיה מוכן להגדיל את הסובסידיה ב־100 לי־רות. פירושה תוספת להקצבת ה־סובסידיה בהיקף של 100 מיל־יון ל"י. ואילו האופים תובעים הגדלת הסובסידיה ב־150 ל"י ל־550 ל"י, שמשמעותו הגדלה תק־ציב הסובסידיות בכ־150 מיליון ל"י.

דיון נוסף יתקיים ביום ד', ב־מאמץ להגיע להסכם.

גידול של 30% ברווח הנקי של בנק איגוד

מאת סופר "דבר"

הרווח הנקי של בנק איגוד, השייך לקונצרן בנק לאומי, גדל ב־1973 בשיעור של 30 אחוז והגיע ל־4.4 מיליון ל"י לאחר מס, לעומת 3.4 מיליון ל"י ב־1972, נמסר בהו־דעת הבנק.

סך כל המאזן גדל ב־1973 במיל־יארד ל"י ב־1972 לפי 1.8 מיליארד ל"י ב־1973, גידול של כ־30 אחוז. הגידול נובע בעיקר מהרחבה בעסקי ענף היהלומים, עסקי הון וניירות ערך. האמצעים העצמיים של בנק איגוד גדלו ב־117 אחוז, מ־13.8 מיליון ל"י לכ־30 מיליון ל"י. זאת ע"י חלוקת 25% מניות הטבה, הנפקת מניות הדוית וה־אכיסיה של 10% ממניות הון הני־בנים להחברה בבנייה.

בנק איגוד הגדיל את הדיוידנד שישלם עבור 1973. בנוסף לדיוי־דנד ביניים של 5 אחוזים ששולם באוגוסט, ישלם עתה הבנק דיוידנד בשיעור של 6 אחוזים, והדיוידנד הכולל יגיע ל־11 אחוז, לעומת 10 אחוז ב־1972.

הזמנות יצוא חוזרות ל"נגב קרמיקה"

במפעל "נגב קרמיקה", המייצר אריחי קרמיקה לציפוי רצפות וק־ירות, קיבל בימים אלה הזמנות יצוא חוזרות מארה"ב וקנדה, ב־עקבות הצלחתם של משלוחי היצ־וא הראשונים אמר מנהל המפעל.

בדצמבר יצא "נגב קרמיקה" אריחי ציפוי בהיקף של כ־30,000 דולר, לארה"ב, קנדה, סבדיה וסי־נגפור. אריחי הקרמיקה משוו־קים בחו"ל באריזות המקוריות של המפעל הישראלי, ועם הכבד המסחרי של "נגב קרמיקה".

הצלחה במשלוחי היצוא הראשו־נים של המפעל גרמה להרחבת קבלת הזמנות של אריחי "נגב קר־מיקה", ולייצור אריחים בצבעים חדשים ובגופים — לפי בקשת הקונים בחו"ל. אריחים אלה נמכרים עתה גם בשוק המקומי.

אריחי "נגב קרמיקה" נמכרים בחו"ל במחירים גבוהים יותר מ־מחיריהם של סוגים שונים של קרמיקה איטלקית למשל. "נגב קרמיקה" מקבל תמורה ב־5 דולר עבור מטר מרובע (מ"ר) של אריחי קרמיקה בגודל 20 X 10 ס"מ, ואילו אריחים דומים מתוצ־רת איטליה נמכרים ב־3.5 דולר למ"ר. למרות ההבדל הניכר במחיר, גובר הביקוש לאריחי "נגב קרמיקה" העומדים בתחרות בחו"ל בגלל איכותם הג־בוהה ובמגוון הצבעים ההוב שלהם.

פיגור של שנה בהתפתחות התעשיה

רק במתכת ובאלקטרוניקה תגדל התפוקה, צפוי עודף עובדים בענפי טקסטיל וחציבה

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

עקב המלחמה והגיוס המוגבר ייווצר פיגור של שנה בהתפתחות התעשייה. התפוקה התעשייתית ה־ריאלית הכוללת תגיע ב־1974 ל־רמה שהיתה חזויה ל־1973 אל־מלא המלחמה. גם מספר המועס־קים, ההשקעה והצריכה ויבוא התו־רה (ללא יבוא בתחומי יעיר) יהיו זהים בכמויות ריאליות להי־קפם הצפוי ב־1973 — כמסתבר בתחזית על פעילות התעשייה ב־שנה זו של מנהל המרכז לתיכנון העסקי במשרד המסחר והתע־שייה, אברהם קליב.

התוצר הלאומי הגולמי יגיע, לפי האומדן של קליב, ב־1974 לרמה שהיתה צפויה ב־1973 אל־מלא המלחמה, כ־31.6 מיליארד ל"י במחירי 1972, שהם 7 אחוזים יותר מאשר הושג ב־1973 בפועל. בשקל היבוא בסך המקורות יעלה במחצית הראשונה של 1974 עד 45.5 אחוז ורק במחצית השנייה של 1974 תהייה ירידה של בשקל היבוא עד לכ־40 אחוז. שינויים דרסטיים צפויים בהתחלקות בסך השימושים ליעדים השונים: כש־הלה של הצריכה הציבורית־הבט־חונית עלה במחצית הראשונה של 1974 עד כ־37 אחוז מסך השי־מושים, בהשוואה ל־22.6 אחוז ב־1973, ותרד לכ־22 אחוז במח־צית השנייה של השנה. חלקם של כל אחד מיתר השימושים (צריכה פרטית, צריכה ציבורית אזרחית, השקעה גולמית ויצוא) יקטן השנה לטובת הצרכים ה־קודמים.

לפי אומדן, גם היקף ההשקעה הגולמית בנכסים קבועים יהיה דומה למה שהושג בפועל ב־1973, אך נמוך מהרמה שהיתה חזויה אילו לא פרצה המלחמה. ירידה זאת, היא חדה יותר בהשקעות בבנייה לכ־17 אחוז ומתייחסת בעיקר ל־בנייה של דירות לשוק הפרטי. הקטנת השקעה בנכסים קבועים של ענפי המשק ב־1974 בהשוואה לרמה שלפני המלחמה היא מתו־נה ומגיעה לכ־6 אחוזים. לגבי התעשייה הצפי שההשקעה בנכסים קבועים לא תרד ב־1974 לעומת 1973 וזה כדי להבטיח המשך הת־פתחותה בשנים הבאות.

גידול בייצור למערכת הבטחון

מנהל המרכז לתיכנון העסקי מפרסם תצפית על שיעור גידול התפוקה בענפי התעשייה השונים במאמר שיתפרסם בבטאון מסרת. על פי תצפית זו בולט הגידול הניכר של משקל הייצור המיועד לצריכה הבטחונית מכ־10 אחוזים ב־1972 עד כ־16.5 אחוז במחצית השנייה של 1974.

קבוצת ענפי המתכת והאלקטרו־ניקה היא הקבוצה היחידה בה חזו ב־1974 גידול בתפוקה ב־11.5 אחוז. [illegible] היעודים האחרים. התפוקה תגדל מ־27.5 מכלל התפוקה התעשייתית ב־1973 לכ־30.4 אחוז מכלל הת־פוקה ב־1974. כ־70 אחוז מהתפוקה בענפים אלה תהיה מיועדת לצרכי בטחון, לעומת כ־50 אחוז ב־1972. בענפים אלה יגדל מספר המוע־סקים ב־3.6 אחוזים בהשוואה ל־1973 ללא המלחמה, וזאת בתנאי שהתפוקה לעובד תגדל בשיעור של 7.7 אחוזים.

התפתחויות חזויות אחרות בת־פוקה התעשייתית:

● התפוקה בתעשיית המזון תק־טן מ־18.5 אחוז מכלל התפוקה ב־1973 ל־17.6 אחוז מכלל הייצור התעשייתי ב־1974;

● התפוקה בענפי טכסטיל, הל־בשה ועור תרד מ־15.4 אחוז ב־1973 ל־15 אחוז השנה;

● התפוקה בענפי עץ, נייר ודפוס תצטמצם מ־9.5 אחוזים ב־1973 ל־9.2 אחוזים ב־1974;

● התפוקה בתעשיית כימיקלים, מוצרי גומי ופלסטיק תגדל מ־14.1 אחוז ב־1973 ל־14.2 אחוז ב־1974;

● התפוקה בתעשיית היהלומים תיקטן מ־9.4 אחוזים ב־1973 ל־9 אחוזים השנה.

ירידה בתעסוקה בתעשיה

כתוצאה מהייצור המוגבר ל־צרכי בטחון והמשאבים המוגבלים של גורמי ייצור, תחול ירידה ביצוא התעשייתי ב־1974, לעומת היצוא בפועל ב־1973. לפי אומדן זה, יגיע ב־1974 היצוא התעשיי־תי לכ־1.190 מיליארד דולר (במ־חירי 1973), לעומת 1.192 מיל־יארד דולר ב־1973. היצוא התעשייתי ללא יהלומים יגיע הש־נה לכ־700 מיליון דולר, בהש־וואה ל־635 מיליון דולר ב־1973.

בכל התעשייה תהיה ב־1974 ירידה של התעסוקה המבוצעת ב־5.7 אחוזים, בהשוואה ל־1973 אלמלא המלחמה ועליה של הת־פוקה לעובד באותו שיעור. כתו־צאה, תגיע התפוקה התעשייתית ב־1974 לרמה שאליה עשויה הי־תה להגיע ב־1973 בתנאים רגי־לים. הבעיה העיקרית העומדת בפני התעשייה היא התאמת כוח אדם לתנאים החדשים והכשרת כ־17,000 עובדים נוספים למפעלי המתכת והאלקטרוניקה.

מצב התעסוקה ביתר ענפי ה־תעשייה:

● בענפי הכימיקלים ומוצרי גומי ופלסטיק יהיה צורך לקלוט כ־400 עובדים נוספים במחצית ה־ראשונה של השנה ועוד כ־1,000 עובדים במחצית השנייה;

● בענף הטכסטיל צפוי עודף של כוח אדם בהיקף של כ־3,100 איש במחצית הראשונה של 1974 אשר יצטמצם כליל עד סוף השנה;

● בענפי כרייה וחציבה ומינרא־לים אל־מתכתיים צפוי עודף של כ־1,300 עובדים במשך כל הש־נה. מצב זה ישתנה אם יגדל ה־ביקוש לחומרי בנייה בעקבות ה־התנעה בתחזית זו ואם ייווצר הצורך לגידול ביצוא האשלג, פוספטים וכו'.

● ביתר ענפי התעשייה צפוי מח־סור או עודף עובדים בהיקף לא גדול, אשר עשוי להשתנות במשך השנה.

לפי האומדן, תצטרך התעשייה כולה לקלוט במחצית הראשונה של 1974 כ־9,400 עובדים מענפי משק אחרים או משוק העבודה הצפוי, וזה אחרי שיושגו העב־רות בין־ענפיות בתוך התעשייה. במחצית השנייה של השנה תצטרך התעשייה לקלוט 8,000 עובדים נוספים.

אגף המתכת בהתאחדות התעשיינים:

טרם נתקבלו הזמנות בטחוניות גדולות

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

טרם נתקבלו הזמנות גדולות ממערכות הבטחון במפעלי המתכת. עדיין לא נראה הזרם של הזמ־נות במאות מיליוני לירות. יש כל העת התעניינות מצד מערכת הבטחון, פונים ומבקשים פרטים והצעות, אולם לידי קפיצה בת־פוקה אל ייצור מוגבר טרם הגי־עו — כך מסכם את המצב מנהל אגף המתכת, החשמל והאלקטרו־ניקה בהתאחדות התעשיינים, אב־רהם אלון.

נראה, שצה"ל עדיין עוסק ב־הפקת לקחים ובבדיקת הכלאי שבידו בטרם יצא בהזמנות למו־צרים חדשים. כמו כן, צה"ל בו־דק הגדלה את האפשרויות של קבלת מוצרים מארה"ב במסגרת הסיוע האמריקאי של כ־2.2 מיל־יארד דולר. בינתיים, מציין אלון, יש ההתחלות של עבודה. יש מפ־עלים שקיבלו הזמנות להאריך ס־דרת ייצור שהוזמנו עוד לפני ה־מלחמה, אבל אין הזמנות למוצ־רים חדשים.

פחות הזמנות צפויות למפעלי אלקטרוניקה

לפי הערכתו של אלון, יש יותר סיכויים למפעלי המתכת לקבל הז־מנות ופחות למפעלי האלקטרוני־קה. הוא מסביר, שבמפעלי המ־תכת יש תכניות פיתוח. המפעלים החלו בהכנות לייצור או שכבר עסקו בייצור פריטים עבור מע־רכת הבטחון. שונה המצב באלקט־רוניקה. הסיוע יפתח אפשרויות רכש למערכות ולמכלולים אלקט־רוניים מתוחכמים ביותר הקיימים בארה"ב. קשה להניח שצה"ל יע־דיף נסיונות וניסויים מקומיים על פני פריטים מוכנים שעמדו במבחן הניתן לרכשם בארה"ב.

עוד לפני מלחמת יום הכיפו־רים, מציין אלון, עסקה הנהלת האגף בהתאחדות התעשיינים ב־בעיה של דיונים עם מערכת ה־בטחון במטרה לשכנעה להגדיל את היקף ההזמנות לתעשייה המקומית, לעומת הפניית הזמנות לחו"ל. אחד השיקולים להזמנה בחו"ל היה מטבע הזר שעבר לרשות המדינה בהיקף גדול, לעומת הגברת הל־חצים האינפלציוניים שהזמנה גו־רמת עקב הגדלת ההזמנות בארץ. כן נעשו באותה תקופה, פעולות להסבת קווי ייצור במפעלים מיי־צרים בטחוניים למוצרים אזרחיים, אלא שכאן היתה תחרות מצד ה־תעשייה האוירית והתעשייה הצב־אית, שגם הן ניצלו את אמצעי הייצור שלהן לייצר מוצרים אז־רחיים. בכך, הן פגעו בתעשיות האזרחיות.

מנהל אגף המתכת מציין, כי מזהירים את המפעלים "אל תיתנו את כל הביצים בסל אחד", כשב־עים למפעלים שלא לנתק קשרים אלקטרוניים שנוצרו בשוק המקו־מי ובשוקי חו"ל. מעודדים את המפעלים להמשיך ולהתעניין ב־יצוא. כמו כן, מייעצים לתעשיי־נים שלא לקבל על עצמם התחיי־בויות ייצור "מעל לראשי כח" ש־יוכלו לשמור הרבות של כושר ייצור גם לנושאים אחרים.

הזהירות המרובה הננקטת ע"י ראשי אגף המתכת בהתאחדות ה־תעשיינים נובעת מלקחי תקופת הגיאות שלאחר מלחמת ששת ה־ימים. אז הלה גיאות מהירה ב־ענפי המתכת, החשמל והאלקטרו־ניקה. יש מפעלים שהתרחבו מ־בתי־מלאכה למיתקני ייצור גד־לים, בוצעו בהם השקעות יסוד רבות בציוד ובמיבנים. רבים מהם ייצרו עבור מערכות הבטחון. אבל עם סיום מלחמת ההתשה, הואט קצב ההזמנות הבטחוניות ומצבם של מפעלים אלה החמיר. הם נאלצו להשקיע מאמצים רבים ב־השגת הזמנות יצוא.

תעשיית האלקטרוניקה נפגעה קשה מהמלחמה. אמנם בתפקידים בקווי הייצור מועסקות נשים, הרי בתפקידים המתוחכמים יותר עוס־קים כוחות צעירים, המשמשים בתפקידים אחראיים גם בצה"ל. ואת אלה היה קשה יותר לשחרר.

כדי להתארגן בתנאים החדשים שנוצרו בעקבות המלחמה, ובמ־יוחד ביחס לכח אדם, הנהלת ה־אגף שוקלת את ההצעות הבאות לגבי פתרון בעיות המחסור בעוב־דים: להסב עובדים מענפים שב־קשל למפעלי מתכת ואלקטרוניקה; לשנות במשלה לפעול לעידוד מאגרים של בעלי מקצוע — כהי־סים, אפילו עד כדי יבוא אנשי המקצוע מחו"ל; לקרוא לממשלה להגדיל את שירות לאומי בתצ־טיות האלה לכיתות הגבוהות ב־בתי"ס המקצועיים, אפילו על חשבון לימודים, לבסך שלושה חדשים בשנה, גם המורה הלוב.

מניות ושערים

עיסקות מצומצמות בצמודי־מדד

סוחרי הבורסה היו אתמול פסי־בים ביותר. עצבנות זאת גב־רמה כתוצאה מחששות שנראו אתמול במיוחד מוצדקים, לאפש־רות של הרעה בתנאי המילווה המוצמדים במקור. מתחילת ה־שבוע אין כל אמיסיה חדשה ב־מלווה הצמוד למדד והסכומים ה־מצטברים מדי יום מחוספים מה־קנה. אתמול גם השוק לא הצליח לספק את הבוקשם. לא היתה גם אפשרות כבירה בגלל ריבוים כמ־כים כל המדדות בכל ענפי הצמו־דים "קונים בלבד" בגלית 3% במיוחד רק בשעות הבוקר נקשרו עיסקות באגרות הברירה אך ב־שעה 10 לערך הוגבר הביקוש ו־המסחר הופסק, על ידי רישום בפרי קונים בלבד.

הכסף שנשאר בידים אלה ל־לא אפשרות השקעה (במיוחד את־מול), עשה אתמול תפנית קלה וחלקו הופנה את המניות כאלטרנ־טיבה. ביחוד ניכר הספקולנטים פעיל בכלל זה. בתקווה שאם באמת יורעו תנאי ההנפקות ב־עתיד, כשוי הדבר לסייע לבניית ההקהל יבואו לרכוש גם אותן. עם זאת לא גדל המחזור אלא במעט. המיפוך הורגש בעיקר ב"מסחר ביפ" שבה שנקשרו עיסקות ב־360 אלף ל"י, מתוך מחזור יומי של 1.3 מיליון בקירוב.

נת"ר: היצע: 78 אלף ד. ירי־דה באגירה: ל־4.85 ל"י. מחזור — 92 אלף ד'.

המחזור באגרות החוב היה מצומצם: 2.5 מיליון ל"י. באגרות הברירה בלבד, בסדרות הראשו־נות, הספיקו לקשור עיסקות בס־כום של 2.1 מיליון ל"י.

דיוידנד בפתח

סהר הודיעה על דיוידנד של 15 אחוז לשנת 1973.

ב. נקר 3.2.74 6

דלק מ	137	+2.0
דלק מ	148	+4.0
קרדו 10	165	+10.0
חשמל	52.5	+0.5
ספנות	175	+6.0
מקרקעין, בינוי, פיתוח		
ההדרים		
הכש' הישוב	156	+6.0
הכש' הישוב ב	157	+6.0
נכסים	179	+1.5
ישרס	139	+4.0
מטעי הדר	83	+2.0
נאות אביב	62.5	+2.5
רסקו בב'	79	+4.5
תעשייה		
אלקו 2.5	88.5	+1.0
אתא ב'	109.5	
אתא ג'	106.5	+0.5
אתא משנה	108.5	+10.0
דובק	357	+15.0
בבלים	173.5	
טבע ב	770ק	+36.5
פולר	170	+10.0
ניר הדרה	280	+5.0
עסיס	196.5	+9.0
ערד עליה	278	
שמן	126	−1.0
העל	200	+7.0
פוליגון	208.5	−4.0
הברות להשקעה ואחזקות		
אלרן מ	152.5ק	+7.5
מרכזית	179.5	−1.0
פז	90	−1.0
חלפסון מ	90.5	+1.5
דיסק השק' מ	189.5	+4.0
בל"ל השק'	179.5	+1.0
יבוא השק'	61.5	+0.5
כוו הש'	155	−4.0
כספא	65	+1.5

בנקים מסחריים והברות לאחזקות בנקאיות

שם הנייר	השער ב'	שינוי
אות.ה. מ	222	+1.0
אי די בי בב'	192	+7.5
אי די בי	160	+6.0
דיסקונט א	442	+7.0
המזרחי מ	150	+7.0
הפועלים מ	314	
בל"ל	244	+4.5
בל"ל — 60% דיבי	240.5	+4.5
בנקים למשכנתאות		
אפותיקאי מ	209.5	+2.5
פת משכנת' מ	220	−2.0
מוסדות מימון עצמאיים		
עלמון	101	
עלמון — [illegible]	[illegible]	+2.0
פת' תעשיה בב'	70	+1.5
ביטוח		
אריה	219	+2.0
הסנה	191.5	
סהר	223	+4.0
צור	166.5	+1.0
מסחר ושירותים		
בית הרכב	68	+1.5

מחסור במיכלי־גז בבאר־שבע

מאת משה עז, סופר "דבר"

עשרות צרכנים של חברת "אמישראגז" בבאר־שבע נשארו בש־בת בלי גז, מחמת המחסור במחלקים בסניף החברה בבאר־שבע.

מנהל החברה אמר לי, כי "רוב המחלקים בגייס, אבל גם למחלקים שנשארו אצלנו לא היה מה לעשות, כי לא היו בלונים לחלוקה".

חברת "אמישראגז" הקימה לפני כמה חדשים מיתקן גדול למילוי בלוני גז בבאר־שבע, בסיוע מי־מון ממשלתי. המיתקן לא הופעל עד היום, על אף פניות של ראש העיר. [illegible]

אנשי סניף "אמישראגז" בבאר־שבע מאשרים שהמיתקן למילוי גז הושלם מכבר ואינם יודעים להסביר מדוע אין החברה מפעילה אותו.

ליילנד תקים מפעלי רכב במצרים ובלבנון

לונדון, (עתונאים). — חב־רת "ליילנד" הבריטית עומדת בבריאה, להקים מפעלים להרכבת מכוניות וכלי־רכב אחרים ב־מצרים ובלבנון — מסר העתון הבריטי "דיילי טלגראף". המפעל המתוכנן במצרים נו־עד לקום בקרבת קאהיר, בהוצ־אה של יותר מ־30 מיליון ל"ש, המפעל הלבנוני יוקם בהשקעה של כ־20 מיליון ל"ש. המפעלים יהיו בבעלות משותפת עם המ־משלות וכל אחד מהם יעסיק כמה אלפי פועלים. החברה הבריטית תשלח צוותים שיכוונו את העבודה ויפקחו עליה.

לשכת עוה"ד תפעיל מוסד לבוררות בסכסוכים אזרחיים

החברה לנאמנות של לש־כת עורכי הדין בישראל, החליטה להפעיל מוסד ל־בוררות לתקופת נסיון של שנה. החברה פנתה לחברי הלשכה והציעה מועמדים לשמש מדי פעם כבוררים במוסד זה.

תפקידו של המוסד לבוררות יהיו:

◆ לפתח בהוראה רב תגל בהו־דין לבוררות כפתרון מהיר ויעיל לחיסול סכסוכים אזרחיים;

◆ להקל על העומס המצטבר בבתי־משפט ולספק לציבור אל־טרנטיבה מתאימה;

◆ לפתח בהוראה דרכה של בוררה של עורכי הדין בתפקידי שיפוט (בוררים בעבר) לקראת קרי־ירה של שופטים;

◆ להפיג במידת האפשר את הבתה שנגרם לעורכי הדין ולל־קוחותיהם כתוצאה מהעומס הנצבר בבתי המשפט — על ידי קיום דיונים ובירור סכסוכים באווירה רגועה;

החברה לנאמנות קבעה לתקופת הנסיון, שלוש דרגות של בור־רות: בוררות יחיד, בוררות יחיד של בורר בכיר ובוררות של שלושה. כן נקבעו תעריפים לבור־רויות לשנת הנסיון הראשונה ופורסמו הכישורים הדרושים כדי להתמנות לבורר.

סוכם, כי אחת למספר חדשים יקויים יום עיון שבו יביאו הבור־רים את מסקנותיהם והצעותיהם לשיפור מוסד הבוררויות. בתאם לכך מקוים לספר את התהליכים ולגבש כללים ארגוניים נרשים.

פותחו זני שקד חדשים

מאת סופר "דבר" לענייני חקלאות

זני שקד חדשים, שפותחו על־ידי חוקרי מינהל המחקר החקלאי ד"ר פ. שפיגל וד"ר י. מכנס, נמצאים עתה במבחן באזורי הגי־דול העיקריים של העצים — על כך מסר דובר המינהל לקראת חג ט"ו בשבט.

בין הזנים החדשים מיוחסים מיוחדים נהנים לפיצוח הצאצאי הכלאות עם הזן הקליפורני "נון־פריי", המצטיינים ביפי פרים.

המחלקה להשבחת מטעים בבית־הלי ומהמכון החקלאי בבית־דגן, פיתחה בשנים האחרונות כנת שקד העמידה בפני נמטודת העפצים ה־נפוצה בארץ. הנמטודה היא תו־לעת זעירה החיה בקרקע, תוקפת את השורשים וגורמת להמתת ה־עץ. ריבוי הכנות החדשות יעשה במשתלות מיוחדות, נמסר כי מנ־זה של כנת שלא היה מבצאי לפני כן, יאפשר גידול שקדים באדמות גירניות, בשלחין, בכמו־יות קטנה יותר, בהשוואה לכנת האפרסק.

חיוג בין־לאומי ישיר — בירושלים

חיוג בין־לאומי ישיר הופעל את־מול לראשונה בירושלים. כל מנויי הטלפון בעיר שמספריהם מתחי־לים בספרות 41 חוברו לרשת ה־בין־לאומית הם יכולים להתקשר בחיוג ישיר בכל יום בין השעות 17.00 בערב ל־07.00 בבוקר.

בכך הגיע מספר המנויים בארץ הקשורים לרשת החיוג הבין־לאו־מי ל־50,000 בקירוב. כמות השי־חות הבין־לאומיות של כל מנויי הטלפון בארץ מגיעה לכ־15,000 דקות־שיחות.

בעוד כחודשים יחוברו בירוש־לים לרשת החיוג הבין־לאומי ה־ישיר 20,000 מנויי־טלפון נוספים שמספריהם מתחילים בספרה 3 ו־6.

נשיא המדינה פרופ' אפרים קציר קיבל אתמול את שר החוץ א. אבן. כן קיבל הנשיא את מבקר המדינה ד"ר י. א. נבנצאל ואת מנהל נציבות הלוות הציבור גרשון אבנר.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה - חיפה

הודעה על פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 [illegible] בשעות 08.00—12.00.

המבקשים להגיש התנגדות לבקשה, יגישוה לפי הכתובת דלעיל תוך [illegible] ימים מיום פרסום זה.

י. כהן — [illegible]

בכל בית תנ"ך
עם כל תנ"ך שי
בארבעה כרכים
מפורש על ידי פרופ. א.ש. הרטום
לפי שיטת פרופ. מ.ד. קאסוטו
ספרית דבר
בהוצאת "יבנה"
ב־129 ל"י במקום 210 ל"י
אנו מאריכים את המבצע!!!
עקב הפניות הרבות ניתנת הזדמנות נוספת לרוכשי התנ"ך עד ה 15/2
לזכות בשי: אנציקלופדיה לאישים בתנך

לכבוד ספרית "דבר" ת.ד. 199 תל־אביב
הנני מבקש לשלוח לי את כל התנ"ך ב־4 כרכים לפי שיטת קאסוטו מהדורת "דבר" בהוצאת "יבנה" לפי המכוון לבבה (סמן את המשבצת המתאימה).
□ הנני מצרף בזה המחאה דאר / צ'ק על סך 129 ל"י.
□ הנני מצרף בזה המחאה דאר / צ'ק מס' על סך 29 ל"י ואת היתרה בסך 100 ל"י אני מתחייב לשלם ב־4 תשלומים שווים ורצופים של 25 ל"י כל חודש.
שם ____ מס' ת.ז. ____
כתובת ____ חתימה ____

הלוח החדש דרושים דבר

התעשיה האוירית לישראל בע״מ
נמל־תעופה בינלאומי בן־גוריון

משרד העבודה
האגף להכשרה והשתלמות מקצועית

משוחרר צה״ל
בחר מקצוע מעניין ובסס עתידך

דרושים מועמדים לקורסים מקצועיים

* **מבנאות מטוסים**
מתקבלים מועמדים בעלי השכלה של 8—10 שנות לימוד, לקורס של 4—5 חדשים.

* **חריטה, כרסום והשחזה**
מתקבלים מועמדים אשר סיימו 8—10 שנות לימוד, לקורס של 4—6 חדשים.

■ המשתתפים בקורסים יקבלו מלגות.

המעוניינים מתבקשים לפנות בכתב או אישית אל: יחידת התעסוקה, התעשיה האווירית לישראל בע״מ, נמל־תעופה בינלאומי בן־גוריון.

לחברה טכנולוגית מבוססת
דרוש
מהנדס אוירונאוטי
בוגר הטכניון
לעבודה בעיבוד נתונים ואנליזת תוצאות ניסויי טיסה.
מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב בצרוף קורות־חיים אל: ת. ד. 19098 תל־אביב.

נציבות שירות המדינה
מודיעה על
משרות פנויות של
מפעילי מחשב
במרכז למיכון משרדי
בירושלים
מועמדים שייבחרו יוכשרו לתפקיד ע״י המרכז למיכון משרדי תוך כדי עבודה.
● בדבר פרטים ובקשות לפנות אל: המרכז למיכון משרדי
הקריה, רוממה, ת״ד 13016
טלפון: 02/525111
ירושלים.

מדרשת שדה־בוקר בנגב
משרד החינוך והתרבות
המחלקה להכשרת עובדי הוראה

צעיר וצעירה
לימדו באוירה מיוחדת
ובנוף קסום
מקצוע שהוא יעוד
בבית־המדרש הממלכתי למורים ולגננות
במדרשת שדה־בוקר בהר־הנגב
נפתחה ההרשמה לשנת תשל״ה

המגמות:
1. גננות — משך הלימודים שנתיים
2. מורות לגיל הרך
3. מורים ומורות לביה״ס היסודי
4. מורים ומורות לכיתות הטיבת הביניים

משך הלימודים שנתיים או שלש שנים.
ההתמחויות: הומניסטיקה, ביולוגיה. מדריכים מוסמכים לבית־ספר שדה.
בדבר פרטים נא לפנות בכתב למזכירות בית המדרש הממלכתי למורים ולגננות מדרשת שדה־בוקר — הר הנגב.

למפעלי מאיר בע״מ
אזור התעשיה החדש פתח־תקוה
דרוש
חשמלאי תעשיה
הצעות עם פירוט נסיון קודם ומשכורת מבוקשת
נא לפנות לת. ד. 1188 ת״א.

לבית ספר תיכון חקלאי
של ויצ״ו ע״ש הנה מילישטיין בנהלל
דרושים
1) עובד/ת סוציאלי/ת
2) מדריך חברה
3) מטפלת לחברת נוער
מועמדים יפנו בכתב למזכירות בית הספר.

נציבות שירות המדינה
מודיעה בזה כי למשרד החוץ
דרושים מזכירות־כתבניות
עובדי/ות ארכיב
באות בחשבון גם סטודנטיות (לאחר שירות בצה״ל) היכולות לעבוד 6 שעות ביום ברציפות, בין השעות 08.00—18.00.
בקשות בצירוף פרטים אישיים מלאים יש להפנות למשרד החוץ, מחלקת כח אדם, ירושלים ולציין עבור „א".

קיבוץ גדול באיזור עפולה
מחפש מטפל ומלווה
למשרה מלאה
לטפול בנער מתבגר מוגבל
מגורים בקיבוץ או בסביבה הקרובה
לפנות לטלפון 065־81736

[illegible]

לשכת ההוצאה לפועל
רח׳ ויצמן 1, תל־אביב
תיק מס׳ 13899/72
הנושה: „ספחות" בנק משכנ־תאות לישראל בע״מ, ברחוב המסגר־דאום 123, תל־אביב, ע״י ב״כ עו״ד ישראל סובל, ברחוב המסגר־דאום 88, תל־אביב.
אל החייבים: כרמל ופרד בר־רסקי, שכתובתם האחרונה היא: רח׳ בנימין 5, רמת־גן, וכיום אי־נה ידועה.
בהתאם לשטר משכנתא הרא־שונה מס׳ 9202 מיום 3.12.67 לזכות הנושה, „ספחות" בנק משכנתאות לישראל בע״מ, הנכם נדרשים להתייצב במשרדי, תוך 30 יום ולסלק הסך — 10,000 ל״י ההוצאות, אחרת יאחזו נג־דכם באמצעים חוקיים.
חיים ברזובר
ב״מ הבוצא לפועל ת״א—יפו

הודעה
בדבר הפקדת תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ״ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הדרום ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חבל אילות, הופקדה תכנית מפורטת הנקראה „תכנית מפורטת מס׳ 107/03/12 — שדה התעופה אילת — במועצה אזורית חבל אילות.
כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה ובעשות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן מהנדס רשות מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו רשאי, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.
י. ורדיבון
יו״ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז הדרום

ירושלים
הרצאה על ארכיאולוגיה
אגודת העיתונאים בירושלים מזמינה את הציבור לסדרת הר־צאות על נושאים ארכיאולוגיים, המתקיימת כל יום חמישי, בשעה 7.30 בערב, באודיטוריום ע״ש צ. שרייבר, בבית אגרון, בליווי שקופיות.
ביום חמישי, 7.2.74, תתקיים הרצאה של פרופ׳ צופר בר־יוסף על הנושא: במחקרים פרהיסטו־ריים בסיני. ההרצאות מתקיימות בשיתוף עם החברה לחקירת א״י ועתיקותיה ובמחלקת התרבות של העירייה. הכניסה לכל.

תל־אביב
ארגון אמהות עובדות, ת״א
במועדון באצה — פינסקר 49 תל־אביב, בשעה 4.30 אחה״צ, הר־צאתו של נחמן המיר, על הנושא: כבוד אדיב בהורה. ● בבית הכולה בחדלים, בדרך דיזנגוף 12 רבת אביב, בשעה 4.30 אחה״צ, הר־צאה של באבלי דנים ומעיבת, הסברה ע״י הנה קולם מהמסבבת הנסיוני של מרצת המרצלית (סביבתי בעת המפגש). ● קרית שלום בית אבלום, 8.00 בערב הרצאת רופא נשים. ● נוה שאנן, רחוב הגר״א 34, ב־7.00 בערב מסיבת ט״ו בשבט ומבצע פתחת ל„בוק התרבות".
ועד ההורים המרכזי בת״א
במסבת ט״ו בשבט להורי בני ה־ילדים מתקיים הערב ב־7.30 ב־בית המרקלים רחוב דניאל פריש 10 גליה רביבוביץ הרצה על ה־נושא: כיצד להתגבר על הפחדות המלהבה של ילדים בגיל הגן. כן תהיה הבניה אבנותית.

חיפה
עיריית חיפה „משען"
מועדון המבינתיים קרית חיים הערב ב־6.30 שיח חברים־ות על הסיפור סקיצה, מ„דבר הפרצלה". המנחה: שרה מוסר. הציבור מוז־מן.

כל הארץ
האיגוד לשמירת הבריאות בישראל
הערב באולם רמז בנתניה, ב־מסגרת הקורס לבריאות תרבות הגוף — שיעור בהתעמלות בהדר־כת ב. בניהו וי. לוין.

מכוניות
● כרכו למכוניות מחודשות בע״מ. סוכנות אוטוקרס בתל־אביב, מציעה לקהל רוכשי המכוניות המכוניות במיוחד בהלק. כרסל דוכס. סטיישן. סקחיות, ומסב־רים. — הרשות — בהספקה מיידית. וכן מחודשים באחריות בית החרושת. תנאי רכישה נו־חים. לפנות: כרכו למכוניות מחודשות בע״מ, רח׳ בן שמן 10, טלפון: 251980 (ימינה מגשר נחלת־יצחק).

דירות למכירה
● פולל בנה נתניה מנה למכירה דירות נהדרות עם כל השכלולים במקומות היפים בנתניה הוד השרון. פרטים במשרד רחו׳ הרצל 51. טלפונים — 053־23858, 053־28934.

שונות
● אבבטיה!!! חידוש! ציפוי אבאיל בביתך. גם בגבעים + 3 שנים אחריות. 243224, 232309.

הודעות לציבור
משרד החקלאות
המחלקה לנכסים בינוי ומשק
מכרז מס׳ 176/73
מוזמנות בזה הצעות מחירים ל־ביצוע בדיקות פוטוסנטזיות עבור מרכז לשיתוף הקלאי בינלאומי.
כפים וטופס השתתפות במכרז אפשר לקבל במחלקה לנכסים בי־נוי ומשק, במשרד החקלאות, ה־קריה תל־אביב, רח׳ ד׳, 10 ב׳ חדר מספר 12 בכל ימות השבוע בש־עות העבודה.
את ההצעות יש להגיש במעט־פה סגורה אשר עליה יש לרשום „מכרז 176/73"
ולהכניסה לתיבת ההצעות הנמ־צאת במשרד החקלאות המחלקה לנכסים בינוי ומשק, הקריה תל־אביב רחוב ד׳ בית מספר 10 ב׳ קומה ב׳.
להצעה יש לצרף ערבות בנק־אית בגובה של 10 אחוזים מערך ההצעה.
מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 28.2.74 שעה 11.00.
אין משרד החקלאות מחויב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

משרד החקלאות
המחלקה לנכסים, בינוי ומשק
מכרז מס׳ 177/73
מוזמנות בזה הצעות מחירים לביצוע קווי ביוב עבור המרכז לשי־תוף חקלאי בינלאומי — רחובות.
תנאים וטופס השתתפות במכרז אפשר לקבל במחלקה לנכסים בי־נוי ומשק, משרד החקלאות, הקרי־ה תל־אביב, רח׳ ד׳ 10ב׳ חדר מספר 12 בכל ימות השבוע בשע־ות העבודה.
את ההצעות יש להגיש בעטפה סגורה אשר עליה יש לרשום: „מכרז 177/73" ולהכניסה לתי־בת ההצעות הנמצאת במשרד החקלאות המחלקה לנכסים בי־נוי ומשק, הקריה תל־אביב רחוב ד׳ בית מספר 10ב׳ קומה ב׳.
להצעה יש לצרף ערבות בנק־אית בגובה של 10% מערך הה־צעה.
מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 28.2.74 שעה 11.00.
אין משרד החקלאות מחויב לק־בל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

מינויים חדשים בחברת „נתיבי אוויר בריטיים"
ב. ה. בגיל נתמנה למנהל ה־כללי האזורי של „נתיבי אוויר בריטיים", בתוקף מ־28 בינואר 1974.
ב. ה. בגיל הצטרף לחברת „בי. או. איי. סי." הבריטית ב־1946 ושימש בעבר כמנהל החברה ב־ולגריה ולאחר מכן בבוויין. הוא נשוי ואב לארבעה בנים.

ב׳ ה׳ בגיל

לואיס אבסלם, שכיהן שנים רבות כמנהל החברה „בי. או. איי. סי." בישראל ובקפריסין ישמש כאחראי במנהל אזורי של „נתיבי אוויר בריטיים" בישראל. נתבקש למלא הפקידים בהנהלים במשרדים הראשיים של החברה בלונדון.

בסיס משמר־הגבול נחנך מול חברון
בנין חדש, אשר ישמש כבסיס של משמר הגבול, הושלם מעל גבעה לעומת על חברון ההיסטורית ועל קרית ארבע הרי יהודה. הבנין נחנך אתמול בטכס קצר על ידי המ־פקח הכללי של משטרת ישראל, ניצב שאול רוזוליו, והמפקד משמר הגבול, חיים לוי.
הטכס נערך במעמד קצינים ב־כירים של המשטרה ומשמר הגבול המושל הצבאי של חברון, ובמה־לכו נגזר סרט ידוק ונקבעה מזו־זה בכניסה הראשית.
בדברי ברכתו אמר המפכ״ל כי המיתקנים החדשים מעידים על התקדמות בהשבחת איכות השי־רותים הניתנים לאנשי משמר ה־גבול. לדבריו, בכוונת המשטרה לעשות שיפורים גם בשביל אנשי משטרה אחרים.
מפקד משמר הגבול ציין, כי הקמתו של הבסיס היא חוליה ב־שרשרת של בסיסים דומים באזור, אשר משימתם היא שמירה על ה־בטחון והחיים התקינים של התו־שבים. הוא הודה לכל אלה אשר עשו כמיטב יכולתם כדי לבנות בנין מתאים ליעודו.
ברכות השמיעו י. לנדאו, בשם ארגון המרצות האזורית, ובנימין כהן, ראש מרצת מטה יהודה, אשר אימץ את יחידת משמר הג־בול ובית ברקהוס של הבסיס. (פ)

נאווי ייבחר לראשות עיריית ב״ש מחרתיים
מאת סופר „דבר" בנגב
בבאר־שבע תקוים, כנראה, בחירתו של אליהו נאוי לראש העירייה, כל המסכים קואליציוניים.
למערך יש תשעה חברים במו־עצת העירייה שבה 17 חברים. ישיבת מועצת העירייה נועדה להיערך מחרתיים בערב.
אליהו נאוי הצהיר לתקמת קוא־ליציה רחבה אולם במזכירות מפ־לגת העבודה בב״ש נמשכים עדיין הדיונים בנושא זה.

20 כיתות בב״ש עלולות ללמוד במשמרת שניה
מאת סופר „דבר" בנגב
בשנת הלימודים הבאה עלולים ללמוד כ־30 כיתות של בתי ה־ספר היסודיים במשמרת שניה — אם לא יחלו לבנות מיד את ה־כיתות החסרות.
מזכיר העירייה, מ. שפירא, אמר אתמול כי הפתרון הוא להקים מיבנה טרומי שיכיל את הכיתות החסרות בשכונת ד׳ החדשה. ב־בנייה רגילה לא יספיקו להשלים את הבנין עד לתחילת שנת ה־לימודים.
לעירייה אין עדיין תקציב לר־כישת המבנה. הקמתו צריכה לעלות 3 מיליון ל״י בקירוב ו־הממשלה לא אישרה עדיין את התקציב.

מועדון חברתי ייפתח בקרוב בבית־עולים ביפו
מאת סופר „דבר"
לשכת „בני ברית" ביפו רכשה לאחרונה דירה בבית בו מתגוררים קרוב ל־200 עולים בודדים ומש־פחות קשישים, בגבעת־עליה ביפו. נשיא לשכת „בני ברית" מ. פלד־סניקוב, מסר, כי הדירה תהיה מו־עדון לתושבי הבניין.
במועדון יהיה גם נציג מהמחלקת הקליטה, שיעזור בפתרון בעיותי־הם של העולים ויחזיק להם בדי־דים ממשרד לבשורה.
חנוכת המועדון תתקיים ביום חמישי בערב.

במוזיאון תל־אביב נפתחה אמש תערוכת יגאל תומרקין „ריש־מי מלחמה", הכוללת צילומים, ציורים ופסלים.

הופיע המאסף „צואמענ" („יחד")
בימים אלה הופיע בישראל ה־מאסף הגדול ביידיש „צואמענ" („יחד"), בהשתתפות יותר מחמי־שים אנשי עט יהודים: משור־רים, פרוזאים, היסטוריונים, מיש־ראל, אמריקה, צרפת וארגנטינה — ביניהם כמעט כל סופרי יידיש שעלו ארצה מברית המועצות.
המאסף „צואמענ" בעריכתו של המתנאי הסופר ש. ל. שניידרמן, בהוצאה לאור ע״י לייב לוין מפ־לפיה (מזכירות המערכת: הלה שיכון־שניידרמן, ויהודה קירס), מכיל למעלה מ־500 עמודים בתב־נית גדולה. איורים — ציורים אמנותיים רבים.
הטופס הראשון של הספר נמסר לראש הממשלה גולדה מאיר ע״י ה־מו״ל לייב לוין, שהשתתף במשל־חת של מנהיגים יהודיים מארה״ב שביקרה לאחרונה בישראל, בכי־נס של „הבונדס".
ב„צואמענ" משתתפים בין ה־שאר: זלמן שזר, דב סדן, אהרן צייטלין, יצחק באשעוויס־זינגער, לייב רוכמן, בונים הלר, יחיאל הופר, מרדכי צאנין, יוסף קר־מיש, דוד לאזר, מארק בגין נאוד־ריגא.

דבר ספורט

ישראל לא תוזמן לאליפות העולם בהרמת־משקולות
ישראל אינה מוזכרת בין רשימת 25 המדינות, לתוך בצפה התאחדות המפורסם הבילופית, שישלחו חלק ב־אליפות העולם בהרמת מש־קולות, שתיערך מ־21 עד 29 בספטמבר במאנילה.
ברשימת המדינות, מופיעות שתי מדינות ערביות — עיראק ולבנון. יתר הנבחרות הן: ברה״מ, ארה״ב, בריטניה, בולגריה, יפאן, איראן, הונגריה, איטליה, ספרד, דרום־קוריאה, אוסטרליה, צרפת, פורטוריקו, ארגנטינה, גרינלנד, קולומביה, קנדה, יוון, מקסיקו פינ־לנד, גרבניה, בערב ובגרה גר־מניה.

משחק חוזר בין טירת־הכרמל ועכו
מאת אליעזר מענר

„בליגת הכדורגל המתנת־לית בשעת היום לא יתכן שיקרה, שקבוצה תפסיד הספר מבלי משום שאותרה בהזמנת שופט" — אמר את־מול מ. הלר יו״ר הנהלת ה־התאחדות לכדורגל בישיבת המזכירות בהאשימו את ה־אחראים לאי שיגור שופטים למשחק ליגה א׳, שהיה צ־ריך להיערך בשבת בטירת הכרמל בין קבוצת הפועל המקומית להפועל עכו.
הלר הדגיש, כי איגוד השופטים היה צריך להיות גמיש ולקבל את הזמנת השופט על־ידי אנשי טירה ביום ד׳, למרות שיום ב׳ היה ה־יום האחרון להזמנת שופטים. כז־כור, נימקו אנשי טירה את איחו־רם בגיוס מזכירם למילואים. הד־רוך שלא נתקבל על־ידי איגוד השופטים, שלא שיגר שופט למש־חק. ועדת הליגה והגביע פסקה נצחון טכני לקבוצת הפועל עכו (2:0).
בויכוח שהתפתח לא קיבל הלר את עמדת יו״ר הנהלת איגוד ה־שופטים י. בינבסוק ומזכיר המה־אחזות לכדורגל ועדת הליגה ה־גביע של ההתאחדות שנכחו בי־שיבה. כאילו הם נהגו על פי ה־תקנון של ההתאחדות לפיו, קבו־צה שלא מזמינה שופט למשחק ביתי עד יום ב׳ מפסידה הפסד טכני.
„טירת הכרמל הזמינה שופט בי־יום ד׳ והיה די זמן לשבץ שופט למשחק זה" — הדגיש הלר. נוכח עמדתו הבלתי מתפשרת של הלר, יבוטל ההפסד הטכני לטירת הכר־מל ויקויים משחק חוזר.

נקבעו סגלי העתודה והנוער
המאמן הלאומי דוד שוויצר קבע אתמול סופית את סגלי נב־חרת העתודה והנוער של ישראל לקראת המשחק ביניהם, שיערך מחר במכון וינגייט.
בנבחרת העתודה ישחקו: בנימין וינברג, מרדכי בר־גר, אלון בן־דור, חיים בר, מאיר נמני, יהושע דצי־שבסקי, אפרים צבי, משה סוויצר, יעקב פולברניס, גדעון דמתי, יואל מסוארי, ויקי פרץ, שלום שורץ ורוני קלדרון.
נבחרת הנוער תורכב מהשחקנים הבאים: לבני, מסיקה, אודי פלד, אלון קפלן, יוסי מזרחי, אריה בן אריה, יעקב דוד, עקים, דני גרינס, אורי מלמיליאן, בדי מכנס, גדעון קליינמן, יהב דיורים, שדר מכנס, דב רמלר ויצחק דנוי.
גם הנבחרת הלאומית תהיה פע־לה השבוע ו־10 שחקנים הוזמנו לאימונים אישיים מחר בבוקר. ה־שחקנים הם: בנימין וינברג, מאיר נמני, יהושע דצישבסקי, אלון בן דור, רוני קלדרון, יואל מסוארי, גדעון דמתי, ויקי פרץ, מרדכי בר־גר ושלום שורץ.

הירמה מתעניינת במכבי ת״א
בעוד הנבחרות הלאומיות ממ־שיכות בפעילותם, נערכת הנבחרת לקראת משחקה הבין־לאומי של המוליכה בראש טבלת הליגה הלאומית, מכבי תל־אביב, נגד ה־קבוצה הגרמנית הירמה ברלין, מו־ליכת הליגה הראשונה בגרמניה.
אתמול התקשר נשיא המועדון הגרמני וביקש בשיחה טלפונית עם זלמן בגיל, ממארגני המשח־ק, לדעת אם קבוצת מכבי תל־אביב נחלה בשבת את הפסדה ה־ראשון בליגה, נגד האלופה הכח רמת־גן. משנענה בשלילה אמר: „הירמה מקווה להנחיל למכבי תל־אביב את ההפסד הראשון העונה, ואני אומר לאמנן, הלמוט קרוס־בין, להכין השבוע היטב את הק־בוצה".

קבוצת ברק תגיע היום לארץ
אלופת צרפת בכדורסל קבוצת בארק עומדת להגיע הערב לארץ כדי להתמודד ביום חמישי במס־גרת הגביע עם אלופת ישראל מכבי ת״א.
כזכור הביסה הקבוצה הצרפתית את האלופה הישראלית בהפרש של 29 נקודות ודרכים סיכויה להעפיל לשלב חצי־הגמר.

שיאים עולמיים בא״ק באולמות סגורים
שני שיאים עולמיים באולמות סגורים באתלטיקה, נקבעו בסו־ף השבוע בארה״ב, על ידי את־לטים אמריקאים.
ג׳ורג׳ וודס, בעל מדליית כסף אולימפית, שיפר ב־15 ס״מ את שיאו הקודם בה־דיפת כדור ברזל, שהושג לפני כן באורגאן, כשזרק למרחק 21.45 מטר ועקף את השיא העולמי במגרש פתוח, של פייר באך (21.03).
השיא העולמי השני הושג על ידי פרנסי לארין בריצת מייל לנשים, שעברה את המרחק בסיאטל, וואשינגטון, ב־4:34.6 דקות ושיפרה את שיאה הקודם, שעמד על 4:36.5 דקות.
הישג מצויין נוסף נקבע בקפיצה לגובה, כשדווייט סטונס ניתר ל־2.25 מטר. ווהס היל רק 50 יארד משו־בות ב־5.9 שניות הישג הנופל בעשירית משיאו העולמי.

חדרה שמטה נקודה אך שמרה על המקום הראשון
במשחק המרכזי בליגה ב׳, במחוז צפון ב׳, נפרדו ה־מוליכה בראש קבוצת מכ־בי חדרה והיורדת מליגה א׳, הפועל מחנה־יהודה, ב־תיקו 1:1 לאחר מאבק סו־ער ותוסס. ישראל דוד מ־ה„מחנה" הבקיע לזכות ק־בוצתו (48) והשוויון בשער עצמי בדקה ה־60. רובינש־טיין החדרתי החמיץ מן הנקודה הלבנה.
באותו מחוז ניצחה הפועל רע־ננה עם שחקנה החדש־ישן רפי לוי את הפועל זכרון־יעקב ב־שיעור 0:7. שחקני רעננה הח־טיאו 3 בעיטות מ־11 מטרים.
במחוז צפון א׳ ממשיכה הפו־על נצרת עילית לנצח ולהוליך בראש. בשבת ניצחו שחקני נצ־רת את הפועל קרית־טבעון ב־שיעור 0:3. יריבי נצרת בצמרת, שחקני הפועל בית־שאן, צמו־דים למוליכים לאחר נצחון 0:2 על שכניהם מכפר־רופין.
בצמרת מחוז דרום א׳ עדיין קיים מצב לא ברור. רק שתי נ־קודות מפרידות בין המוליכה בית״ר יפו (ניצחה בשבת את בי־ת״ר חולון 2:3), לבין החמישית — הפועל גבעתיים, שהביסה את מכבי יהוד בשמונה שערים ללא מענה. אור־יהודה, השניה בטב־לה, ניצחה את הפועל קרית־אר־נו 0:1 הפועל כפר שלם (השלי־שית) ניצחה באותה תוצאה את הפועל כפר קאסם. את התוצאה הגבוהה של השבת השיגה קבו־צת בית״ר לוד, שהבקיעה תשעה שערים לרשתו של שוער בית״ר רמת־גן.
הפועל אופקים, ששמטה עד כה רק נקודה אחת, מוליכה בראש מחוז דרום ב׳. בשבת ניצחו בני אופקים את מכבי רמלה 1:4. ה־פועל קרית־גת השניה בטבלה (שלוש נקודות מפרידות בינה ל־בין הראשונה) ניצחה בתוצאה זהה את מכבי יבנה. הפועל אש־קלון נפרדה בתיקו אפס מבית״ר באר־שבע.

טבלות ליגה ב׳

צפון א׳

1.	נצרת־עלית	9	7־25	15
2.	הפ׳ בית־שאן	9	7־18	14
3.	מכבי ביאליק	9	11־18	14
4.	בית״ר נהריה	9	7־13	11
5.	קרית־ים	8	10־14	10
6.	בית״ר ק״ש	9	9־11	10
7.	הפ׳ אפיקים	9	16־19	9
8.	קרית־חיים	9	7־10	9
9.	הפועל תל־חנן	9	7־7	9
10.	כפר־רופין	9	21־20	8
11.	בית״ר טבריה	8	11־9	8
12.	הפועל חצור	9	15־11	8
13.	בית״ר עכו	9	20־15	8
14.	קרית־טבעון	9	27־8	3
15.	מכבי טבריה	8	16־6	2
16.	מכבי עכו	8	20־7	2

דרום א׳

1.	בית״ר יפו	9	8־17	14
2.	אור־יהודה	9	4־10	14
3.	כפר־שלם	9	6־22	13
4.	בית״ר לוד	9	7־20	12
5.	גבעתיים	9	3־15	12
6.	ראשל״צ	9	6־10	11
7.	מכבי השקמה	9	12־17	10
8.	בית״ר חולון	9	11־13	9
9.	הפועל צפון	8	12־15	7
10.	כפר־קאסם	9	13־10	7
11.	קרית־אונו	9	22־17	7
12.	בית״ר בת־ים	8	7־8	6
13.	בית״ר ר״ג	9	16־11	6
14.	בית״ר הרצליה	9	22־9	5
15.	מכבי יהוד	9	27־2	5
16.	רמת השרון	9	27־3	2

צפון ב׳

1.	מכבי חדרה	9	2־30	17
2.	מחנה־יהודה	9	11־28	15
3.	בני דב נתניה	8	4־15	14
4.	הפועל עפולה	9	11־22	14
5.	גבעת־חיים	9	14־25	11
6.	גבעת־אולגה	9	12־17	11
7.	הפועל טייבה	9	17־17	11
8.	הפועל רעננה	9	16־19	9
9.	מכבי פ. חנה	8	12־12	8
10.	מכבי ז. יעקב	9	16־14	8
11.	בית־אליעזר	9	14־13	7
12.	גבעת־הכרמל	9	20־17	6
13.	בית״ר בנימינה	9	18־9	4
14.	הפועל בנימינה	8	14־2	2
15.	מכבי השרון	8	19־3	2
16.	הפ. ז. יעקב	9	42־5	1

דרום ב׳

1.	הפועל אופקים	9	7־28	17
2.	קרית־גת	9	8־11	14
3.	הפועל אשקלון	9	5־18	13
4.	שכון־המזרח	9	4־11	13
5.	הפועל אילת	9	9־13	13
6.	בית״ר אשדוד	9	13־22	10
7.	מכבי יבנה	8	8־11	10
8.	בית״ר ב. שבע	8	6־15	8
9.	הפועל מרחבים	9	6־5	8
10.	מכבי רחובות	9	16־8	7
11.	מכבי ב. שבע	8	12־7	6
12.	מכבי רמלה	8	11־6	5
13.	מכבי ירושלים	9	15־7	5
14.	הפועל ירוחם	8	21־7	4
15.	קרית־מלאכי	9	18־5	4
16.	גבירול	8	16־0	1

[illegible]

לבריאות 22

רפואה בבית החולה

מאת אלי קינן

כאשר נאלצו בתי־החולים לפנות את ביתיהם בימי מלחמת יום הכיפורים, נשלחו רבים מן החולים המאושפזים לבתיהם עוד לפני תום הטיפול הרפואי. קופת־חולים והנהלות בתי החולים הכירות דאגו אז להמשך הטיפול בחולים אלה בבתיהם, בצורת ביקורי קופת־חולים המחוזית. הד אחיות הרופאים של הרפואית. מבצע זה עזר הרבה לקידום רעיון ישן של קופת־חולים, על טיפול־מעקב בחולים, גם אחרי סיום האישפוז.

שיקום

השיפור שנרכש בזמן מלחמת יום הכיפורים הורה לקופת־חולים כי יש להציב בכל בית חולים גם אחות־קשר. אחיות אלה הן אחיות מוסמכות שעברו קורסים על־בסיסיים, בעלות נסיון וכישורים לתיאום הפעילות עם מוסדות רפואיים וסיעודיים, הפועלים בקהילתו של החולה, כפרית או עירונית. מסבירה מפקחת בריאות־ציבור שרה גולדיאק, כי דבר זה מתאים למדיניות של קופת־חולים, לתת לחולה טיפול כולל, ככל האפשר במסגרת משפחתו. האחיות להמשך־טיפול־במעקב מרכזות את כל התחום הסיעודי ומקשרות בין בית־החולים לבין המרפאה המחוזית.

עבודה זו של המשך־טיפול במעקב החלה במרץ רב יותר אחרי יום כיפור. מאז, מספרות האחיות, מקבל הדבר תנופה, ומתעצם כמו כדור־שלג, כי החולים מספרים זאת אחד לשני. כי הם יודעים שיש כתובת לפניותיהם. אחות־קשר. כמו תמר דיין, המקשרת בין שלושה מחוזות של השרון, עמק חפר והשומרון, עם בתי־החולים המקומיים, מבררת בבתי החולים על מצבם של החולים מן המחוזות השונים. אחות הקשר תוכל למסור לאחות מן המרפאה המחוזית, אם אחד מן הפאציינטים שלה עומד להשתחרר מבית החולים, מהו הטיפול הנוסף שיש לתת לו ואיך צריך להתארגן הבית, כדי לקלוט שוב את החולה המבריא. בתשובה תברר אחות הקשר אם המרפאה המחוזית מסוגלת לתת שרותים אלה.

רוב החולים הזקוקים להמשך טיפול במעקב, הם חולים כרוניים. לשם העמקת הטיפול פועלת אחות הקשר בתיאום עם משרד הבריאות ועם משרד הסעד, כמו עם שרותי הרווחה בקהילתו של החולה. כמו שאומרת שרה גולדיאק: „צורת הטיפול בנושא תקבל במשך הזמן אופן אחר. אנו נמצאים עכשיו בתהליך היצירה של השיטה, החברים פונים ובתי החולים פונים אלינו, כך שברור כי הדבר יקבל ממדים וצביון אחרים". מוסיפה יפה חרמוני, מפקחת במרכז קופת־חולים: „אם המרפאות תעבורנה לשיטת עבודת־

בנות, שבה תקבל כל יחידה כל רופא ואחות. את מספר המשפחות הטיפולית — עבל לארגן טוב יותר את המשך הטיפול במעקב. כמחסר פעילות זו של מעקב אחר החולים, היו עד כה כמה מקרים קשים של חולים שעזבו בבתיהם בלי טיפול, אם כי נזקקו למעקב. היו אלה משפחות שלא קיבלו הדרכה ולא ידעו לאן לפנות. מצבם, עם הכנסת אחיות להמשך מעקב, גילינו הרבה חולים שהיו זקוקים לעזרה. גם היום אין לנו די כלים וכסף. לא הפעלנו עדיין את כל שרותי המתנדבים בשטח זה, בו הם דרושים ביותר. באשקלון, למשל, פועל הדבר היטב, כי יש שם קבוצים קהילתיים יוצאים מן הכלל.

כל המתבצע כיום בשטח זה נעשה כנסיון, אשר יובא לשיפוט ועדות קופת־חולים הקרובה. היודעים, ד"ר חיים דורון וד"ר ראובן נבס, שואפים להגיע בכך לחסכון רב באישפוז אם יצליחו צוותות אלה בגילוי מוקדם של מחלות, כמו סוכרת, מחלות־לב, כליות פגועות, או מחלות אחרות שבהן אפשר לתת לחולה טיפול מונע. כאשר יוכלו צוותות אלה לתת לחולה את הטיפול הדרוש בביתו — יגיעו בכך למניעת האישפוז. הצלחה זו תלויה בשיתוף הפעולה בין אחיות המעקב, לבין משרד האחות הראשית במרפאה החולה, צוות הרופאים והאחיות של המרפאה זו ידע את מצבם של החולים הזקוקים לטיפול במעקב.

אחות־קשר נותנת את דעתה קודם כל לאותם חולים הנמצאים במצב סוציאלי ירוד. אלה הם החולים הבודדים, או אלה שמשפחתם נתמכת על ידי משרד הסעד. נכנסנו לחדרה של אחות הקשר תמר דיין, בבית החולים „מאיר". כבכורה ליצור קשר דו־צדדי הדוק בין עלורגה בתי חולים, לבין ה־

שעה שישבנו בחדרה עקבה אחות הקשר בטלפון אחר ביצוע ההנחיה המיוחדת של אחד החולים. בשיחה עם האחות המטפלת בג. דוגמא אחרת: חולה, תושבת שכונת דרום בנתניה, אשר סבלה מגידול במח, ונזקקת להאכלה בשיטה של „גסטרוסטומי" (צינור ישר לקיבה). נוכח מצבה הסוציאלי הירוד של החולה בדקה תמר דיין אם אכן רוצה המשפחה לקבלה שוב הביתה. לאחר שהשתכנעה בכך, התקשרה האחות עם לשכת הבריאות, כדי שמשרד הבריאות המטפל בחולים כרוניים, ידאג למתן עזרה ביתית.

„המשפחות מוזרות לעתים לקבל אחריות להמשך הטיפול — אומרת תמר דיין — אך הם משתכנעים אחרי שמובטח להם הסיוע". בעיה אחרת מתעוררת כאשר אין המשפחה מסוגלת לטפל

כדי לבחון זאת מקרוב, מציעה לנו אחות הקשר להצטרף לאחות המעקב רחל ארדינס, מרעננה. „יש היענות רבה בקהילה לפעולות של המשך הטיפול במעקב, כי הרופאה המודרנית מאריכה את חייהם של בריאים, אך המזדקנים זקוקים לטיפול."

אצל רחל ארדינס פגשנו את האחות גיטה קהת, שותפה ותיקה בעבודה. הן מקבלות מידע על חולים מן המחוז שלהן, העומדים להשתחרר מבתי חולים. „המידע מועבר לרופא ולאחות המשפחה של החולה. — הן מסבירות — הם מכירים את החולה ומתאימים להמשך הטיפול. מצוקת המיטות בבתי החולים גורמת לשחרורם המהיר של החולים. לכן אנו משתדלות לתת להם טיפול טוב בביתם, יחד עם סיעוד כמו רחצה, ניקוי הבית, וכו'. אם אין ממשר־

שירותים בקהילות של כאה השרון, בהן עובדים ושם הכבד רון של קופיה, מבצעת אחיות קשר את הפעולות הבאות:

א. קבלת מידע שוטף אודות כל החולים מן האזורים הללו, אשר אושפזו בבתי חולים אלה, ובהרהו לכחותה.

ב. זיהוי הצרכים הסיעודיים של אותם החולים שיזדקקו להמשך טיפול. לאחר צאתם בבית־החולים.

ג. השתתפות בביקורי הרופאים ובישיבות הצוות המטפלים, תוך דיונים עם האחיות הראשיות ועם רופאי המחלקות.

ד. דיונים עם עובדות סוציאליות.

ה. שיחות והדרכה עם חולים ועם משפחותיהם.

התברר לתמר דיין כי בין מאות החולים המשתחררים מבתי החולים בהם היא עובדת, יש מספר גדול של בודדים וגלמודים. ב־

בחולה כדוגמת רחל דין. חולה זו עברה שבץ בתנתים קשים היא צריכה להמשיך בטיפול הסמלי ב„כלינקה". המשפחה שלה איננה מסוגלת לקלוט אותה כרגע, כי הבעל צריך לטפל בשמונה הבנים הצעירים, דבר הכרוך במגע אסור להכבד לפרנסתו. לפיכך הוקמה המיפול המשלי העובר רחל דין לבית ההבראה „בית הלל". עתה היא יושבת לפני תמר דיין, להתייעצות על בית הבראה זה. לא, היא לא צריכה לדאוג לצד הכספי. לפיכך זאת עליה לדאוג למערכת הבגדים, כי בבית ההבראה אין מחלקים חלוקים. עד אומרת לה האחות כי היא תחזור לביתה רק אחרי שיושלמו כל הסידורים. את הסידורים הד אלה מביאה האחות לידיעת לשכת הסעד, משם תקבל החולה עזרה ביתית שלוש פעמים בשבוע.

יחד עם מעקב רפואי זה, רואה תמר דיין ערך רב גם בביקורי העידוד של אחיות אצל החולים.

כיום בטיפול לחולה שסבל מאירע צרבראלי, עשויה להיות נסיגה בכבב בריאותו, כמו ההקצות בארבריה, אחרי שיתוק חלקי. ברור כי חולה כזה הוא נטל על משפחתו. לצורה הסיעודית שלנו בתוספת העזרה הביתית של לשכת הסעד. העזרה הסיעודית שלנו כהכבאה ברחצת החולים, הורדתם מן המיטה, הנעת האברים שלהם כדי למנוע פצעי־לחץ, הפיזיותרפיסטית מבצרפת אליה, כדי ללמד את החולה להתפתם בקביים, בבקרה הצורך."

אחיות המעקב מקבלות את המידע לא רק מאחות־קשר, אלא גם מן המרפאות עצמן. מתוך ביקורי הבית של הרופאים והאחיות. גם לשכת הסעד מעבירה אליהן מידע על חולים הזקוקים לעזרה בטיפול. על מבוטחי־סעד של קופת־חולים, המאושפזים בבתי־החולים הממשלתיים, מגיע המידע דרך לשכות הבריאות המחוזיות. רחל ארדינס, המדריכה ביקורי בית אצל חולים אלה, מתחילה לשדרר בכך את התודעה של אחים ואחיות אחרים. כאשר יראו עד כמה אפשר לעזור גם לחולה כרוני.

בטיפול־מעקב משתדלות אחיות אלה למנוע התנוונות אצל החולים ובודקות אם ניתן עוד לשפר את מצבם בשיקום ובהחזקה. הרבה מן העיסוק של אחיות אלה מתבטא איפוא בפיזיותרפיה ובריפוי בעיסוק. במקרים רבים, טרם עמת האחיות האיה, לחוצות המשפחות של החולים להחזיר את החולה למוסד רפואי, כאשר העקרון של הטיפול במעקב הוא דוקא למנוע את האישפוז המוסדי, תוך קידום הטיפול בחולה בסביבתו הטבעית, במשפחתו ובשכונה שלו. מקרה מעניין שהיה במיפודלן: אישה שסבלה מאירוע צרבראלי, לקתה בשיתוק־חלקי. והוחזרה לבית אחרי שתמו אפשרויות השיקום. היא מסוגלת להתהלך בעזרתו של אדם נוסף. בעלה מטפל בה יפה מאד, רוחץ אותה ומאכיל אותה. אם כי הוא עצמו חולה. למרבה הצער מתעלמים ממנה ילדיה. לכן צריכות אחיות המעקב לפנות למשרד הסעד, כדי להוריד מעט מן הנטל של הבעל, אך והוא איננו מוכן להיות מקרה־סעד.

על פי הערכתן צריך צוות של טיפול־מעקב להיות מורכב מאחות ומרופא, מפיזיותרפיסטית, מעובדת ריפוי־בעיסוק, ומעובדת סוציאלית.

יצאנו עם רחל ארדינס ועם הפיזיותרפיסטית טליה לביתה של משפחת לוי בכפר רשף, שם שוכבת הסבתא. סבתה לוי, אחרי ניתוח של קיבוע במסמרים, לדי־פי שבר בפרק הירך. היא בת 70, אך כבר יכולה להתהלך, בעזרת „הליכון", בעקבות ההדרכה של אחיות המעקב. כלתה של סבתה, המטפלת בילדיה למרות גיוסה הממושך של בעלה, מחזיקה בית נקי לשפה. ושמחה לקבל את הסבתא לטיפול בבית. „זוהי התחלה צנועה — אומרת רחל ארדינס — אנו מקוות כי שיטה זו תתפתח לממדים הרבה יותר גדולים".

הפיזיותרפיסטית טליה מטפלת בחולה בביתה

פיתוח בעת־חירום

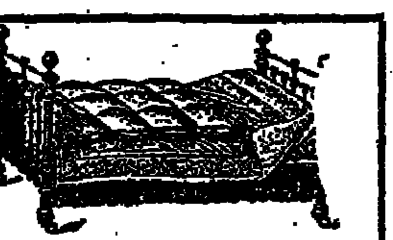

יותר משלושה חדשים לאחר תום המלחמה, קופת־חולים לא חזרה לחיים נורמליים לגמרי. העבודה בתנאי־חירום נמשכה. כמחצית הרופאים עדיין מגויסים, ואילו תפוסת המיטות בבתי החולים היא יותר מ־100 אחוזים, והביקורים במרפאות לא פחתו.

בו בזמן, ניכרת במוסד תנופת־פיתוח שלא נודעה כמותה זה רב. בסוף השבוע שעבר הכריז אשר ידלין, יו"ר מרכז קופת־חולים כי תוך שמונה שנים יוכפל מספר המיטות בבתי־החולים של קופת חולים. הדגש יושם על הגדלת מספר המיטות למחלות כרוניות, למחלות זיקנה ולמחלות־נפש.

בינתיים כפתחת קופת־חולים שרותים חדשים, שיטות טיפול חדשות בעיקר בביתו של החולה ופותחת מחלקות ויחידות חדשות בבתי החולים הקיימים.

בימים אלה נפתחו בבית־חולים „סורוקה" בבאר־שבע מחלקה פנימית חדשה עם 54 מיטות, ויחידה של 20 מיטות לחולים כרוניים.

בית־חולים „קפלן" פתח (בנוסף למחלקה עיניים חדשה שנפתחה בעצם ימי המלחמה) מחלקת א.א.ג. חדשה. רופאי המחלקה יהיו אחראים לשרותים המעבדתיים המקצועיים באזור. כן הורחבו המחלקה האורולוגית והמחלקה לכירורגיה של היד, שטיפלה ועדיין מטפלת גם בנפגעי המלחמה. בקרוב תיפתח יחידה לטיפול נמרץ בלב, וכן תורחב המחלקה לגניקולוגיה וילדות. עתה מרחיבים גם את מרפאות החוץ [illegible] של בית־החולים.

במרכז הרפואי „בילינסון" ייפתחו בעתיד הקרוב מחלקה לשיקום, מכון אונקולוגי (לטיפול במחקר הסרטן) וכן מחלקה חדשה לטיפול נמרץ בלב. המחלקה הגניקולוגית תורחב וכן תוקם מחלקה לטיפול נמרץ בילודים.

על הפרק בבית־חולים „השרון" — תכנית להוספת 60 מיטות, בניית קומת חדרי ניתוח, מרפאת־חוץ, בית־ספר לאחיות, מעבדות ומכונים. בחודשים הקרובים ייפתחו בבית החולים מחלקה פנימית נוספת; מחלקה כירורגית ויחידה לטיפול נמרץ בלב.

בית־חולים „מאיר" — נוספו 15 מיטות למחלקה האורולוגית. בעוד חודשים תיפתח יחידה קרדיולוגית עם יחידה לטיפול נמרץ בלב.

בבנייה — מירפאות חוץ שישרתו את כל מחוז השרון, כולל יחידה לשיקום, וכן מכון לאיזוטופים.

בתכנון — הוספה של קרוב ל־300 מיטות. בית היולדות בכפר־סבא יעבור למחלקת יולדות חדשה ב„מאיר", והבניין ייהפך לבית־חולים למחלות כרוניות.

בבית החולים המרכזי לעמק בעפולה מרחיבים עתה את המחלקות הפסיכיאטרית והגריאטרית וכן את היחידה הנוירוכירורגית והיחידה לכירורגיה פלסטית.

בעוד כשנתיים ייפתח בחיפה בית־חולים חדש, „כרמל" עם 350 מיטות.

הקור, ואיך להילחם בו

המדענים שונים בעולם סוברים כי כדור הארץ הולך ומתקרר, וכי אנו מתקרבים אל עידן־קרח חדש שיביא כלייה על האנושות. אם נבואות קודרות אלה אם לא, עלינו ללמוד להתגונן בינתיים נגד גלי הקור ה„סיביריים" התוקפים ארצנו מדי חורף, אף כי ארצנו נחשבה ארץ חמה.

השנה הגיעה בעיית הקור לתודעתנו בצורה החריפה והמודעת ביותר, כאשר שלושה קציני צה"ל קפאו למוות בסופת־שלגים במרכז סיני, וכאשר נודע ברבים על מקרים של תינוקות שקפאו למוות בבתיהם.

דומה, שצריכים היו לקרות אסונות מחרידים כאלה כדי לעורר את הכל למכת הכפור הפוגעת בנו מחודש מדי שנה בשנה.

שאלנו את ד"ר אליהו ארדיטי, המנהל הרפואי של מחוז דן בקופת־חולים מה קורה לאדם הנתון להשפעת קור חזק.

„כשגוף האדם חשוף להשפעת הקור — אומר ד"ר ארדיטי — מופעל מנגנון ויסות מורכב של מרכזו בגוף. הגוף עצמו מגיב בצורה מסויימת במאמץ לשמור על חומו ברמה קבועה. התגובות הפיסיולוגיות הבולטות הן:

א. יצירת חום מוגברת על ידי תנועות רצוניות של השרירים, רעד או צמרמורת והגברת חילוף החמרים. הצמרמורת הולכת ומתבטלת כאשר חום הגוף נמוך מאד, רמת הסוכר בדם נמוכה.

ב. הפחתת איבוד החום המושגת על ידי התכווצות העורקים של העור, וירידת נפח הדם. מנגנונים אלה מוליכים להפחתת זרימת הדם דרך העור.

אף כי התכווצות העורקים מופיעה בחלקים נרחבים של העור, עורקי הידיים, הרגליים, האוזניים והפנים מתרחבים. תגובה זו היא סימן להתאקלמות והסתגלות לתנאי קור.

איבוד חום פוחת כאשר השכבה השומנית התת־עורית היא עבה. שכבה זו פועלת כעין שכבת בידוד".

— אם אמנם כל מנגנוני ההגנה האלה פועלים בגופנו, איך קורה שבני־אדם קופאים, אפילו למוות?

ד"ר ארדיטי: „עקב המנגנונים שתיארתי קודם, אין חום הגוף יורד יותר מ־2 עד 3 מעלות צלסיוס. אך כאשר החשיפה לקור היא חריפה או ממושכת, או כאשר הגוף איננו מסוגל לייצר חום במידה מספקת, חום הגוף יורד ועלול להגיע לרמה מסוכנת".

— מה קורה לגוף המגיע לנקודה של קפיאה?

„השינויים המתרחשים בגופו של האדם באים לידי ביטוי בדופק איטי. לחץ הדם יורד לאחר עלייה חולפת. להרגשת קור וכאב בגפיים מתווספת קהות חושים ואחריו כן חוסר תחושה, חולשת שרירים ורצון להירדם. עור הגפיים מקבל צבע לבן או סגול, מופיעות בועות וכן שטפי דם או נמק הרקמות. כאשר חום הגוף יורד מתחת ל־30 מעלות צלסיוס יש סכנת־מוות. הלב מתקשה לפעול, העצבים המפעילים את מנגנוני קצב הלב אינם מתפקדים עוד".

— כיצד יש לנהוג ומה צריך ללבוש בקור?

„הכללים החשובים ביותר של התנהגות בקור הם התנועה והלבוש המתאים. הגורמים המסייעים לקפיאה הם לחץ על הגפיים (נעליים לוחצות או כפפות הדוקות מדי) המפריע לתקינות מחזור הדם, חוסר תנועה ולבוש רטוב. בגד רטוב הוא מסוכן ביותר. לא רק שאינו מחמם את הלובש אותו, אלא מקרר אותו ומחיש את קפיאתו. אם כן, אמצעי המניעה הטובים ביותר הם בגדים מתאימים, התנועה, ותזונה נכונה".

— מהם בגדים מתאימים לקור?

„הבגד צריך להיות עבה, בעל

רופא המשפחה

מספר שכבות, קל ומצויד בגד רוחות. ידוע שהאסקימוסים נוהגים ללבוש מעילי פרווה משתי שכבות: בשכבה הפנימית, מופנית הפרווה כלפי הגוף, ואילו בשכבה החיצונית מופנית הפרווה החוצה. הבגדים לא צריכים להיות הדוקים לגוף, ברווחים שבין שכבות הבגדים נוצרות שכבות אוויר המתחממות עם פליטת חום הגוף ומהוות מעין רצועות בידוד. יש להבטיח ששכבת הבידוד הזאת תנוע אך לא תיפלט החוצה. משיגים זאת על ידי סגירת הבגד באזור הצוואר והגפיים. כאמור אין להשתמש בנעליים והכפפות הדוקות מדי, ובעיקר יש לשמור על יובש הבגדים".

— ומה בעניין התזונה שהזכרת?

„בניגוד לדעות רווחות האלכוהול מזיק ואינו מסייע במקרה של קפיאה. האלכוהול מרחיב באופן פתאומי את כלי הדם וגורם לזרימת הדם אל האברים החיצוניים, אל השכבה החיצונית של הגוף, ועל ידי כך גורם לאיבוד קריטי של החום שנותר בגוף, במקום לשמור אותו או להגבירו.

גם העישון הוא גורם מזיק. הוא מגרה את אברי הנשימה וגורם לפליטת חום הגוף החוצה על ידי נשימה מואצת ושיעול".

— מה יש לעשות במקרה של קפיאה?

„קודם כל מה אסור לעשות. אסור להמס את הקפוא מול אש או במים רותחים, וכן בשום פנים ואופן אין לשפשף את המקום הנפגע בשלג. „יש להשקות את הנפגע במשקה חם. לייבש אותו במהירות, לעטוף בשכבות רבות ככל האפשר, בגדים יבשים או שמיכות. ולהעבירו לטיפול רפואי".

מתכונים ללא ביצים

מאת תיאו מאינץ *)

עוגה בטעם שוקולד

קמח — 600 גרם (חמש כוסות פחות שתי כפות); אבקת אפייה — שתי חבילות; מלח שולחן — חצי כפית מחוקה; קקאו — 50 גרם (שבע כפות מחוקות); מרגרינה קלה למריחה — 120 גרם (חצי גביע); סוכר — 400 גרם (שתי כוסות ורבע); תמצית וניל — שתי כפיות; תמצית רום — כפית אחת; תמצית שקדים — כפית אחת; חלב — חצי ליטר + שליש כוס.

מנפים יחד שלוש פעמים קמח + קקאו + אבקת אפייה + מלח. מקציפים את המרגרינה ומוסיפים את הסוכר ואת התבלינים ובוחשים הכל היטב. מוסיפים את הנוזלים ואת הקמח בכמויות קטנות ולסירוגין. שמים בתבנית משומנת ואופים בתנור בינוני.

כמות זו מספיקה לתבנית שלמה של תנור ביתי רגיל.

עוגה בחושה

קמח — 300 גרם (שתי כוסות וחצי + כף אחת); אבקת אפייה — חבילה אחת; מלח שולחן — רבע כפית; אבקה רגילה של פודינג וניל — כף גדושה; מרגרינה רגילה — 80 גרם; סוכר — 200 גרם (כוס ורבע); גבינה לבנה — כף מחוקה; קוניאק — שתי כפות; חלב — רבע ליטר (כוס ורבע); תמצית שקדים — חצי כפית; קליפת לימון מגוררת.

מנפים יחד שלוש פעמים קמח + אבקת אפייה + אבקת פודינג + מלח. מקציפים את המרגרינה, מוסיפים את הסוכר ואת התבלינים ובוחשים היטב. מוסיפים את הגבינה ובוחשים. מוסיפים את הקמח, החלב והקוניאק בכמויות קטנות ולסירוגין. אפשר להוסיף לבצק צימוקים או פירות מסוכררים. אופים בתבנית משומנת היטב בתנור בינוני.

כמות זו מספיקה לתבנית ארוכה של 35 ס"מ או לסיר פלא.

עוגות שמרים

אפשר להכין בצק שמרים ללא כל ביצים. טוב להוסיף לבצק גבינה לבנה. לכל ק"ג קמח אפשר להוסיף עד שש כפות גבינה. את הגבינה מערבבים עם הנוזלים, כך שלא יישארו גושים. הגבינה איננה מורגשת אחרי האפייה, אך היא משפרת את טעמו של הבצק ואת ערכו התזונתי.

ציפוי לדגים ולשניצל

כשמצפים שניצל או דגים בפירורי לחם אפשר להשתמש בבלילה בקמח ומים: שמים בקערה כוס מים, מוסיפים שתיים שלוש כפות גדושות קמח ובוחשים בעזרת מטרפה עד שאין עוד גושים. התערובת צריכה להיות כמו שמנת. מוסיפים תבלינים (מלח, פלפל, אבקת מרק) ומשהים את הבלילה חצי שעה. בוחשים שנית ומשתמשים בבלילה לציפוי השניצל. בשר או דגים המצופים בציפוי זה יש לטגן בשמן עמוק וחם מאד. כמו לצ'יפס מתמודדים.

קציצות דגים או בשר

קציצות מטוגנות או מבושלות מדגים או מבשר אפשר להכין בלי ביצים אם נוהגים בדיוק כלהלן: משתמשים לחצי ק"ג בשר או דג נקי ב־50 — 75 גרם (שתיים שלוש פרוסות) לחם לבן בלי תוספת פירורים או קמח מצה. את הלחם יש לשרות היטב במים ולסחוט היטב בידיים. את הדג או את הבשר טוחנים במכונת בשר. שמים בקערה, מוסיפים מעט מלח ולשים בעזרת כף עץ עד שתדמה התערובת לבצק ולא תדבק לקערה. טוחנים שנית עם הלחם ועם תבלינים (בצל, פטרוזיליה, שום וסוכר). מערבבים שנית ומוסיפים כף שמן ומים או חלב. אם טועמים זאת התערובת, אפשר להוסיף עד חצי כוס מים לחצי ק"ג בשר או דג. שמים את התערובת לשעה או יותר במקרר ומשתמשים בה כרגיל. חשוב מאד לערבב היטב את החומרים ולמהול בדיוק בהתאם להוראות. אם מכינים קציצות מבושלות או דגים ממולאים, שמים קודם לנסיון כדור קטן במים רותחים כדי לבדוק אם התערובת איננה מתפוררת. במקרה הצורך אפשר להוסיף שתי כפיות קורנפלור לחצי ק"ג בשר או דג.

*) מגמת רשימה זו היא מתן מתכונים מסוימים ללא ביצים. המתכון הראשון כולל הרבה מרגרינה וסוכר — לידיעת האסורים בצריכתם.

(מתוך „איתנים")

דרושה

אחות מוסמכת

בעלת נסיון בתפקיד מדריכה בבי"ס לאחיות שליד ביה"ח קפלן ברחובות

בדבר פרטים, לפנות למנהלת ביה"ס טל. 956981

הנהלת ביה"ח קפלן

דרוש

מנהל חשבונות ראשי

לבית החלמה „כנרות" — בטבריה

לפנות:

למרכז קופ"ח, מח' ההבראה, רח' ארלוזורוב 101 ת"א, טלפון 262211.

או:

לבית ההחלמה „כנרות" — טבריה, טלפון 067-21285.

עדיין נותרו מספר מקומות בקורס

חדר ניתוח לאחיות מעשיות

שייפתח בבית־חולים מאיר בכפר־סבא

משך הקורס 12 חודשים. המשתלמות תקבלנה משכורת בזמן הלימודים.

לפנות מיד למחלקת אחיות במרכז קופת־חולים טל: 262211.

מרכז קופת־חולים

בית החולים קפלן ברחובות

מודיע

כי החל מ־31.1.74 בשעה 14.00 יוחלף מספר הטלפון ל־

956981 (12 קוים)

הפסקת־הריון — חוק ומציאות

מאת שלוה בת־דוד

החוק הישראלי הקיים ביחס להפסקת הריון איננו מתאים לדרישות המציאות. בהשוואה לחוקים החדשים באנגליה ובשוודיה, נראה כי החוק הישראלי איננו מתחשב כלל וכלל בתנאים הסוציאליים של האשה ומשפחתה ולא בבריאות העובר, כותב ד"ר י. צ. הס, מנהל השירות הפסיכיאטרי בבתי־החולים העירוניים המשולבים, תל־אביב יפו וביה"ס לרפואה של אוניברסיטת תל־אביב, בגליון האחרון של „הרפואה המשפחתית", כתב העת הרפואי של קופת־חולים. בסקירה על 73 נשים שהופנו בשנת 1972 לבדיקה פסיכיאטרית נמצא, כי ניתנה המלצה פסיכיאטרית להפסקת הריון ב־43 מקרים. מתוך 43 מקרים אלו היו 29 נשים דפרסיביות: 10 מקרים של פסיכופתיה וארבעה מקרים של פיגור שכלי. מתוך נשים אלו, 52 היו בעלות מעמד חברתי נמוך. בסקירה הודגשה החשיבות של החינוך המיני המכוון לשכבות הכלכליות הנמוכות וכן הפלתה הנעה לשנות את החוק הישראלי הקיים.

מבחינות רבות נודעת חשיבות רבה לבעיית הפסקת הריון מלאכותית. היו למשל שנים שאחת מתוך ארבע נשים מאושפזות במחלקת נשים, התקבלה בגלל הפסקת הריון. הסיבות לבקשת הפסקת ההריון רבות ושונות. ד"ר סובה יהודה ברמן מציינת, כי מהמחקר עולה כי הגורם הכלכלי בחוות השוב אצל נשים אירלנדיות (7.2%), אך בעל משקל רציני יותר (37.4%) אצל בנות עדות המזרח.

ד"ר הס דן במאמרו על האספקט הפסיכיאטרי, על רקע נתונים חוקיים, עתיקים וחדשים.

בשנים האחרונות הוכנסו שינויים בחוק במדינות רבות. החוק האנגלי 1967 מרשה הפסקת הריון על פי המלצת שני רופאים בתנאים הבאים:

כשהמשך ההריון מהווה נזק לחיי האשה ההרה, העולה על נזק הפסקת ההריון;

כשהמשך ההריון מהווה נזק לבריאותה הגופנית או הנפשית של האשה העולה על נזק הפסקת ההריון;

כשהמשך ההריון מהווה נזק לבריאותם הגופנית או הנפשית של ילדים (שישנם כבר) העולה על נזק הפסקת ההריון.

כשישנה סכנה מוקבלת על הדעת שהילד יוולד עם מומים גופניים או נפשיים המהווים מכשול רציני.

החוק האנגלי מתחשב לא רק בגורל האשה, אלא גם בגורלו של העובר וגם של הילדים הקיימים. בהחלטות אירגון הרופאים הבריטי אשר פורסמו ב־1968, צוינו ההוראות הפסיכיאטריות הבאות להפסקת הריון: דכאון תגובתי עם סכנת התאבדות או רגשי יאוש; מצבים אובססיביים (כפייתיים); סכיזופרניה, ביחוד כשישנה נקודת אחיזה של הידרדרות המצב בהריונות קודמים; פיגור שכלי.

יש לזכור כי הוראות אלה אינן מוחלטות ויש לקחת בחשבון תמיכה נפשית של קרובים. עובדת סוציאלית ורופאים.

החוק השבדי מ־1946 מבחין בהוראות רפואיות, פירוש הדבר קיום מחלות גופניות או נפשיות של האשה העלולות להחמיר כתוצאה מן ההריון. כמו כן מכיר החוק בהוראות רפואיות סוציאליות, פירוש הדבר שהטפול בילד העומד להוולד, עלול להביא להפרעות גופניות או נפשיות לאשה. יש להפסיק את ההריון גם כשהוא פרי כפיה כגון במקרים של אונס. ולבסוף מבחין החוק השודי בהוראות גנטיות, כשישנה סכנה כי הילד יוולד בעל מום. גם החוק השודי דורש המלצה של שני רופאים.

המשפט הישראלי

בתחום המשפט הפלילי בישראל אין הדין העברי חל. אלא חלה פקודת החוק הפלילי 1936 (להלן ייקרא פח"פ). סעיף 175 לפח"פ קובע: „כל אדם המתכוון להביא אשה לידי הפלה, בין שיש ובין שאין ולד בבטנה, והוא משקה אותה בניגוד לחוק, או גורם לאשה שתשתה רעל או כל דבר מזיק אחר, או המשתמש בכל אמצעי אחר, דינו מאסר 5 שנים". (מקודם היה דינו מאסר 14 שנה. אך בשנת 1966 הופחת העונש המכסימלי ל־5 שנים).

סעיף 77 קובע כי „כל אדם אשר בניגוד לחוק מספק או משיג לכל אדם כל דבר, והוא יודע שמתכוונים להשתמש בו בניגוד לחוק, כדי להביא אישה לידי הפלה, בין שיש ובין שאין ולד בבטנה — ייאשם בעוון.

סעיף 176 לפח"פ, שדן בענישה של אשה הגורמת הפלה לעצמה בוטל בשנת 1966. אין ספק שלפי החוק הפלה מלאכותית הינה עבירה בישראל. (לא זו בלבד, אלא שהחוק חל גם במקרה שהאשה לא הרתה כלל בהריון והיתה קיימת ידיעה מוטעית בדבר קיום ההריון).

בפסק דין משנת 1952 נקבע על ידי בית המשפט, כי לגבי סעיף 175 הנ"ל, לא נכנס כל מעשה הפלה אגב טיפול רפואי מתאים הנעשה לשם הצלת חיי האשה או לשם שמירת בריאותה. כמו כן נקבע כי על התביעה להוכיח שמעשה ההפלה היה בלתי חוקי ונעשה שלא בתום־לב ושלא במטרה להציל את חיי האשה או לשמור על בריאותה.

בתקופת כהונתו של שופט בית המשפט העליון, מר חיים כהן כיועץ משפטי לממשלה, הוצאו מטעמו הוראות פנימיות שלא להעמיד לדין נאשמים בגרימת הפלות על פי סעיפי החוק הנ"ל, אלא במקרה של מות האשה. הוראות אלו לא פורסמו אמנם. אך נראה שעד היום המדיניות הכללית היא שלא להעמיד לדין כל עוד לא אירע מקרה מוות.

בהשוואה לחוקים בשוודיה ובאנגליה ישנם ליקויים רציניים בחוק הישראלי, אשר איננו מכיר בגורלו ובריאותו של הולד או בתנאים הסוציאליים של האשה. בעצם קובע החוק עונשים בלבד ואיננו לוקח בחשבון הוראות המחייבות רופא להפסיק הריון.

החברה הישראלית. ביחוד בעדות המזרח איננה רואה בעין יפה הריון אצל נערה בגיל התבגרות. בנות רבות מעדות המזרח מחזרה, ולפעמים בצדק, כי אביהן או אחיהן הבכור יהרגו אותן בגלל חילול כבוד המשפחה.

אין להתעלם מן האפשרות כי ההריון מהווה „פתרון" לנערה בחברה הנמצאת במצב משפחתי קשה או בסכסוך עם הוריה.

ישנם מקרים של נשים הרוצות בילד קטן, כדבר המשתייך אליהן בצורה בלעדית.

לשירות הפסיכיאטרי בתל־אביב הופנו בשנת 1972 שבעים ושלוש נשים בבקשה לבצע הערכה פסיכיאטרית ולהמליץ על הפסקת ההריון. 58 (80%) מנשים אלו היו ממוצא מזרחי בעוד ששמונה (10%) היו ממוצא אשכנזי, ו־מוצאן של שבע נשים לא היה ידוע.

מבחינת הגיל — 10 היו מתחת לגיל 20; 43 בין גיל 21—30; 17 בין גיל 31—40, בעוד שלושה היו מעל לגיל של 41 שנה. 41 היו לא נשואות (רווקות, גרושות, אלמנות, „ידועות בציבור"), בעוד ש־32 היו נשואות. לרובן (60%) השכלה של בית ספר עממי או פחות. ל־15 או 20% היתה השכלה של שנתיים ביי"ס תיכון, לארבע היתה השכלה רחבה יותר, והשכלתן של השע נשים לא היתה ידועה. 52 או כ־70% מן הנשים היו בעלות מעמד חברתי נמוך, ומהן שני שלישים נתמכו על ידי לשכת הסעד השתייכות למעמד חברתי גבוה יותר היתה ב־11 מקרים, בשבעה מקרים המצב הכלכלי לא היה ידוע.

במחצית המקרים ביקשו הפסקת הריון בגלל אי תפקוד הבעל (בעל לא ידוע, בעל עזב, בעל איננו תומך באשה, בעל קלפן או מתמכר לסמים וכדו'); 11 נשים פחדו ממשבר נפשי, ושמונה פחדו מסטיגמה חברתית — שמונה נשים אלו לא היו נשואות. בשבעה מקרים היה אונס, 7 נשים ביקשו הפסקת הריון בגלל קשיים כלכליים, ושלוש בגלל צפיפות דיור.

מחצית הנשים סבלו מדכאון, לפעמים עם מחשבות התאבדות. 4 נשים היו מפגרות. 10 נשים סבלו מהפרעה בהתנהגות בעוד שב־22 מקרים לא נקבעה אבחנה פסיכיאטרית.

חינוך מיני

ד"ר הס מציין כי המדגם שלו אינו מייצג את האוכלוסיה כולה. ברור, כי בנות השכבה הכלכלית הנמוכה מיוצגות בשיעור לא פרופורציונלי. אין להסיק את המסקנה כי רק נשים בנות עדות המזרח בעלות השכלה נמוכה יחסית מחפשות הפסקת הריון; יש להניח שאחיותיהן העשירות יותר פונות לרופא נשים פרטי בבקשה להפסיק את הריונן. יחד עם זאת יש להדגיש שדווקא הנשים בעלות ההשכלה הנמוכה נכנסות להריון בגד רצונן, ויש לשאול את השאלה, האם ההסברה המינית מגיעה לאשה הצעירה שנשרה במסגרת החינוך, כי ברוב בתי הספר היסודיים ניתנים שיעורים על הסברה מינית. יש לשקול, האם להפעיל את אמצעי התקשורת של הטלוויזיה או להדריך עובדי חברות רחוב ומועדוני נוער.

חינוך מיני לשכבות החברתיות הנבוכות עשוי להקטין את מספר ההריונות הבלתי רצויים מחוץ לחוק. מאידך, יכול למנוע לידת ילדים בלתי רצויים.

נדמה היה לי שהחולה היה פה לפני רגע

24 שעות · 24 שעות · 24 שעות · 24 שעות

מבחר

טלוויזיה

17.42 — „סדרת טבע" — [illegible] במדבר".

18.10 — „ד"ר דוליטל".

20.00 — „עלייה מארצות-הברית" — כתבתו של חיים יבין [illegible].

21.00 — „קונג-פו" — [illegible].

21.50 — „מוקד".

22.40 — „בידור הו"ל" — ג'ולי אנדריוס.

ברדיו

* 18.05 — „עולמם של רבנים צבאיים" — בתכניתו של הבר כהן והרצה יובל במספרים רבנים צבאיים על פעילותם בתקופת מלחמת יום הכיפורים וכיוד לאחריה. כולל גרבא הילוך חללים היהודיים (צ).

* 20.30 — „קונצרט" — התזמורת הסימפונית ירושלים-רשות השידור. בשידור חי מאולם [illegible] ירושלים. בתכנית: מבארוק (המאה הי"ג) ועד לוקאס פוס בבנה: לוקאס פוס. בתכנית מוסיקה קאמרית, מקהלות, קטעי סולו, יצירות הזמרויות וקטעי אופרה (א).

קולנוע

ירושלים:

* „מה תאמר לגברת עירומה" (רון) — מה באמת לומר לגברת עירומה שנצפה לה במקומות בלתי אפשריים כמו בעליות בבנייני משרדים או תאי טלפון ציבוריים ברחוב עוד כי נראה בפיה המעסיקה את אלן פאנט הכפיק הנצחי של כוורת הטלויזיה האמריקאית „קאנדיד קאמרה" בה אומרים הגברים לנשים עירומות ומה הנשים לגבי גברים עירומים בגלות הבליטה ה נכתותה של פאנט. בכמבצע אך לא בכלה ולא כורך

* „אדמונד גלגבור" (אורגן) — [illegible] כתבה על אים בעבב בגרוף של הפך ספק הוה ופבק בכל, כל זה פסטבי לבדי, אך יפה להפליא ובבל רקאמיקה גבוהה בהופבת משחק בבובב וכדרים. בידיהו וה של גדול בפאה.

„יצחק בן ההבון הפריצי" (פני רד) — סאגה כפרית אנגלית על פי כפרו של תומאס הארדי, כרס בעל הנורמה נבוכה על ובן ומקום ה אידה, כשהכל קצה איטי בכי ומבודבל בכי והפרופורציות לא הנמיד עבודות במבהן.

* „יהיה עם הדודה" (הן) — המלודראמה הראוותנית הנצחית, ההורה טוב הדוב — לטאוש הכל. הוליבוד פאר עקסלאפס שאין הי בה לה, זו כלפני 25 שנים (ו). המפואה דראמה אירית על ריפ (ריאקציונר לא מנעם) של כלכבה האוהדים, המבוססת על כפרה רב המכר של מארגארט [illegible].

תל-אביב:

* „אירה בין עירות" (כאנר) — קומדיה ודראמטית אירית על כיזקת על כילולי המי משפחה בסיצליה, כשבבורבה [illegible] צוה בעלי המסכסות כפילה בין בבינה הרוצה להיות בגלהדביה לבין יהל אימפליגנטי בן 14 קצת יותר בני „יקוקי דעור" קצת מאות מהי הצבאקה רצינית יהד עם זאב — כרס שלא היתה בהם עליו.

* „צ'ארלי ואריק" (אלנבי) — כריגבות בגויה, הנסאר בי התוס יצירת-כופס מג ב — על רקע שוד פמרים דן זיגל קונפליקטים חברתיים ופסיכולוגים. אך בסידה שהדברים הי הדוברים הללו לא יפגשו בכבגון, בהיא בשוהו קה, חה, היהר בילה.

* „התכיות שבפקבה" (פא רים) — אנתרלוגיה בתהקה וב צירוח על המפצוה, אנקף בבנין על הרפתקה ומיסטיקה ומאבק אדם נגד אדם וגבד האלהים, ברים שיש לו רגבים בלתי נשכחים ויד הוקה של גדולה אנושית, רגעים בלתי בבינות שהיה הפר מוקד בבעגי מבובב.

* „ריאגי" (הפלח) — באבקו של אדם מבוצע על יבדו נגד ספלבת גבוהה, כרס בבורים עם הלפלוביות-הפבה הפוגות ובצור דריה, מבטב היבב באבצעים צור פים. כלבה וההו כרס פרוקק ריהה והפנת, והו כרס לידקי בהולם — שלוב בריה.

היפה:

* „מהבדות האפצני" (אורה) — הדרקוריול בהוצם ...

* „האמריקאי" (ארבון) — בכפר בן בראי עקום — תוסס, תוהר, גדוש ההולהבור המפתחות — כבוש בכפ"ה-הצעות, גם אם הל' לו קבעים הצירים — אין זו כאסירה על ממש, פשוט התבדקות על רגע כה רע בכך?

* „פליני רומא" (פחד-הבנלבב) — פרצבו סכבוני עבים, כבפס כה ריאליסטי. השוטר כלפך על הצ'גה התמונות של אוריה רינבא בכי קך שבים — יצירה סוביקטיבית מדהיבה, עצירה ריפהפיה של פליני על „העיר הנצחית" והרסבית.

* „בודדה בפרקים" (פאר) — כרס בבכאותי באמד ועבבב מאוד על נערה שבאה להפס זהר ועאד יוירה בעיר הגדולה וכהית „מספר — דבות אבנדימיות בבבוה ובי הבה ובלפון לבילויים בפוטקים. הכל שקאבבים ברגו יפה כבדי שהדבר יהיה ביבבב באמה.

המבקר נכתב עליידי מבקר הסרטים התאטרון המבקרים.

ברידג'

מאת רחל מטלון

הטכניקה של אלימינציה שלכה לא כור: לאתר כשיכת השלישים

אלימינציה חלקית

הכרוז הותך או כושך את הצבעים הבוהרים וכמריח את היריב לפתור לו לקיחה בצבע הרביעי. לפעמים אי-אפשר לסיים את האלימינציה, כהוכר כניסות מספיקות. למקרים אלה קוראים אלימינציה חלקית. היד הבאה היכה דוגמה באלפות.

	♠ K J 10 5 ♥ 2 ♦ 8 7 6 5 ♣ 8 6 4 3	
♠ Q 9 3 ♥ 8 7 ♦ Q J 10 9 ♣ Q 10 7 5	צפ מז מע דר	♠ A 8 7 2 ♥ 6 5 4 3 ♦ 4 3 2 ♣ J 9
	♠ 6 4 ♥ A K Q J 10 9 ♦ A K ♣ A K 2	

ההזה הסופי הוא 6 הארב. מערב הבביל עם המלכה דיאבונד, הכרוז זכה באלוק, ובשך את הלליכים הי בהרים בארבעה סיבובים. על שלוי עה הגארסם הוליך בחוזבב שלוי עה קלאבס, ומשך את המלך דיאמונד. עתה עיתק כפיד קבן כידה. מערב לפב את הי"ג ספייד והכרוז עקף אל בן-המלך. הוזה ובוד בוזה הי"2 ספייד, הוא ידע שלהובבו. מערב, יש שלוחה קלפים בספייד, כיון שהי"3 ספייד הוא הקלף הקפן היחיד שהכר, ולכן דהה את הי לקיחה.

הפיקרון באוהיה בבבים הוא לי הראות את אורך הצבע על ידי הוי לבת הקלף הקפן ביותר אם אורך הצבע הוא בלהי-זוגי, ולהוליך קלף גבוה-יבמוך אם אורך הצבע הוא זוגי.

לאחר שהכרוז זכה עם בן-המלך ספייד חזר ליהד עם חיבוך של דיאמונד, כשך את האלוף המלך קלאב והיתק כפיד בקף אל ה-10 בוובב. כורה זכה עם האלוף, אולם לא נשארו בידו שום קלפים פרט לספייד, ולכן באלוף להחזיר ספייד בצדו הלוך הכרזה את המכסיד בלאב, בתשלומו בהצלחה את הי היה הקפה.

איזו הגנה היתה יכולה להכשיל את החוזה? ההגנה היחידה שהיתה מצליחה באה היא יציאה של ספייד קבן והחיית הלקיחה על ידי מזרח. ככת אין לכרוז אפשרות לבצע את האלימינציה עליידי חיתוך של דיאמונד שלישי. ברגע שמזרח זוכה בלקיחה עם האלוף ספייד, עדיין יש בידו דיאמונד — קלף יציאה שאינו נותן לכרוז אף לקיחה מיו תרה.

תקליטים

מאת זאב רב-נוף

קוקטייל לאניני-טעם

* „יוהן פוק ובודי מאריבר — מבוהבן, שוברם, מוצארט"; אי-אם-איי.)

קשה להגדיר תקליט זה וגם אין צורך. זהו מעין הגיגה זוטא של מוסיקאים בוחנים שבאו להביע את עצמם — ובכן, בעצם, דווקא. יוזף סוק, פגבן כינור, וגו'ול מאר ריבר (העתיד לבוא ביבים הקרו בים בפעם הראשונה לישראל) מבי בה על אקדמיה של מארטין הקר דים בסדזה. כשהם מבצעים את בוצארט (רונדו בדו-מאזור, ק. 373 ואדאגיו בי-מאזור ק. 261), את בהובן (רומאנסה מס' 1 בסולי מאזור אופ. 40 ורומאנסה מס' 2 בפה-מאזור אופ. 50) ואת שוברט (רונדו בלה-מאזור ד. 438). הי צירות, גם הידועות ביותר שבהן, אינו כהותה פאר יצירותיהם של המלחינים הגדולים הללו, ביחוד לא הרונדו של שוברט. פלחין זה הצטיין בתחומים אחרים הרבה יותר מאשר בתחום היצירה לכינור עם תזמורת. כאן באו הגישה, הי פרשנות והביצוע כדי לעשות פלא אים. מצד אחד, לצקת את כלי כת המלחינים ויצירותיהם למעין צלמות אחת, עם ניהאבסים כבני ניים דקים וברורים, כדי שהוא לא יישמע, חלילה, כריכה בלתי מבוגבת מדברים שאינם ניתנים לביכול מעין זה. למארינר ולסוק יש בטחון, נגיון, הבנה עמוקה ודבק בלתי-רגיל. בה אפשר לד דוש עוד? הייתי בוקסם מסוק, הוא אינו הכנר הדק והמדויק באר ניר. יש בו סופסטאנציה מוחשית, דיוק בופלא ונקיון של ביצוע וכוח הסוחף אותך. הזוכות הללו נעשות בידיו יצירות בעלות משמעות גדולה ועמוקה, הקליט שהוא בלי לי הויה לאניני-טעם.

„נהליה הרומאנטי" (ואנגארד-פופולאר) — זהו תרגיל שכבהיכה בקבלת הוא האי שולי ומבוהנה לא מקבלת פרטק בידי הר. מבצע אותו החלילן השוויצרי ריימונד מיילאן עם תזמורת האופרה הממלכתית בווינה בניצוח פליקס פרוהאסקה. התקליט כולל שלוש יצירות משלוש תקופות שונות. שלוש יצירות לחליל ולתזמורת. שוק לאו דווקא בין היהדות או הסוליבנות. בבזבר בקונצ'רטו ברהי מיגור של פראנץ דאנצי (1763—1826), רומאנסה לחליל ולתזמורת מאת שארל-מארי וידור (1844—1937) וקונצ'רטו לחליל ולתזמורת אופוס 283 של קארל ריינקה (1824—1910). כותב מיילאן על גבי הי עטיפה: „בחרתי בבוגה יצירות המצטיינות ברגישות ובניפוין הי פונם, מאשר במיפגן של וירטואו זיות". ואכן כך הוא הדבר הי יצירות הללו (בלי ספק שלוהבן יפות ביותר והלחין-ישובות גם יחד) נשענות במידה רבה מאד, על אף הבדל התקופות בהן נכתבו, ומגוונים ושיטות עמופעלו, על הרגש והאינדיבידואליזם של הבלי חין.

ברור, כי מיילאן (חלילן נודע ומכובד שזהו תקליטו הבין-לאומי הסולני הראשון) אוהב את היצי רות, מבין אותן וגם בוחר דברים בזירה אישית כשלו. ואכן, דומני כי הוא עשה נכון. הוא מבין יכו לת רגישות עמוקה יחד עם טכניקה רצופה. גם אם איננו נזקק כאן ל„זיקוקי דינור". אחרי הקונצ'רטו היפה והרגוע של דאנצי, בא הי אבאלג הכהוק של וידור שליו הייתי מוותר (טוב שאה קצר), ובי צד השני — הקונצ'רטו המסובך, המתוחכם של ריינקה. הדבר חסר כבתבעות ומקוריות עמוקה, אך יש בו קומבינציה גדודה של ידע מוסיקלי עם רגש כן כל אדם הכר יובזה ואיננו רוצה להיות קלוקי בה, נתני כבוס הוצי והיפצבות. אני כבוכ עם פיילאן, כי הפוך הוא קהות העה בלי הנאה לבל לויות דבק לבבר בערה, מחר מר המלחין ההפעלה בכל דבר אחר.

„בילי פרסטון — „מי חק לימים" (אי-אנד-אם, סי-בי-אס.) — אני סוקר כאן שני הקליטים

בילי פרסטון

של בילי פרסטון — זה הנקרא „כתבתי שיר פשוט" והאחר שכמו „מוסיקה היא חיי". פרסטון הוא כהה כן ופראי וכובש בראשוניותו, אולם יש לי הרושם (ולא בפעם הראשונה) שהוא מבצע כוזלה יו תר מאשר מלחין וכותב מלים. בתקליט הראשון הדבר ניכר על ידי כך, ששני הקטעים הטובים ביותר הם „ללא שירי", שנכתב בידי רזה, אליסקו וזוכאבס (ההיה, כל הכאר הוא של פרסטון). כרי שים כאן גם הביצוע של „הלל הבצון", שהוא כלי, בלי מלים ובלי הקאלים. בתקליט השני ניכר, כי פרסטון נעשה רך יותר, נעים יו תר, מקובל יותר ומגוון יותר. בי קיצור — תרבותי יותר. אולם המורת תכונות אלה (והבירות בקיפות יותר) משלכים, הוא בני שה פחות מקורי ופחות כן, גראה, כל כולו אם אינו בכבל — כימסכה.

„בשיבי הנבוד — הזכות. פגי טיגיי" (כאבלה — איסטרוניקס) — הכוד הייתי מהכוד ספוד החר דר, הוא מוסיקאי כהינה, הן כבלי הין הבן בכבצע. המוסיקה שקרעה אבלי עבוק בבכבק וגם — באצי בעה, הפצע, דובר. הוא בשהבדי שה, אך הוא עוכה זאת בחן רב. הוא כבכה את כוהו בכל מיני „הברווהו" כבגונים שאינם רגי גיים, אך כהנים ביותר. הכלים המהדפבות על גבי המצטפה הן ביבס כיהורות, אין הקן הגיבתוי יהד הן עלוליות הטיס אותבו בהר עיקר — בוגהנגה לכל כיהה. זה בעים יהה.

„ההופיפ עד כיבון, הקדים בס' ד" (כאבלה — איסטרוניקס) — אוסף בבוון על 16 פזמונים מהורכבים כתוך תקליטי שאבלהי כושון הכולל ביצועים בכל „כופר רומבי ו„כבבפטיוכבס", דייאנה רוס, מייקל ג'יקסון, סביבי וונדר, ואנד רים. המהדפ המיבצג הוא עשיר ושיקול הטוב. כבחור להיטים, ומי שאוהב את „נצבת בוטון" ואינו רוצה (או יכול...) לרכוש תקליטים אריכיגבן של כל אחד בהמופעים כאן, הרי שהו פתרון לא רע לגבי רי.

„גיל כדקה שר בעברית" (אר-סי-איי.) — שני להיטים של גיל כדקה ובביצועו, בעברית, על גבי תקליט קטן — „הו, קארולי" ו„למה טוב איננ עמי". הדברים נשבעים גם כיוהבים, גם מלאכי היש-טאבבים וגם מתקתקים ו „מבבים על הבשמה". הכל נשבע כאאנכרוניזם. גם אם אתה צריך להיות באה על שמר מבובא לבי עוגי שר עברית. אני מבין כי הי קליטים הוא להיט לבבידה. יבבשם ל „כרים ולקנים. אך התופעה כב יוסה ניתות החורה כהוס המוסיקה.

„מסע הסיכוי האחרון"

(המשך מעמוד 5)

בכילי „בדרורי" ואילו האמרי קאים עוברים מיכי ה„בדרור" לי הקיפה ה„פארוד". השלים החי שים, שיהיו כדוייקים וקטלניים יותר בפגיעתם, יאפשרו לשבש את האיסטרטגיה האמריקאית החדשה. זו איננה כשתתת עוד על הרתעת עליידי איום על כרכזי אוכלוסיה, כי-אם עליידי פיתוח כושר פגיעה בבסיסי הטילים עצמם. מכאן הקי ציב ההגנה האמריקאי הראשון, המתקרב להיקרת מאה מיליארד דולאר דווקא בימי שלום לאור היב, ומכאן ההסס המוביסטי בפני ערעור מאזן האימה, בימי ההי דברות דווקא.

שליחות גרומיקו עשויה לאפשר לברז'נייב הפרכה שקולה של הבי צב: היש לו סיכוי להוסיף ולהזי זיק בעלטון, כשהוא דבק בתחבולת איבה, שידו מבחת באחוזות על כתי סר על ביוא מעבבה-המל הקאפי טליסטית? או שבא הגיעה השעה לנסות ולהציל את שלטונו — אם אפשרי הדבר בכלל — עליידי שיפור התדמית, מיכוהו ונטילת ארוחת של אויב קשוח לאה"ב? בתשובה על שאלה זו הרהר האי המוכיר הכללי, באומרו בקובה: „א. הכוונה (של ארה"ב) היא לבי סות ולזכות ביתרונות עלינו. על התוכן עקרונותינו האינטרסים הה' יקבים לנו, הרי כל המאמצים הם לשוא. הדבר המור עוד הרבה יותר, אם המטרה היא למנוע את שיפורה של האווירה הבין-לאומית, לשוב אל הימים הקודמים של מלחמה קרה ולהרבן את כארבן הזומנים". ברז'נייב יאלץ לבי חור בין שתי ההערכות האפשרי יות, לאחר שובו של גרומיקו מ„מסע הסיכוי האחרון". ולמזכיר הכללי סיפות טובות לצפות בחי רוה להידי-השבון בסיו של שר החוץ.

ישראל כיימן

הלוח החדש דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י/המרכז לתרבות ולחינוך

קשב

מכון ישראלי להשכלה בכתב

השכלה בכתב חינם לחיילים בשרות מילואים

בסיוע משרד החינוך והתרבות / המחלקה לחינוך מבוגרים ומשרד העבודה / והאגף להכשרה ולהשכלה מקצועית — מאפשר לך מישל"ב בתקופת שרותך במילואים ללמוד בכל המחלקות:

1. הכנה לבחינות בגרות ומוקדמות.
2. שפות: עברית, אנגלית וצרפתית.
3. לימודים מקצועיים / הנדסיים.
4. אוניברסיטה לעם.
5. פקידות הנהלת חשבונות — כל הסוגים.

לקבלת אינפורמציה ותכניות לימודים יש לפנות כדלקמן:

1. קצין חינוך ראשי / ענף השכלה / צה"ל.
2. קציני חינוך ביחידות.
3. מישל"ב, תל-אביב, ויצמן 53, ת"ד 373.

נצל את האפשרות להבראה במחיר הישן

עד ה-1 במרס 1974, הני בה ליהנות מההמחיר הק ים, כהחבר —.40 ל"י ליום הבראה. בתאריך זה ייב גם התקפי תעריף הדש.

בבית-ההבראה „ כב' ...כברית, נבנב כבר להרפוס התריף הזה החל ביום א', 10 בפברואר ש.ז.

בתי ההבראה השובדים לה' שהתן:

„ארזה" במוצא ליד ירושלים טלפון: 02/532151

„נוה-הדר" בני ברק — טלפון: 782231

„בית-רמות" זכרון יעקב — טלפון: 063/99070-1

„בית מבודי" (מבית) חיפה — טלפון: 04/81414

בכל המוסדות הנ"ל גם פיר את רפואי ואוכל דיאטטי הי נוס ברמה בכל החדרים הי אלבות.

בעונה זו ניתן ביותר קלות לקבל החדר ליחיד.

נופש סוף שבוע:

בית ניתנת האפשרות לתי גת כופש „סוף-שבוע" (ביום שבי אחר-הצהרים עד לבוי בארוחת אחרי צהרים). המחיר לנופש „סוף-שבוע" עד יק לבגור —.60 ל"י ולילד —.40 ל"י.

המעונינים בתבקשים לפנות לסניפי קופת-חולים או ישירות לבתי-ההבראה הנ"ל.

מרכז קופת-חולים

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

תיק עזבון 324/74

בעניין עזבון המנוח פרנק (אפר ריס פייבל) מוזקוביץ ז"ל.

המבקש ד"ר (יחיאל) צבי מודר קוביץ ברחוב מקולוב 18, בני ברק, מיוצג ע"י ב"כ א. רוזנברג עו"ד ומשרדו רח' אבן גבירול 40 תל-אביב, טל. 360089.

הודעה

בדבר קיום צוואה ומינוי מנהל עזבון

להווי ידוע לך כי הוגשה לי בית משפט זה בקשה לתתן צו לקיום צוואה ולמינוי מנהל עזבון לגבי המנוח הנ"ל שנפטר בתל-אביב ביום 25.12.1973.

כל המתנגד לבקשה זו יגיש תוך 14 יום מיום פרסום הזבנה זו את טעמי התנגדותו. שאם לא כן יתן בית המשפט צו כשוב בי קשה.

דוד ולך, שופט

רשם בית המשפט המחוזי

האופרה הישראלית

מנהלת מיסדת אדיס דה-פיליפ

להוריו בצה"ל

הבכיפה המששית

ההצגחה הגדולה של העונה

נסיכת הקרקס

תל-אביב:

8.30 ב"ש 9.2

16.2 ב"ש 8.30 ב"ס 19.2

לפי בעמות הכהל

חיפה: 21.2 ב"ו

אבנות לעם:

חדר — „אורדה"

8.30 ב"ש 25.2

אופרה באה קלפן

ת"א: 6.2 ב"ש

18.2 ב"ש

ירושלים: 13.2 ב"ש

ריגולטו

קריית ביאליק — מבנין הפסר כפבילים

קופת חולים

אל חברי קופת חולים של ההסתדרות הכללית במחוז תל אביב

בימים אלה הוחל בהפעלת שרות חדש לחברי קופ"ח במחוז ת"א

רפואפון

באמצעות שרות זה

הראשון מסוגו בשרותי קופ"ח

יכול החבר לקבל מידע טלפוני

על שרותים רפואיים שמגישה קופ"ח במרפאותיה

שבכל חלקי העיר ובמחלקות המייעצות השונות

שליד המרפאה המרכזית.

כמו כן ימסר באמצעות „רפואפון"

מידע על תורנויות רופאים, בתי-מרקחת,

מעבדות, בתי-חולים ותורנויות לילה.

הפניה היא לטלפון מספר

229777

שרות „רפואפון" פועל בכל ימות השבוע

מ-8 בבוקר עד 2 בלילה ובימי ו' מ-8 בבוקר עד אחה"צ

להורי בחיים. לאבינו וסבנו היקר

דב מטוס

בהגיעך לגבורות — 80

מברכים אנו אותך

בבריאות טובה ורעננות נפשית עוד שנים רבות

המברכים:

המברכים: הרעיה — רבקה, הבנים והבנות, הנכדים, הנכדות והנינות — כפר יחזקאל

בית המדרש הממלכתי למורי ציור ואומנות

רחוב ז'בוטינסקי 50 הרצליה ב', טלפון 937254

מודיע

למורים לאומנות

כי בשנת תשל"ה יתקיימו ההתמחויות הבאות:

1. קורס המשתות להוראה אמנות בחינוך מיוחד.
2. השתלמות לקבלת דרגה מורה מוסמך בכיר להוראה במסגרת המוסד.

בדבר פרטים נא לפנות למזכירות המוסד.

אוניברסיטת תל-אביב

מודיעה

כלפ הנוכת המגדל למחקר רפואי ע"ש דוד גולבלום

אשר נועד להתקיים ביום 6.2.74 בשעה 14.00 —

נדחית

קופת-חולים של ההסתדרות הכללית · מחוז תל-אביב · לוח התורנויות

א. תורנויות לילה

מתקיימות ערב ערב, כולל שבת וחג, בשעות 8 בערב עד 12 בלילה (פרט להדר יוסף ב"8 עד 11).

1. מרפאת התקוה ב' רחוב יד פינת רוז ברכיה. טלפון 31122 — להברים מסניפי: התקוה א' רמת נשקה וכפר שלם.
2. מרפאת הדר יוסף, רחוב קהילת וילנה מספר 10—12. טלפון 778095 — בשעות 8.00 עד 11.00 בלילה. להברים מסניפי: הדר-יוסף, נוה שרת, צהלה, רמת החייל, תל-ברוך ותל חברים כמשכונות הקרובות לסניפים הללו.
3. מרפאת נוה שאנן, רחוב יסוד המעלה פינת לויכסקי טל. 53483 — להברים מסניפי: נוה שאנן, ליבינגבון ופלורנטין.
4. מרפאת קמרבין, רחוב הגדוד העברי 36 פינת יהודה המכבי, טל. 444494 — להברים מסניפי: שכונה, רביבוים ורמת אביב.
5. מרפאת תל-נורדוי, רחוב דב הוז 1, טל. 243233 — להברים מסניפי: תל-נורדוי, צפון העיר, בארי, אחתמב, גלבוע, הבבל ודפנות.
6. מרפאת קרית שלום, רחוב זייבמפסקי 12, טלפון 822715 — להברים מסניפי: קרית שלום וקריית-שלום (שכון צבא קבע).

הערה

א. אחרי השעה 12.00 בלילה יש 1.00 בבוקר מתקיימת תורנות לילה בבית"א, רח' מזא"ה 13, טל. 101.

ב. החברים מסניפי: אילת, יד אליהו, רבת חן, עממי ב', רבת ישראל, מבלבורג, בר-אור, אר ליבים, שבי יהוה הבונא ושבי פיפורי — הוקרים לרופא בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר יענו לשבן רוד אחים, רח' מזא"ה 13, טלפון 101.

ב. תורנויות ערב שבת

בימי שישי משעה 2 אחה"צ עד 8 בערב בתחיבת תורנות בשבן ליד אחים, רח' מזא"ה 13, טלפון 101.

1. בית מרקחת, במרפאת זמני הוף, רח' זמנהוף 42, טלפון 289221. בין השעות 2.30—5.00 אחה"צ במרפאה מבדלבורג, רח' אלנבי 75, טלפון 614467, בין השעות 2.30—5.00 אחה"צ.
2. מעבדה, במרפאה זמנהוף, רח' זמנהוף 34, בין 5—4 אחה"צ.

ג. תורנויות שבת וחג

1. מתקיימות בין השעות 9.00—11.00 לפנה"צ במרפאות:

גלבוע	— טל'	242870
התקוה א'	— טל'	32579
רשינגבון	— טל'	828180
הדר יוסף	— טל'	778095
יד-אליהו	— טל'	34278
יונה הנביא	— טל'	55979
כפר שלם	— טל'	31546
מבדלבורג	— טל'	614467
נוה שאנן	— טל'	33483
קרית שלום	— טל'	822715
קמרבין	— טל'	444494
רמת אביב	— טל'	412294
רמת חייל	— טל'	771162
תל נורדוי	— טל'	243233

משעה 1.00 בצהריים עד 8.00 בערב מתקיימת תורנות בשבן רוד אחים, רח' מזא"ה 13, טל' 101.

2. רופאים מקצועיים — לכל סניפי המחוז, מרפאת מבדלברג, רח' אלנבי 75, טל' 614467.

א. רופא א.א. וגרון ורופא עיניים בין השעות 9.30—11.30 לפנה"צ.

ב. רופא כירורג בין השעות 9.00—12.00 לפנה"צ.

3. תורנות מעבדה — לכל סניפי המחוז, במרפאת זמנהוף, רח' זמנהוף 34, טלפון 284242, בשעות 9—11 לפנה"צ. 4—5 אחה"צ. בית מרקחת במרפאת מבדלברג, רח' אלנבי 75, בין השעות 9.30—12.00 לפנה"צ, 4.00—5.00 אחה"צ.

הערה: בית מרקחת מבדלברג, רח' אלנבי 75, פתוח בימי א' — ה' משעה 8 בבוקר עד 8 בערב, ללא הפסקה.

בתי-מרקחת

ירושלים

גיבנס, האריי 12, טל. 33676; פיאם, רחוב שער שכם, טל. 284512.

תורנות בתי מרקחת בת-א

שלמה המלך, רחוב שלמה המלך 78, טל. 246461; צפון, רחוב יהודה המכבי 33, טל. 449995; הגבי אים, רחוב המלך ג'ורג' 72, טל. 286740.

תורנות בתי מרקחת בחיפה

בריה, מוריה 45, טל. 241009.

בת ים

הופמן, בתים רחוב דניאל 4.

רמת-גן

הדסה, גבעתיים, כצנלסון 151.

בני-ברק

הנביא, דרך ז'בוטינסקי 111, פרדס כץ.

תורנות בתי מרקחת בחולון

אביגה, הולון סוקולוב 4.

פתח-תקוה

בריאות, חובבי ציון 13.

נתניה

המגן.

הרצליה, כפר שמריהו, „בית-השרון, רעננה, כפר סבא, ובתיים

קרבה, הרצליה, רחוב סוקולוב 18.

קולנוע

תל-אביב

בשעות 4.30—7.15—9.30

אופיר — סטרדיו

אביבה — אני אוהב את גרושתי

אורלי — בוהר אזיל דבצה

אלנבי — צ'רלי ואריק

בן-יהודה — הקרב על התוף

גורדון — תבלוניצי עם הבצל

הבתנורה

גת — פיש וסילי

דקל — קאם באלו

7.15—9.30

דרייב אין: 7.15 — כנפי הרעם 9.30 — מבצע חבב הקופים

הוד — המבצע הפורע בשבות 2000

המרכז — אגרופי המוות

זכיר — סמעיקה ושבה שפי

חן — הבינגבוסם

לימור: הפרחמים הצליחים

מוגרבי — המקבץ

מתמיד — האגרות האבוד

מקסים — בה עשו לך מלבבי

סינראמה — בפרות במלבדה

סינמה 1 — השופט ווי בין

סמדיר — לקאבוהו האבוד

עדן — ההרבים הנקוכים

פאר — איתה בין עווה

פריז — הנפקה שבבקמה

צפון — עובר הלבבה

רמת אביב — השבת הבלויגיה האורגבה

תכלת — [illegible]

תמר — היטל פירצים בווירה

הקרבה

תל-אביב — בבאו הבציד של מרוקן

יפו

נגה — יד הרעם 4—7—9.15

צ'זיק — הבבורים להאוה

בתיים

רמת יוסף: 5—7.15 דם השבט

מרסיה הוחין

אירמון — 7.15—9.30

הפשיטה על האוצרה

פלוף צ'יקו עלוף 4.30

מגדל — 7.15 9.30 הרקולס הגיבור

רמת גן ובגבעתיים

בשעות 7.15—9.30

אורדע — גבר עם כבוד

אוואזיס — ארוך הוא הלילה

ארמון — הפרפר הפצוע

גד-אור — הגבב שבא לפסוד

הדר — השופט דוי בין

לילי — ההילול

רמה — ביג בוס

רמת גן — אמיצים וקשוחים

שבים — הטנגו האחרון בפריס

נתניה

אסתר — מה תאמר לגברת עירומה

7—9.15

האוהל האדום ב-4.30

כמודור — 7—9 הבנדיך

שרון — גם מלאכים אוכלים

7—9.15 שעועית

הלב הנאמן ב-4.15

הרצליה

דגנית — הצד הצפיר 7.30

כפר סבא

עמל — סוד הבבק הגדול 8.15

חן — רוצה לעונת הקיץ 8.30

הוד השרון

בית הפועלים — צירום בצל המהד 6.45—8.00

חדרה

הוף — המפוס לי ברגל

פתח תקוה

הדר — הדרקון 3.30—7—9

היכל — הרפתקה בפוסידון 3.30—7—9.15

שלום — בלמודה לבייבי סיטר 7—9.15

ירושלים

אדיסון — האורה

אורגיון — כי רצח את בילה

אורנע — גרומיה ההמצון

ארמון — ליל הכלולות

אור גיל — יובבה על בתולה

הבירה — כהכל ומבפד

חן — ברחקה בריבנבה

ירושלים — בלם השבו שאפס

סמדר — היכל בין השמרים

המיבר

עדן — הבריחה

רון — חולף עם הרוח

חיפה

אורגיון — איש הברזל

אורה — מלכודת השופש

אורלי — כה האמר לגברת עירומה

אמפי-תיאטרון — דקבורון 69

ארמון — לאנטי

אורדן: המתחילות

בית הגשיקה: פליני רומא 6.45—9

חן — המגבשים לכבוטר

מירון — בציהוד של גבר

עממי: הבלונדיני עם הנעל השחורה

עצמון — המקבץ

פאר — בורדה בבוך

רון — מומר אירופי

שביט, הר הכרמל — הבלש האמיץ שפרץ.

טלוויזיה לימודית

7.50 שבע ה' — כיצד אנו נעיבט במקביל. 8.15 עיצוף המכון ח' — כי ערבה מה. 8.40 תורת המשכל י' — היכור במקביל. 9.05 השבון ה' — היכל בסנורכה הצבורית. 10.00 אנגלית כ'. 10.20 אנגלית ד'. 10.45 גני ילדים — אבחנים פחד בים. 11.05 גיאומטריה כ' — יש רים בקבילים. 11.25 אנגלית ד'. 12.00 אנגלית ח'. 12.20 אנגליה ח'. 13.00 טכנולוגיה כ' — הבק ה. 16.00 המטוס — שלוכית דקל מספרת על המסווע והבור היה. 16.20 „אמיצים פחדנים" — המכנית לגיל הרך. 16.30 „איה פלוטו?" — הוכבית לגיל הרך. 17.00 „היבוב שבה" — שלוכית קל על בוסג הטכה של צורה גיאומטריה.

טלוויזיה כללית

17.30 חדשות. תכניות ילדים — 17.32 משחד שירות. 17.42 סידרת טבע. 18.10 ד"ר דוליטל. תכניה עברית — 18.30 קיצור החדשות. 18.32 שירים שבהדעו לך. 19.00 למתבוה. 19.30 חדשות. תכניות בערבית — 20.00 עליה מארצות הברית. 20.30 מבט לחדשות. 21.00 קונג. 21.50 מוקד. 22.40 בידור הו"ל. 23.30 פסוק בדברי חז"ל על ליבוך ומעבה ההדבה.

שדור ישראל

רשת ב'

00.05 מבזבבים לא ליל. 1.05 עד אור הבוקר. 5.55 בה מבבה. 6.05 התעמלות. 6.15 עשון כוסבי קלי. 6.59 רגע של עברית. 7.00 הבוקר הזה + סקירת עתוני הבוקר. 7.25 זכור זכר לך. 7.55 אור ירוק. 8.10 בוקר טוב. 8.55 בעקבות החדשות. 9.05 הבוקר בוקר טוב. 10.05 כאן בבית. 11.40 לאן הערב + מוסיקה קלה. 12.05 מקצב יוצר. 12.30 הן היקר. 13.00 בחצי היום. 13.25 שירים משלנו. 1400 סקירה עתוני הצהרים. 14.10 מפגש רגד בכלל. 15.05 מוכר הביב + פיילות שלום. 15.53 הדרק. 16.05 רגע של עברית. 16.06 דרכון לזמר. 16.30 בתקוה שתבין את הרגע. 16.35 דרכון לזמר. 17.05 עד בצד. 18.05 שירים של אהבה. 18.45 היום בספורט. 19.00 עברית לבב. 21.05 פנס. 22.05 באר לה של בבל. 22.52 בבינה קלה. 23.00 הלילה הזה. 23.25 פגיני באן (כל היבונה החדשה כל שעה).

רשת א'

00.05 רגע של שיר. 2.00 הבי ברה כורהה ב'. 3.05 עד אור הבו קר. 5.05 הגבלה כורחת ב'. 8.05 קונצרט בוקר — מבבארט: רונדו ברוהרבצור לפסנתר ולתזמורת, ק. 382 בהוהבן: סימפוניה מס. 1 ברה-מאזור, אופוס 21; מבדאלי: קאמבהה; דבוראק: קונצ'רטו בלה-מינור לכנור ולתזמורת; ברי כן: סימפוניה מבוהה; ויולה-לובוס: „הורף האהובות". 11.00 עברית לעם. 11.15 ידעתי ספר — לכיתות ד' — ה'. 11.35 — שיר ופזמון. 12.15 אנגלית לבתחילים. 12.35 קונצרט צהרים — ביזה: פרלוד למערכה הרביעית של „כרמן"; ראבל: „בוליה". 13.00 בחצי היום. 13.25 בוסיקה ישראלית — קראל טלבון: פתיחה על נושאים יהודיים; הנדה דוול: דוגה פתגיקו; ארתור גל בדון: דיבורטימנטו. 14.00 סקירת עתוני הצהרים. 14.10 לאם ולילד — לפעוטות — ניגון ההבים מבי כון ב; „התהול הגיבורי". לילדים הגדולים — הירון מוסיקלי. 15.05 רצף מוסיקלי. 15.05 רצף מוסי קלי. 16.05 רגע של עברית. 16.06 סוף הדיש — סקירה. 16.10 שעור בתלמוד לתלמידי היכן. 16.30 „מסיבלי" עולמית בוד (כלגב) ספי הר — באן: פרטינה בס. 5 לומאן: ארבקסה. 17.05 סוף המבצע — האורה שלא נכתבה. 18.05 על אנשים ומספרים. 18.25 תכנית הדוכה להקלאים. 18.55 לחקלאי — דעת ידיעה ובי. 19.00 היום הזה. 19.25 קלאסי וקל. 19.50 פר קי היום בתנ"ך: ירמיה. 20.05 זכרונות ארץ-ישראל. 20.15 לק ראת קונצרט. 20.30 התזמורת הי סימפוניה ירושלים — מוסיקה קאמרית, מקהלות, קטעי כולו. יצי רות תזמורתיות, קטעי אופרה וי קטעי ספרות. 23.00 הלילה הזה. 23.25 מגילת מוסיקלית. (כל הי דובה החדשות כל שעה).

גלי צה"ל

6.05 צלילי בוקר + דיווים. 6.55 לנבאים ולמשפחות. 7.05 המשך צלילי בוקר 8.05 יומן הבוקר. 8.30 דיש עם שיר. 9.55 ים בציה. 10.05 המשך דיש עם שיר. 10.55 כילה בכלע. 11.05 המים השעה, דיווים. 11.55 כה לעצות. 12.05 יומן הצהרים. 12.30 המשך הדים וכנים. 13.30 דיחה בכיון השבי. 13.35 המשך הכים השעה. 13.55 הודעות לחיילים. 14.05 קי נוה קל + דיווים. 14.30 הד הדקה. 15.05 המשך קיפוה קל. 16.05 בא לצלצל. 17.05 יומן הערב. 17.40 מזמינים לכולכם + דיווים. 18.05 עולמם של רבנים צבאיים. 19.05 מכבה אליך. 20.05 תוסס ורענן. 20.30 כרזונבם. 22.05 בוא נדבר. 23.55 ביזות חצות. 00.30 צינורי לילה. 2.05 בוכת רדיו. 3.05 פזמוני גים אל תוך הלילה עד שעה 6 (כל הדובה החדשות כל שעה).

תיאטרוני ישראל

הערב 5.2

הבימה:

כך אוהבים האמהים: תל-אביב האולם הגדול ב-7.30

הה, הי ילדיה: תל-אביב האולם הקטן ב-7.30

הקאמרי:

במיב בעיטיבה: חיפה.

מלון שלום: צה"ל.

התיאטרון העירוני חיפה:

במוב בעיטיבה: חיפה.

אנשים קטנים: צה"ל.

מה אני הייבה של המלחמה? קרית שמיר.

אוגר חום אלקטרה

עכשיו – בהנחת סוף העונה
הרבה חום במעט חשמל
לפי תעריפים מוזלים בזרם-לילה!
חסכוני! * בטוח! * נקי! * נאה!

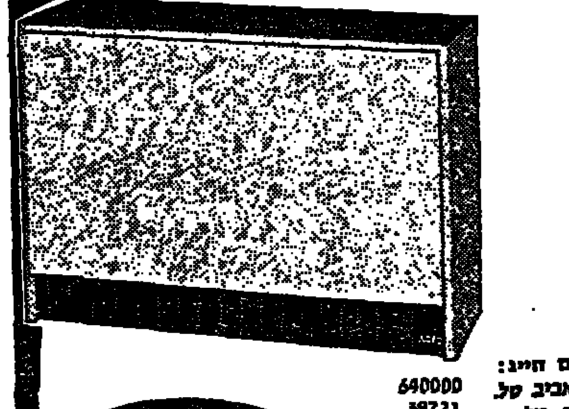

לפרטים חייג:
* תל-אביב טל. 640000
* חיפה טל. 39721
* ירושלים טל. 224750
* באר-שבע טל. 72211

אלקטרה
שרות נאמן שעמד במבחן

התעשיה האווירית כבר מכרה 23 "וסטווינד"

23 מטוסי "וסטווינד-1123", מתוצרת התעשיה האווירית בלוד, נמכרו מאז קיבל מטוס זה רישוי רשמי, לפני כשנה וחצי.

מכירות מטוס המנהלים הסילוני זה נמשכת בקצב משביע-רצון למרות משבר הדלק בעולם.

לכתב "דבר" נודע, כי כל המטוסים המצויים על קווי-הייצור ועתידים להיגמר הקיץ — כבר נמכרו. 20 מטוסים כבר הועברו ללקוחות. ארה"ב היא השוק העיקרי למטוסים אלה, אך המטוס מבוקש גם בקנדה ובאירופה. לקנדה כבר נמכרו שלושה מטוסים. באירופה נמכר מטוס אחד והשבוע יימסר המטוס השני ללקוח במערב גרמניה. מאז מלחמת יום הכיפורים מכרה התעשיה האווירית שישה מטוסי "וסטווינד".

מטוס המנהלים הישראלי נמכר במחיר של מיליון דולר והוא עומד בתחרות עם מטוסים מסוגו, מתוצרת אחרת, שמחירם גבוה במאה אלפי דולר מהמטוס הישראלי. מומחי תעופה בעולם ציינו לשבח את ביצועיו המעולים של מטוס זה, לעומת מתחריו.

כיום מייצרת התעשיה האווירית מטוס אחד בכל חודש ואם יתרבו ההזמנות ניתן להגדיל את הייצור. (ע)

מנהל החשבונות של מזנון "סיפאניס", שעלה באש לפני כחודש ימים, שוחרר אתמול ממעצרו בערבות של 5.000 ל"י בפקודת שופט שלום בתל אביב. מנהל החשבונות, אמנון רונלד משוויץ, נעצר לאחר השריפה ב"סיפאניס" ועימו נעצרו שני אנשים נוספים, בחשד בהצתת המזנון.

10 מיליון תיבות פרי-הדר נשלחו מנמל חיפה

מאת סופר "דבר" בחיפה

עשרה מיליון תיבות פרי הדר יצאו מנמל חיפה עד אמש. כמות זאת שווה לכמות הפרי אשר נשלחה מכאן בתקופה המקבילה בעונה הקודמת.

דובר הנמל י. בר-משיח מסר שדרך הנמל צריכים לייצא עד סוף העונה עוד 15 מיליון תיבות פרי נוספות ואם לא יהיו שיבושים בלתי צפויים יוכל הנמל לעמוד בכך.

אם לא שלחת עדיין את הפתרון לחידון סמלי ערים ומועצות מקומיות — שלח אותו עוד היום!
לנוחותך אנו חוזרים ומפרסמים תלוש נוסף לאלה שטרם שלחו את פתרונים. ככל שתרבה במשלוח פתרונים, תגדיל את סיכוייך לזכות בפרס יקר-ערך.

חידון סמלים מס' 1

מס' ההגדרה	מס' הסמל	מס' ההגדרה	מס' הסמל
1.		27.	
2.		28.	
3.		29.	
4.		30.	
5.		31.	
6.		32.	
7.		33.	
8.		34.	
9.		35.	
10.		36.	
11.		37.	
12.		38.	
13.		39.	
14.		40.	
15.		41.	
16.		42.	
17.		43.	
18.		44.	
19.		45.	
20.		46.	
21.		47.	
22.		48.	
23.		49.	
24.		50.	
25.		51.	
26.		52.	

לכ'
חידון הסמלים של דבר
ת.ד. 29050 תל-אביב.
שם ______
כתובת ______
טלפון ______

דגלי 20 אומות המשתתפות ביריד "טכנולוגיה" שייפתח היום ב"גני התערוכה" בתל-אביב, הונפו על תרנים בכניסה לשטח היריד, לקראת טקס הפתיחה החגיגי שייערך היום לפני-הצהריים

היום פתיחת "טכנולוגיה"

ביריד הטכני הבין-לאומי משתתפות 1450 חברות מ-20 מדינות; שמונה מדינות הקימו ביתנים לאומיים

היריד הבין-לאומי "טכנולוגיה", שייפתח היום ב"גני התערוכה" בתל אביב, יהיה הגדול באירועים הכלכליים הבין-לאומיים של ישראל. על אף מצב החירום השורר במדינה השנה יעלה יריד זה על קודמו, היריד הטכנולוגי של שנת 1971.

במסיבת עיתונאים ב"בית סוקולוב" בתל אביב מסרו מארגני היריד א. אלמגור, ד"ר ד. מילין ומ. תוסר, כי יותר מ-1000 מציגים משתתפים ביריד ומביאים את מוצריהן של 1450 חברות מישראל ומ-19 מדינות בחוץ לארץ.

שמונה מהמדינות המשתתפות ביריד יציגו בביתנים לאומיים שלהן: בריטניה, איטליה, ארה"ב, צרפת, שוויץ, גרמניה, אוסטריה ובלגיה. כן משתתפות בצורות ובצירופים שונים חברות ממדינות נוספות: אוסטרליה, דנמרק, דרום אפריקה, הולנד, טאיוואן, יפאן, לוקסמבורג, ספרד, פינלנד, קנדה, ושוודיה. מספר החברות הרב ביותר בא מבריטניה ומצרפת.

בתשובה על שאלה בדבר ביטולי השתתפות ביריד נמסר, כי 16 חברות מחו"ל ו-21 מציגים מישראל ביטלו את השתתפותם בגלל חוסר ציוד, דהיינו מוצרי אספקה, או גיוס מנהלים ועובדים וסיבות אחרות שהזמן בהן. לעומת זאת, בשבועיים האחרונים הצטרפו שמונה מציגים חדשים. נמסר, כי המציגים הזרים והישראלים עשו מאמצים ניכרים להבטיח השתתפותם, על אף התנאים הקשים.

הנהלת היריד סייעה בפעולות לשחרור מהיר של המוצגים מהנמלים ולהעברתם ליריד, להארכת תקופת האשראי לספקים, סיוע בהקמת התצוגות, שחרור אנשי מפתח משירות מילואים והפעלת הציוד המתוחכם שהובא לתצוגה ולמכירה.

המארגנים מסרו, כי שלטונות צה"ל נענו לפנייתה של הנהלת היריד לשחרר זמנית מספר רב של מגוייסים למטרות התצוגה. כן פורסמו בצה"ל מועדי היריד ותוכלו בפני המפקדים לאפשר חופשות למעוניינים בביקור.

הדוברים ציינו, כי בתערוכה יוצג מיטב הציוד המודרני. מיכשור, מכונות וכלים, שעשויים לסייע "למשק בתחומי התעשייה, החקלאות, הבנייה, המחקר והפיתוח. השטח הכולל של התצוגות היא 15.450 מ"ר.

היריד יהיה פתוח עבר יום עד ה-13 בפברואר. בין השעות 10 בבוקר ל-5 בערב. (ע)

אושר ההסדר לגבי נהיגת חיילים בחופשה

חיילים היוצאים לחופשה קצרה והבודדים באישור החופשה המקובל בצה"ל יהיו רשאים לנהוג גם ביום שבתון הרכב — זאת לפי ההחלטה המקורית של שר התחבורה שמעון פרס, אשר ביקש לפשט את ההליכים ולהקל על החיילים, בשעת חירום זו.

דובר משרד התחבורה, שמסר על כך, ציין, כי הכוונה בחופשה קצרה ועד למקסימום 72 שעות. היתר זה יפורסם ב"רשומות".

נציגי עובדים בחיפה מוחים על ההתייקרויות

מאת סופר "דבר" בחיפה

בכינוס נוסף של נציגי 80 מקומות עבודה המייצגים כ-20.000 עובדים, שנערך אתמול במועצת פועלי חיפה בהשתתפות מזכיר המועצה א. מולק, הביעו מורת רוחם מהיקף ביטול הסובסידיות על המצרכים החיוניים, ומהעלאות המחירים.

א. מולק דחה את תביעת משתתפי הכינוס להפגין ולקיים שביתת אזהרה אם הממשלה לא תחזיר חלק מהסובסידיות אותן ביטלה. הוא הציע לכינוס להמתין לגמר המו"מ המתנהל עתה בין ההסתדרות לבין האוצר ולפעול במסגרת המוסדות המוסמכים של ההסתדרות. במידה והמו"מ לא יישא פרי יתכנסו הועדים מחדש כדי להחליט על נקיטת צעדים.

מזכיר המועצה תבע לשלם לאלתר את מלוא הפיצוי עבור ההתייקרות, ולמנוע פגיעה כלשהי בהכנסות מעוטי היכולת ומשפחות מרובות ילדים. לאור המצב החדש שנוצר הודיע מזכיר המועצה שיהיה צורך לחדש את הסכמי העבודה באפריל 1974.

אלפרד ברנדל

אלפרד ברנדל יופיע עם הפילהרמונית

אלפרד ברנדל, מגדולי הפסנתרנים בדורנו, יופיע הופעת בכורה בישראל כסולן הקונצרט השביעי למנויים של התזמורת הפילהרמונית הישראלית.

ברנדל ינגן תחת שרביטם של המנצחים וויליאם סטיינברג, לוקאס פוס ודיטריך פישר-דיסקאו וישמיע קונצרטים לפסנתר של בטהובן ומוצארט.

ועדי עובדים בחולון נגד ההתייקרויות

בפגישת נציגי ועדי עובדים מענף המתכת שהתקיימה במועצת פועלי חולון יצאו המשתתפים בקריאה לממשלה ולוועד הפועל של ההסתדרות לשים קץ להתייקרויות.

פתח את הפגישה מזכיר מועצת הפועלים י. צדוק, שהתריע נגד היעלמות מצרכי מזון יסודיים חיוניים ממדפי החנויות. הוא תבע לפצות את העובדים במלוא תוספת היוקר וטען שאם כזה הוא המצב, אין ההסתדרות צריכה לשמש עוד בלם לתביעות העובדים.

נציגי ועדי העובדים סיפרו בהתמרמרות על יוקר המחיה והביעו פליאתם על שהממשלה לא נועצה בהסתדרות בטרם החליטה בנדון.

חיפוש קרובים

משפחה קרול שבוצאן משקלוב בבילורוסיה מתבקשת להתקשר עם ד"ר ר. קרול, השוכר ביתן 11 עד ה-12 בפברואר.

משל ומשלחת הוועד-הפועל הזמינו את נשיא המדינה לפתיחת ועידת ההסתדרות

מזכ"ל ההסתדרות בפועל י. משל, בלוויית משלחת המורכבת מראשי סיעות בוועד הפועל של ההסתדרות, נתקבל אתמול אצל נשיא המדינה פרופ' אפרים קציר במשכן נשיאי-ישראל בירושלים.

המשלחת ההסתדרותית הזמינה רשמית את הנשיא לישיבת הפתיחה של ועידת ההסתדרות ה-12, העומדת להתקיים בירושלים ב-11 במארס השנה.

המזכ"ל ציין, כי מסורת היא לפתוח את ועידת ההסתדרות פועלי ישראל במעמד נשיא המדינה וביקש מהנשיא להיענות לפנייתן של סיעות הוועד הפועל לשאת את ברכתו ביום פתיחת הועידה.

במשלחת סיעות הוועד הפועל השתתפו חברי הוועדה המרכזת ר. בש, ע. דגני, הרב מנחם הכהן, י. וושצינה, א. הראל, צ. נתנזון, י. קיסר וכן ראש סיעת "הליכוד" בוועד הפועל ד. נחמני ונציג חוג עת-העבודה הליברלית צ. וולף.

משל וחברי המשלחת סיפרו לנשיא על מהותה ומשימותיה של ועידת ההסתדרות ובהמשך התפתחה שיחה ערה, שבה התעניין הנשיא בנושאים מעניינים רבים שההסתדרות עוסקת בהם בימים אלה ממש.

מורי-הנהיגה ביטלו השביתה הכללית

שביתת מורי בתי הספר לנהיגה, שעמדה להיפתח הבוקר — בוטלה אתמול בצהריים, לאחר שדרישות המורים נתקבלו ומנהלי בתי הספר המקצועיים לנהיגה ישמשו בוחנים רשמיים במשרדי הרישוי באזור תל-אביב והמרכז.

יו"ר ארגון מורי הנהיגה י. שרוני מסר, כי נציגי המורים נקראו לפגישה דחופה אצל מנכ"ל משרד התחבורה ד. חירם. בפגישה השתתפו ועדי העובדים של רשות הרישוי באזור תל-אביב והמרכז ונקבע בה, כי 30 מנהלים מקצועיים וקציני בטיחות לרכב יוכשרו השבוע וישמשו בוחנים החל בראשית השבוע הבא. מעריכים, כי תוספת זו של בוחנים תחסל את הפיגור, המגיע עתה ל-3.000 תלמידים, המחכים לתורם מחודשיים עד שמונה חודשים.

נציגי המורים הודיעו, כי בעקבות ההסדר שהושג בוטלה השביתה והכל המבחנים יתקיימו במועדם. (ע)

280 מיליון ל"י יוציא משרד הבטחון לשיקום נכים

מאת סופר "דבר" בדרום

משרד הבטחון יוציא בשנת התקציב הקרובה סכום של 280 מיליון ל"י לשיקום נכים ומשפחות שכולות.

בשנת 1973 הסתכם תקציב האגף לשיקום במשרד הבטחון ב-130 מיליון ל"י. מנהלו א. פינק שמסר על כך אתמול בעת פתיחת הלשכה האזורית של האגף בבאר-שבע, אמר כי האגף מקיים לאחר מלחמת יום הכיפורים שיתוף פעולה עם אוניברסיטת ניו-יורק בנושא פרוטזות ומכשירים אורטופדיים, ובטיפול בנפגעי ראש.

בגלל הפגיעות הרבות בחוט השדרה במלחמה האחרונה פתח האגף, בשיתוף עם קצין רפואה ראשי ומשרד הבריאות, מרכז לנפגעי חוט השדרה בבית החולים תל-השומר. במסגרת ההיערכות החדשה ופיתוח שירותים חדשים לנכים ומשפחות שכולות, נפתחה הלשכה האזורית ברחובות שבראשה עומד מי שהיה ראש עיריית אשדוד, א. גרעין.

עד כה הוגשו השירותים בתל-אביב, ירושלים וחיפה, ועכשיו עומדות להיפתח לשכות נוספות בטבריה, באר-שבע ופתח-תקוה.

גדל מספר העובדים הבלתי-מאורגנים מהשטחים

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

במספר העובדים הבלתי מאורגנים מהשטחים המועסקים בישראל חל גידול אחרי המלחמה. הם דורשים את שכרם במזומן וכל שבוע והמעסיקים עוקפים מסגרות ממשלתיות והסתדרותיות — נאמר בדו"ח של שר העבודה.

בתקופת המלחמה ואחריה חלה ירידה תלולה בשיעור העובדים מהשטחים בישראל, אך מנובמבר עלה מספרם, וכיום הוא מגיע ל-47.600, מהם כ-30.000 מיהודה ושומרון. לפני המלחמה היה מספר הפועלים מהשטחים המועסקים בישראל כ-66.000.

הסיבות העיקריות לירידה במספר המועסקים בישראל היו: פחד מגורמים עוינים בשטחים; פחד מהתגובות בישראל; רזרבות כספיות בידי העובדים; חוסר ביקוש לעובדים בישראל; קשיים בהשגת התחבורה לישראל.

מ. פ. פתח-תקוה תובעת תוספת יוקר מתאימה

מאת סופר "דבר"

בקורת חריפה על היוקר ועליית המחירים, הושמעה בישיבת מזכירות מועצת פועלי פתח-תקוה, שנערכה בסוף השבוע.

מזכירות מועצת הפועלים תובעת לתת את מלוא הפיצוי על התייקרות המצרכים הבסיסיים. כן החליטה המזכירות לחזק את ידי הועד-הפועל בתביעתו לפצות את העובדים על ההתייקרויות על ידי תשלום תוספת יוקר מתאימה לשכבות החלשות ולמשפחות מרובות הילדים.

מזכירות מועצת פועלי פתח-תקוה גם פונה אל האיגוד המקצועי וקוראה לכנס מתוני של ועדי העובדים.

סיורים מוגברים של משטרת נמל בן-גוריון

משטרת נמל בן-גוריון הגבירה בימים האחרונים את הפיקוח באזור נמל-התעופה וסביבו לו.

השוטרים המסיירים באזור נתקלו בימים האחרונים בכלי רכב נטושים וכן נתקבלה הודעה על רכב צבאי שנגנב. כלי הרכב הנטושים הוחזרו לבעליהם. (ע)

עו"ד הדסי נבחר מזכיר מ. פ. פתח-תקווה

מאת שמעון פינס, סופר "דבר"

בישיבה חגיגית של מועצת פועלי פ"ת שנתכנסה אמש בבית "גפני" נבחר עו"ד יעקב הדסי למזכיר מועצת פועלי פ"ת. באותה ישיבה נבחרה מזכירות בת 17 חברים, ביניהם ששה נציגים ממקומות העבודה. מועצת הפועלים מורכבת מ-35 חברים מהם: המערך 22, הליכוד 9, המפד"ל הדתי 2 ול"ע — 2.

את הישיבה פתח מזכיר המועצה הפורש ח. ביילין.

דורון — ראש עיריית עכו

ישראל דורון נבחר אמש לתקופת כהונה נוספת כראש עיריית עכו בישיבה מיוחדת של מועצת העירייה החדשה.

בעד בחירתו הצביעו 9 מתוך 15 חברי המועצה — 7 מהמערך, חבר הליכוד מהמפלגה הליברלית והציג המפלגה הדתית.

נהרג ביריה

קרלוס מילשטיין, בן 33, מקיבוץ כפר גליקסון, נמצא אתמול בבוקר כשהוא הרוג ביריית רובה, במרחק כ-700 מטר מהמשק.

על נסיבות המקרה, נמסרו הפרטים הבאים: איש מילואים, משה ולדנר מכפר גליקסון, התלונן אתמול כי בהיותו בחדר האוכל, בשעה 7 בערב, נגנב רובהו. אותו הניח בחדרו. ב-8 בערב נשמעו מספר יריות בקרבת המשק.

לפני חצות נמסרה הודעה במשטרה, על ידי אחת מחברות הקיבוץ, כי בעלה נעדר משעה 4 אחרי הצהריים. שוטרים, בלווית גשש וכלבי גישוש יצאו מיד לחיפושים בסביבה, ולא מצאוהו. החיפושים נמשכו החל משעות הבוקר המוקדמות. לאחר כמה שעות נמצאה הגופה של קרלוס מילשטיין, כשלידה הרובה שנלקח מחדרו של החייל. (ע)

יהיה טוב:
אספו בולי ישראל-
הצטרפו למנויי השירות הבולאי

אשנבי השירות הבולאי:
ירושלים: בית הדואר המרכזי וסניפי הדואר: שער הורדוס, מגדל דוד, האוניברסיטה העברית, בי"ח הדסה ● **תל-אביב:** רח' מנדלי 3, רח' אלנבי 27 ● **יפו:** שד' ירושלים 12 ● **חיפה:** סניף הדואר נביאים ● **טבריה:** בית הדואר המרכזי ● **נתניה:** סניף הדואר רח' הרצל ● **באר שבע:** בית הדואר המרכזי ● **נהריה:** בית הדואר המרכזי ● **אשקלון:** סניף הדואר אפרידר ● **רחובות:** סניף הדואר רח' הרצל ● **קרית שמונה — עפולה — אילת:** בתי הדואר המרכזיים ● **נ. ת. בן גוריון (לוד):** בית הדואר ●

מפקד
בימים אלה ייערך מיפקד כללי של כל
הסייעות (אסיסטנטיות) לרופאי השיניים בישראל,
לצורך הקמת ארגון סייעות במסגרת האיגוד המקצועי.
נבקשך למלא הפרטים הבאים ולשולחם בדחיפות.
הוועדה המארגנת
אל: מטה-לוי- המחלקה לאיגוד מקצועי, הועה"פ- ת.ד. 303 ת"א.
משפחה ושם ______
כתובת פרטית ______
מקום העבודה ______

מפלגת העבודה הישראלית
מפלגת הפועלים המאוחדת
המערך מחוז תל-אביב
הערב, בשעה 19.30, בבית ליסין — רח' ויצמן 34
יתקיים
כנס הסברה
בהשתתפות:
חיים בר-לב שר המסחר והתעשיה
הנושא: הפרדת הכוחות ומשמעותה
דברי פתיחה: **דב בן-מאיר** מזכיר המחוז

[illegible]
מחוז הדרום — תל-אביב
מכרז מס' 356/88/74
מתבקשות הצעות:
להדברת גורמי עצים לאחר כריתה במחוז הדרום.
את הפרטים על העבודות הנ"ל אפשר לקבל במשרדי החברה ברחוב החשמל 16 תל-אביב, החל מיום 5.2.1974 תמורת תשלום של — 20. ל"י.
את ההצעות יש להחזיר עד יום 15.2.1974 שעה 12.00.
הרשות בידי החברה לבצע את כל העבודה או חלק ממנה ואין היא מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

מלווה מצפון
רכוש מלווה מלחמה מרצון

ביום שני — 11.2.74
נתייחד עם זכרם של בנינו—חברינו
אסא עידו
עופר לנס
עמוס וינטראוב
האזכרה בבית העם בשעה 9.30 בערב.
מוקירי זכרם מוזמנים.
תחבורה לבית אלפא תחכה בפתח תחנת אגד עפולה משעה 7.
תחבורה לת"א וחיפה לאחר האזכרה מובטחת.
המשפחות
וקבוץ בית אלפא

לסוניה ישעיה והילדים
אתכם אנו מבכים מרה
את מות יקירכם—יקירנו
מישקה ז"ל
המשפחות: אדלשטיין, בלאס, בן-דוד, וייצמן, יום-טוב, ליבנת, סבירסקי, צוויג, קפלן, רוזנבלאט, רונן, שרייבמן, אורין, קוזניץ, דומשפן

בצער רב וביגון כבד אנו מודיעים על פטירתה
של אשתי, אמנו וסבתנו היקרה באדם
הניה מינקוב ז"ל
הלויה תצא היום, יום שלישי, י"ג שבט תשל"ד, 5.2.74, בשעה 2.00 אחה"צ מבית יד לבנים, בית הספר החקלאי, מקוה ישראל ומשם לבית העלמין בחולון.
המתאבלים:
בעלה — הלל מינקוב
בנה וכלתה — עוזי ומרים מינקוב וב"ב
בתה וחתנה — דבורה ואריה זילברמן וב"ב
ומשפחות: מינקוב, יזרעאלי, זמר, ויינטרוב, נחמן, זילברמן.

להבר
שמואל לוי
אנו משתתפים באבלך הכבד
במות **אחיך** היקר
ומביעים תנחומינו לך ולכל המשפחה
קרן הגמלאות המרכזית
ההנהלה וחבר העובדים

חברי ההגנה
עומדים דום
על קברו הרענן של המפקד
ישורון שיף ז"ל
ההנהלה הארצית
ארגון חברי ההגנה בישראל

ליחזקאל הדר
אתך באבלך על מות
אמך
עובדי משרד "ספן" ת"א